COMISIYNYDD YR HEDDLU A THROSEDDU
HEDDLU DE CYMRU

DATGANIAD DRAFFT O GYFRIFON

(CYFRIFON Y GRŴP)

AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN
31 MAWRTH 2026



Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru

South Wales Police and Crime Commissioner

HEDDLU DE CYMRU
SOUTH WALES POLICE



David Holloway-Young
CPFA

Y PRIF SWYDDOG CYLLID COMISIYNYDD YR HEDDLU A THROSEDDU

Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru
South Wales Police and Crime Commissioner

CYNNWYS

Adroddiad Naratif y Prif Swyddog Cyllid 3

Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol 12

Datganiad o Gyfrifoldebau am y Datganiad o Gyfrifon 16

Datganiadau Ariannol

- Dadansoddiad o Wariant a Chyllid 17
- Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr 18
- Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn 21
- Y Fantolen 22
- Datganiad Llif Arian Parod 23
- Cyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu 24

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol

- Nodyn 1 Polisïau Cyfrifyddu 25
- Nodyn 2 Safonau Cyfrifyddu a Gyhoeddwyd, Nas Mabwysiadwyd 31
- Nodyn 3 Dyfarniadau Allweddol wrth Gymhwyso Polisïau Cyfrifyddu 31
- Nodyn 4 Tybiaethau a Wnaed ynghylch y Dyfodol a Ffynonellau Mawr Eraill o Ansicrwydd Amcangyfrif 32
- Nodyn 5 Digwyddiadau ar ôl y Cyfnod Adrodd 33
- Nodyn 6 Nodiadau i'r Dadansoddiad o Wariant a Chyllid 34

Nodiadau i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

- Nodyn 7 Trosglwyddiadau i/o Gronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd 35
- Nodyn 8 Incwm a Gwariant Cyllido a Gwariant 37
- Nodyn 9 Trethiant ac Incwm Grant Amhenodol 37
- Nodyn 10 Dadansoddiad Goddrychol - Incwm a Gwariant 37
- Nodyn 11 Incwm Grant ac Incwm Arall 38
- Nodyn 12 Cydnabyddiaeth Ariannol Swyddogion/Cyflogeion 40
- Nodyn 13 Partïon Cysylltiedig 46
- Nodyn 14 Lwfansau'r Aelodau 48
- Nodyn 15 Costau Archwilio Allanol 48

Nodiadau i'r Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn

- Nodyn 16 Addasiadau rhwng y Sail Gyfrifyddu a'r Sail Gyllido o dan y Rheoliadau 49

Nodiadau i'r Fantolen

- Nodyn 17 Eiddo, Offer a Chyfarpar ac Asedau Anniriaethol 52
- Nodyn 18 Gwariant Cyfalaf a Chyllid Cyfalaf 54
- Nodyn Asedau Hawl i Ddefnyddio (Prydlesau) 55
- Nodyn 20 Asedau a Ddelir i'w Gwerthu 55
- Nodyn 21 Buddsoddiadau Byrdymor ac Arian Parod a'r Hyn sy'n Cyfateb i Arian Parod 55
- Nodyn 22 Dyledwyr 56
- Nodyn 23 Credydwyr 56
- Nodyn 24 Darpariaethau 57
- Nodyn 25 Cronfeydd wrth Gefn Annefnyddiadwy 61
- Nodyn 26 Cynlluniau Pensiwn Buddiannau Diffiniedig 61
- Nodyn 27 Offerynnau Ariannol 72
- Nodyn 28 Natur a Maint y Risgiau sy'n Deillio o Offerynnau Ariannol 74
- Nodyn 29 Rhwymedigaethau Digwyddiadol/Asedau Digwyddiadol… 75

Nodiadau i'r Datganiad Llif Arian Parod

- Nodyn 30 Datganiad Llif Arian Parod – Gweithgareddau Gweithredu 76
- Nodyn 31 Datganiad Llif Arian Parod – Gweithgareddau Buddsoddi 76
- Nodyn 32 Datganiad Llif Arian Parod – Gweithgareddau Cyllido 76

Nodiadau ar Gydweithio

- Nodyn Cydweithredu 77

Rhestr Termau 81

Adroddiad Naratif y Prif Swyddog Cyllid

1. DE CYMRU FEL LLE

Mae ardal Heddlu De Cymru yn cynnwys saith ardal awdurdod lleol, sef Caerdydd, Abertawe, Rhondda Cynon Taf, Castell-nedd Port Talbot, Bro Morgannwg, Merthyr Tudful a Phen-y-bont ar Ogwr ac mae'n cwmpasu tua 831 o filltiroedd sgwâr. Gyda chyfuniad o ardaloedd trefol a gwledig, mae'r hen ddiwydiannau glo a dur wedi diflannu bron yn gyfan gwbl ac wedi'u disodli gan ddiwydiannau'r sector gwasanaethu.

Yn ddaearyddol, mae rhan ogleddol yr ardal wedi'i dominyddu gan gyfres o gymoedd sy'n rhedeg yn fras o'r gogledd i'r de; yr un pellaf i'r gorllewin yw Cwm Tawe (a Phenrhyn Gŵyr) a'r un pellaf i'r dwyrain yw Cwm Merthyr. Mae'r ardaloedd arfordirol isel yn rhan ddeheuol ardal yr Heddlu yn cynnwys dinasoedd Caerdydd ac Abertawe, a'r rhain hefyd yw'r ardaloedd mwyaf poblog. Gyda'i gilydd, mae gan y saith awdurdod lleol sydd o fewn ffin yr Heddlu boblogaeth o tua 1.3 miliwn. Ym mis Tachwedd 2025, cadarnhaodd Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru mai yn ninasoedd a chymoedd de Cymru yw'r ardaloedd mwyaf difreintiedig ledled Cymru

2. Heddlu De Cymru

Heddlu De Cymru yw'r heddlu mwyaf yng Nghymru a'r 11eg heddlu mwyaf yng Nghymru a Lloegr (Gwariant Refeniw Net 2025-26). Mae'r Heddlu wedi'i rannu'n dair Uned Reoli Sylfaenol ond mae ganddo hefyd adrannau canolog megis y Gwasanaethau Cymorth Gweithredol sy'n darparu adnoddau a rennir fel Cŵn yr Heddlu, Ceffylau a chelloedd cadw, a'r Uned Ymchwiliadau Gwyddonol ar y Cyd sy'n archwilio arddangosion ac yn mynd i leoliadau troseddau i gasglu tystiolaeth. Mae'r olaf o'r rhain yn un o'r swyddogaethau niferus sy'n cael eu cyflawni ar y cyd â heddluoedd cyfagos, gan rannu arbenigedd, safleoedd a chyfarpar a chynnig gwerth gwell am arian i drethdalwyr lleol drwy arbedion maint.

Mae Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu yn comisiynu gwasanaethau (drwy ddyfarnu grantiau a chontractiau) yn ei rhinwedd ei hun er mwyn lleihau ac atal troseddau, ac mae'n dwyn y Prif Gwnstabl i gyfrif am gyflawni plismona gweithredol.

3. TREFNIADAU RHEOLI ARIANNOL

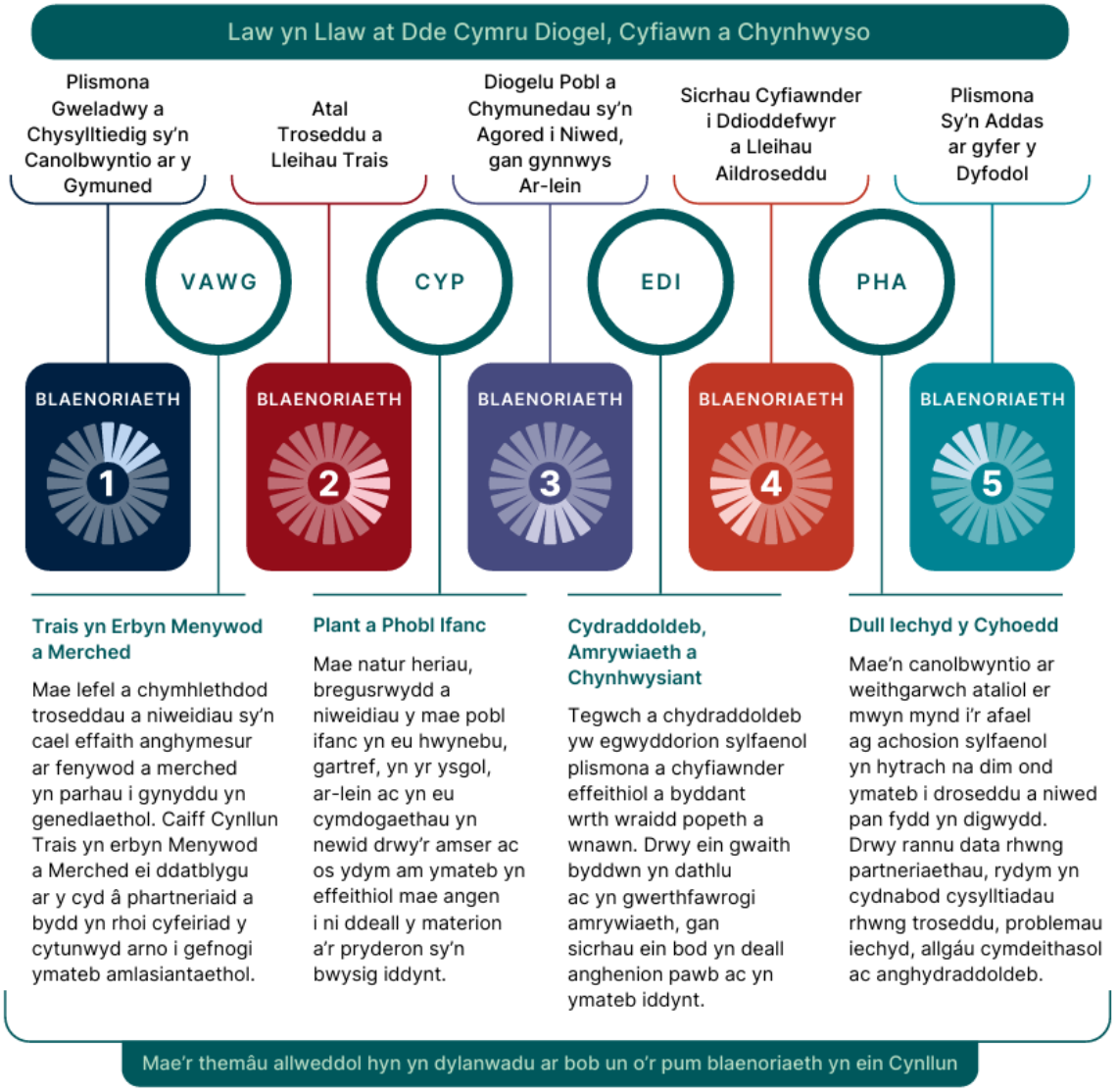
Mae Adran Gyllid yr Heddlu, gan weithio gyda Thîm Cyllid Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu, yn llunio gwybodaeth ariannol gywir ac amserol o ansawdd uchel sy'n berthnasol i amrywiaeth eang o randdeiliaid ac yn llywio penderfyniadau'r rheolwyr.

Gan gydnabod nad yw'r amserlen ar gyfer yr archwiliad statudol yn gofyn am gyfrifon drafft erbyn 31 Mai ac i reoli'r adnoddau sydd ar gael yn well, roedd y ddau Brif Swyddog Cyllid yn barod i gyhoeddi cyfrifon drafft erbyn 30 Mehefin 2026. Felly, cyhoeddwyd hysbysiad Rheoliad 10 ar wefannau'r ddwy Gorfforaeth Undyn yn nodi'r dyddiad cyhoeddi diwygiedig. Mae'r amseru hwn yn gyson â heddluoedd ledled Cymru a Lloegr ac yn unol â disgwyliadau'r corff archwilio statudol, sef Archwilio Cymru.

4. CYNLLUN HEDDLU, TROSEDDU A CHYFIAWNDER

Cyhoeddodd y Comisiynydd ei Chynllun yr Heddlu, Troseddu a Chyfiawnder ar 31 Mawrth 2025. Mae'r cynllun yn cynnwys fframwaith rheoli perfformiad helaeth er mwyn sicrhau bod modd mesur i ba raddau y mae amcanion y cynllun yn cael eu cyflawni. Mae'r ffeithlun isod yn rhoi crynodeb o'r cynllun a'i flaenoriaethau a'i amcanion allweddol.

4. CYNLLUN HEDDLU, TROSEDDU A CHYFIAWNDER



5. PERFFORMIAD ARIANNOL

Cyllid Craidd a Phraesept y Dreth Gyngor 2025-26

Cyhoeddwyd Setliad Cyllid yr Heddlu ar gyfer 2025-26 ym mis Rhagfyr 2024. Ceir manylion am y newid i'r cyllid o un flwyddyn i'r llall yn y dabl isod.Gwnaeth Grant Recriwtio'r Heddlu leihau o £9.6 miliwn i £7.9 miliwn. Cafwyd cyllid newydd ar gyfer Cyfraniadau Yswiriant Gwladol uwch a'r Grant Plismona yn y Gymdogaeth.

Cymharu Cyllid	2025-26 £'000	2024-25 £'000	Newid £'000
Grant Craidd (Y Swyddfa Gartref/Llywodraeth Cymru)	214,232	194,802	19,430
Dyfarniad Cyflog – Ariannwyd yn Rhannol		11,767	(11,767)
Cyfanswm y Cyllid Craidd	**214,232**	**206,569**	**7,663**
Grant Pensiynau (yn cynnwys cynnydd yn y gyfradd cyfraniadau)	9,600	10,480	(880)
Grant a Glustnodwyd ar gyfer Rhaglen Recriwtio'r Heddlu	7,900	9,609	(1,709)
Cyfraniadau Yswiriant Gwladol Y Grant	6,012	-	6,012
Plismona yn y Gymdogaeth Cyllid	2,300	-	2,300
Recriwtio Ychwanegol	3,529	2,064	1,465
Cyfanswm y Cyllid Arall	**29,341**	**22,153**	**7,188**
Cyfanswm y Cyllid	**243,573**	**228,722**	**14,851**

Mae grantiau gan y Llywodraeth yn darparu tua hanner (52.2%) y cyllid sydd ei angen ar gyfer gwariant arfaethedig ac angenrheidiol. Caiff y gweddill ei godi o Braesept y Dreth Gyngor ac ym mis Chwefror 2025, cymeradwyodd Panel yr Heddlu a Throseddu gynnig Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu i gynyddu'r praesept £2.17 y mis (cynnydd blynyddol o £26.00 neu 7.37% i £378.67) fesul eiddo Band D (2024-25: cynnydd o £28.20 neu 8.69% i £352.67).

Yn ystod y sesiwn honno, cymeradwyodd Panel yr Heddlu a Throseddu Gyllideb Refeniw a Rhaglen Gyfalaf arfaethedig 2025-26.
Dangosir y Gyllideb Refeniw a ffynonellau cyllid yn NHABL 5.A.

TABL 5.A	£'000	£'000	%
Gofynion y Gyllideb	-	**410,124**	-
Ffynonellau Cyllid			
Grant gan y Swyddfa Gartref	151,277	-	-
Grant Cynnal Refeniw	62,955	-	-
Is-gyfanswm		**214,232**	**52.2%**
Incwm o Braesept y Dreth Gyngor			
Cyngor Dinas Caerdydd	58,157	-	-
Cyngor Dinas Abertawe	35,997	-	-
Cyngor Castell-nedd Port Talbot	18,821	-	-
Cyngor Pen-y-bont ar Ogwr	21,077	-	-
Cyngor Bro Morgannwg	24,224	-	-
Cyngor Merthyr Tudful	7,156	-	-
Cyngor Rhondda Cynon Taf	30,460	-	-
Is-gyfanswm		**195,892**	**47.8%**
Cyfanswm y Cyllid		**410,124**	**100%**

Alldro Refeniw 2025-26

Mae **TABL 5.B** yn nodi Alldro Refeniw o £409.72m ar gyfer y flwyddyn. Roedd hyn yn cynnwys gwariant o £400.93 miliwn a throsglwyddiadau i gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd ar gyfer ymrwymiadau hysbys gwerth £8.79 miliwn ar gyfer y Grŵp. Roedd y balans a oedd yn weddill, sef £0.4 miliwn, yn drosglwyddiad arfaethedig i Gronfa Gyffredinol yr Heddlu er mwyn cyflawni'r Gwariant Refeniw Gros targed o 3% ar gyfer y Gronfa Gyffredinol, sydd £4.6 miliwn islaw'r targed a osodwyd ar hyn o bryd.

TABL 5.B	Cyllideb £'000	Alldro £'000	Amrywiad £'000
Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	3,051	2,778	273
Gwasanaethau a Gomisiynwyd	15,054	15,459	(405)
Symudiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn/Incwm Grant a Phartneriaeth	(10,743)	(10,875)	132
Cyllidebau dan reolaeth Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	**7,362**	**7,362**	**-**
Cyflogau a Phensiynau Swyddogion yr Heddlu	263,828	262,019	1,809
Costau Staff yr Heddlu a Staff Eraill	140,636	140,096	540
Safleoedd	15,375	16,429	(1,054)
Cludiant	7,715	7,705	10
Cyflenwadau a Gwasanaethau	41,853	36,894	4,959
Costau Asiantaethau a Chostau Eraill	13,178	24,545	(11,367)
Costau Cyllid Cyfalaf	22,752	34,496	(11,744)
Symudiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn/Incwm Grant	(102,575)	(119,822)	17,247
Cyllidebau a ddirprwywyd i'r Prif Gwnstabl	**402,762**	**402,362**	**400**
Sefyllfa ar Ddiwedd y Flwyddyn	**410,124**	**409,724**	**400**

Caiff **TABL 5.B** ei baratoi ar yr un sail a'r cyfrifon rheoli a gyflwynir yn ystod y flwyddyn i'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl. Nid yw'n cynnwys yr addasiadau cyfrifyddu technegol fel dibrisiant asedau anghyfredol a newidiadau mewn rhwymedigaethau pensiwn.

Cyflwynir gwariant refeniw yn y Cyfrifon yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Y canlyniad ar gyfer 2025-26 yw diffyg o £41.92 miliwn ar gyfer y grŵp ar ddarparu gwasanaethau. Manylir ar y cysoni rhwng y tanwariant ar ddiwedd y flwyddyn a gofnodwyd yn y cyfrifon rheoli a'r diffyg a gofnodwyd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr o dan adran Dadansoddiad o Wariant a Chyllid Cyfrifon y Grŵp.

Cronfeydd Wrth Gefn

Mae'r dabl ganlynol yn dangos y cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy a oedd yn cael eu cadw ddiwedd y flwyddyn.

Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	2025-26 £'000	2024-25 £'000	Newid £'000
Cronfa'r Heddlu	11,818	11,418	400
Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn a Glustnodwyd	18,854	14,285	4,569
Cronfeydd Cyfalaf Wrth Gefn	51,389	42,486	8,903
Cronfeydd Wrth Gefn y Comisiynydd ar gyfer y Grŵp	**82,061**	**68,189**	**13,872**
Y Gronfa Arloesedd (wedi'i chadw ar ran trydydd partïon)	9,766	14,443	(4,677)
Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	**91,827**	**82,632**	**9,195**

Byddwn yn parhau i ychwanegu at Gronfa'r Heddlu nes y bydd yn cyrraedd y targed sef 3% o Wariant Refeniw Gros a argymhellir gan CIPFA.

Amlinellir proffil gwariant y cronfeydd refeniw wrth gefn a glustnodwyd yn Nodyn 7 i'r cyfrifon - yn ôl rhagolygon, defnyddir £17.6 miliwn (o'r cyfanswm o £18.9 miliwn) erbyn diwedd 2027/28.

Cyfanswm y Cronfeydd Cyfalaf Wrth Gefn yw £51.4 miliwn a disgwylir defnyddio'r rheini'n gyfan gwbl erbyn diwedd 2029/30.

Nid oes dyddiad terfynol clir ar gyfer y Gronfa Gwyddoniaeth ac Arloesi, a ddyrennir ar sail ceisiadau llwyddiannus.

Gwariant Cyfalaf 2025-26

Ar ddechrau 2025-26, roedd gan y Comisiynydd Raglen Gyfalaf pedair blynedd, a chyfanswm y gwariant arfaethedig oedd £147 miliwn. Drwy'r buddsoddiad hwn, budd modd cyflawni amrywiaeth o amcanion, gan gynnwys:

- Adeiladau addas at y diben gan gynnwys maes saethu arfau tanio cydweithredol o'r radd flaenaf;
- Cerbydau effeithlon, gan gynnwys cerbydau trydan, fel sy'n briodol i anghenion plismona;
- Technoleg effeithiol yn weithredol, e.e. defnyddio technoleg adnabod wynebau'n awtomatig i wella'r broses o ganfod troseddwyr, y Prosiectau Dadansoddeg Data ar y Cyd a Phorth y Dioddefwyr.

Cymeradwyodd Panel yr Heddlu a Throsedd Raglen Gyfalaf gwerth £46.9 miliwn ar gyfer 2025-26. Cafodd y ffigur hwn ei ddiwygio i £49.5 miliwn yn ystod y flwyddyn yn dilyn llithriant yn rhaglen 2024-25. Yr alldro yn erbyn y gyllideb oedd £42.2 miliwn, roedd llithriant o £7.3 miliwn a thanwariant cyffredinol o £1 miliwn. Dangosir y prif feysydd gwariant a ffynonellau cyllid yn **NHABL 5.C**.

TABL 5.C	Cyllideb Wreiddiol £'000	Cyllideb Ddiwygiedig £'000	Alldro £'000	Llithriant £'000	Tanwariant/ (Gorwariant) £'000
Cynnal a Chadw/Adnewyddu Seilwaith					
Ystadau	3,720	2,703	1,047	1,656	-
Fflyd	3,778	5,757	4,969	788	-
Gwasanaethau Gwybodaeth	3,948	4,443	3,507	936	-
Gwasanaethau Digidol	7,442	4,302	3,787	515	-
Arall	1,167	1,122	391	730	1
Is-gyfanswm	**20,055**	**18,327**	**13,701**	**4,625**	**1**
Prosiectau					
Ystadau	24,368	29,016	27,395	1,621	-
Gwasanaethau Gwybodaeth	2,485	2,116	1,085	1,031	-
Is-gyfanswm	**26,853**	**31,132**	**28,480**	**2,652**	**-**
Cyfanswm y Rhaglen Gyfalaf	**46,908**	**49,459**	**42,181**	**7,277**	**1**
Ariannwyd gan					
Cyllid Refeniw Uniongyrchol	15,656	16,447	9,168	7,278	1
Cronfeydd wrth gefn	10,220	5,620	5,620	-	-
Benthyciadau	20,168	11,116	11,116	-	-
Grantiau a Chyfraniadau	514	15,915	15,915	-	-
Derbyniadau Cyfalaf	350	362	362	-	-
Cyfanswm	**46,908**	**49,460**	**42,181**	**7,278**	**1**

6. GWEITHLU HEDDLU DE CYMRU

Ar 31 Mawrth 2026, roedd yr Heddlu a Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu yn cynnwys y staff canlynol:

	CALl yr Heddlu	CALl Tîm y Comisiynydd	Cyfanswm CALl
Swyddogion yr Heddlu	3,524	1	3,525
Staff yr Heddlu	2,370	46	2,416
PCSOs		-	369
Cyfanswm	**6,263**	**47**	**6.310**

NODYN: Nid yw CALl yn cynnwys cyflogeion a oedd wedi cymryd seibiant gyrfa neu wedi'u secondio i sefydliad y tu allan i Heddlu De Cymru ar 31.03.2026. Caiff yr Heddlu hefyd ei gefnogi gan Gwnstabliaid Gwirfoddol, Gwirfoddolwyr Ieuenctid yr Heddlu (cadetiaid) a gwirfoddolwyr.

7. COMISIYNU

Mae'r Comisiynydd yn comisiynu gweithgareddau a gwasanaethau ac yn eu hariannu drwy grantiau er mwyn helpu i gyflawni'r blaenoriaethau a'r canlyniadau a ddymunir yn y Cynllun Heddlu, Troseddu a Chyfiawnder. Y gyllideb gomisiynu ar gyfer 2025-26 oedd £11.5 miliwn, ac roedd £5.9 miliwn yn cael ei ariannu drwy grantiau allanol. Mae'r prif wasanaethau a gomisiynwyd ac a ariannwyd drwy grantiau wedi'u hamlinellu isod:

- **Camddefnyddio sylweddau** – £2.4 miliwn i ddarparu gwasanaethau camddefnyddio sylweddau i'r rheini sy'n dod i gysylltiad â'r gwasanaeth cyfiawnder troseddol. Mae Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Fawrhydi yn cyfrannu £1.5 miliwn tuag at y gwasanaeth hwn hefyd;
- **Drive** – £0.8 miliwn i wella diogelwch dioddefwyr drwy helpu cyflawnwyr cam-drin domestig risg uchel i newid eu hymddygiad;
- **Yr Uned Atal Trais** – buddsoddiad o £1.6 miliwn i fabwysiadu dull iechyd y cyhoedd o atal pob math o drais yng Nghymru;
- **Gwasanaethau i Ddioddefwyr** – buddsoddiad o £2.8 miliwn wedi'i ddatganoli o'r Weinyddiaeth Gyfiawnder i gefnogi dioddefwyr ledled ardal yr Heddlu;
- **Y Rhaglen Fraenaru i Fenywod** – buddsoddiad o £0.7 miliwn tuag at leihau nifer y dedfrydau o garchar i fenywod a gostwng cyfraddau aildroseddu;
- **Partneriaethau Diogelwch Cymunedol** – cyfanswm o £0.7 miliwn tuag at y saith partneriaeth yn ardal yr Heddlu i gynnal amrywiaeth o weithgareddau gan gynnwys cymorth troseddau casineb, gweithgareddau cydlyniad cymunedol a gweithgareddau ymddygiad gwrthgymdeithasol; a
- **Thimau Troseddwyr Ifanc** – buddsoddiad o £0.3 miliwn i ddarparu gwasanaethau ymyrryd yn gynnar, atal a dargyfeirio i bobl ifanc ledled ardal pob awdurdod lleol yn ardal yr Heddlu.

8. CYDWEITHIO

Mae gan yr Heddlu a'r Comisiynydd hanes cadarn o gydweithio â phrif bartneriaid, sef heddluoedd yng Nghymru, awdurdodau lleol, Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Mawrhydi a byrddau iechyd lleol a chenedlaethol. Mae'r Uned Arfau Tanio ar y Cyd, yr Uned Troseddau Cyfundrefnol a'r Uned Cymorth Gwyddonol ar y Cyd gyda Heddlu Gwent a Heddlu Dyfed Powys yn enghreifftiau allweddol o gydweithio rheng flaen. Mae'r swyddogaethau cymorth cydweithredol yn cynnwys y Gwasanaethau Cyfreithiol ar y Cyd, Caffael ar y Cyd a'r Gwasanaethau Digidol mewn cydweithrediad â Heddlu Gwent. Cyfanswm gwariant gros yr Heddlu ar weithgareddau cydweithredol ar gyfer 2025-26 oedd £38.44 miliwn. Ceir rhagor o fanylion yn y nodiadau i'r Datganiad o Gyfrifon.

9. RHEOLI RISGIAU

Mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl yn mynd ati i reoli risgiau fel rhan o arferion gwaith rheolaidd. Mae'r ddau'n rheoli Cofrestri Materion ac Ansicrwydd. Caiff y ddwy Gofrestr eu diweddaru'n rheolaidd a'u cyflwyno bob chwarter i'r Bwrdd Adnoddau – grŵp goruchwylio a gaiff ei gadeirio ar y cyd gan y priod Brif Swyddogion Cyllid. Diffinnir llwybr atgyfeirio i gyfarfod Aur y Prif Gwnstabl a Bwrdd Perfformiad, Goruchwylio a Sicrwydd y Comisiynydd. Caiff y cofrestrau eu cyflwyno a'u hadolygu gan aelodau annibynnol y Cyd-bwyllgor Archwilio er mwyn eu herio a chraffu arnynt ymhellach. Mae rhai o'r materion a'r ansicrwydd mwyaf sylweddol wedi'u nodi isod lle y gellir eu datgelu heb amharu ar yr Heddlu yn weithredol, yn y gobaith o helpu'r darllenydd i ddeall y materion a wynebir gan yr Heddlu a'r Comisiynydd:

Y COMISIYNYDD / YR HEDDLU	RISG / MATER / ANSICRWYDD	EFFAITH BOSIBL	MESURAU LLINIARU
Y Comisiynydd / Yr Heddlu	Materion cyllid systemig yn effeithio ar Blismona yng Nghymru fel yr Ardoll Prentisiaethau, diffyg cyllid cyfalaf a methiant i adlewyrchu cyllid ar gyfer Plismona Prifddinas Cymru.	Llai o gyllid ar gael i Heddlu De Cymru o gymharu â heddluoedd yn Lloegr. Mae hyn wedi arwain at newid yng nghydbwysedd y cyllid gan y Swyddfa Gartref/Llywodraeth Cymru i'r trethdalwyr lleol.	Mae'r ddwy Gorfforaeth Undyn yn parhau i wneud sylwadau i'r Swyddfa Gartref a Llywodraeth Cymru ynglŷn â'r gwahaniaethau hyn mewn cyllid. Mae cynllun cyflawni'r Prif Gwnstabl yn cynnwys ymrwymiad i sicrhau effeithlonrwydd a chynhyrchiant. Mae arolwg cenedlaethol o Gyllid yr Heddlu'n dod yn ddull allweddol ar gyfer hyn.
Y Comisiynydd / Yr Heddlu	Diddymu Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu ym mis Mai 2028.	Ceir nifer o faterion ac ansicrwydd sy'n gysylltiedig â hyn, y mae eu heffaith yn cynnwys llai o gyflawni yn unol â Chynllun Heddlu, Troseddu a Chyfiawnder y Comisiynydd (PCJP), llai o ymgysylltu â rhanddeiliaid, canfyddiad y cyhoedd ynghylch y gallu i ddal heddluoedd i gyfrif a cholli'r gallu i gyflawni swyddogaethau craidd wrth i'r ffocws symud i drosglwyddo i drefniadau llywodraethu newydd. Efallai na fydd y Byrddau Heddlu a Throseddu newydd a amlinellir yn y Papur Gwyn Diwygio'r Heddlu yn addas at y diben yng nghyd-destun swyddogaeth a gadwyd yn ôl sy'n gweithredu mewn gweinyddiaeth ddatganoledig. Colli integreiddio â gwasanaethau datganoledig, llai o graffu ar blismona a'i oruchwylio, colli cyllid posibl ar gyfer gwasanaethau a gomisiynwyd a swyddogaethau craffu.	Mae'r Comisiynwyr a'r Prif Swyddogion ledled Cymru wedi bod yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru a'r Swyddfa Gartref i benderfynu sut y bydd Byrddau Heddlu a Throseddu yn gweithredu yng Nghymru.

9. RHEOLI RISGIAU (Parhad)

Y COMISIYNYDD / YR HEDDLU	RISG / MATER / ANSICRWYDD	EFFAITH BOSIBL	MESURAU LLINIARU
Y Comisiynydd / Yr Heddlu	Adolygiad Strwythurau Heddluoedd	Mae'r Ysgrifennydd Cartref hefyd wedi galw am adolygiad o nifer yr heddluoedd a sefydlu Gwasanaeth Heddlu Gwladol. Gallai hyn effeithio ar gyllid a darparu gwasanaethau yn ne Cymru.	Mae Prif Swyddogion yr heddlu'n ymateb i'r alwad am dystiolaeth gan y corff adolygu ac maent yn aelodau o weithgorau cenedlaethol sy'n llywio'r adolygiad.
Yr Heddlu	Dyrannu adnoddau'n anghyson i blismona ymateb.	Fel rhan o'n gwaith strategol i gynllunio'r gweithlu, mae dadansoddiad o alw wedi nodi'r angen i gynyddu nifer y swyddogion ymateb er mwyn gwella amseroedd ymateb.	Sefydlwyd prosiect newid yr heddlu i nodi 300,000 awr o gapasiti bob blwyddyn i blismona ymateb drwy gyfuniad o swyddogion ychwanegol, adleoli swyddogion ac arbedion effeithlonrwydd.
Yr Heddlu	Rheoli etifeddiaeth o oriau ychwanegol a weithiwyd.	Mae cydweithwyr wedi cael cronni diwrnodau gorffwys yn lle tâl, ac amser i ffwrdd yn lle tâl, i'r graddau bod materion lles a rhwymedigaethau sylweddol ar fantolen y grŵp. Mae Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu (NPCC) hefyd yn ystyried y mater hwn yn genedlaethol.	Mae adolygiad o bolisïau cysylltiedig ar y gweill ynghyd â newidiadau i'r system TGCh. Mae hyn yn parhau i gael ei adolygu gan nad yw'r ôl-groniad etifeddol yn lleihau.
Y Comisiynydd / Yr Heddlu	Gorsaf Heddlu Ganolog Caerdydd	Nid oes modd atgyweirio'r adeilad, a adeiladwyd yn 1964, ac mae angen ei ailadeiladu'n gyfan gwbl.	Mae cynllun ar y gweill i adleoli staff i adeilad arall wrth ystyried opsiynau eraill i gymryd lle'r adeilad.

10. EDRYCH YMLAEN

Ym mis Tachwedd 2025, cyhoeddodd yr Ysgrifennydd Cartref y byddai Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu yn cael eu diddymu ar ddiwedd eu tymor presennol yn y swydd ym mis Mai 2028. Ym mis Ionawr 2026 cyhoeddodd y Llywodraeth hefyd ei Phapur Gwyn ar Ddiwygio'r Heddlu – a oedd yn cynnwys manylion trefniadau llywodraethu newydd ar gyfer plismona, sef sefydlu Byrddau'r Heddlu a Throseddu – gydag arweinwyr awdurdodau lleol yn aelodau o'r rhain i oruchwylio llywodraethiant heddluoedd.

Ers y cyhoeddiadau hyn, mae Comisiynwyr a'u timau ledled Cymru wedi bod yn gweithio gyda swyddogion Llywodraeth Cymru a'r Swyddfa Gartref i benderfynu sut y bydd y Byrddau'r Heddlu a Throseddu arfaethedig yn gweithredu yng Nghymru – mae'r manylion ynglŷn â hyn i'w cwblhau o hyd ar adeg drafftio'r datganiadau ariannol hyn.

Mae Papur Gwyn y Llywodraeth ar Ddiwygio'r Heddlu am resymoli nifer yr heddluoedd, creu Gwasanaeth Heddlu Gwladol, a sicrhau bod lluoedd yn symud i systemau a phrosesau safonedig er mwyn cael gwared ar ddyblygu a lleihau costau. Bydd canfyddiadau cychwynnol yr adolygiad dan arweiniad yr Arglwydd Hogan-Howe ynghylch gofynion y Papur Gwyn yn cael eu cyhoeddi ddiwedd haf 2026.

O ystyried y rhaglen newid a amlygwyd uchod, ceir ansicrwydd mawr ym myd plismona, yn ogystal â'r Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant tair blynedd a fydd yn peri toriadau cyllid mewn termau real ar gyfer heddluoedd hyd at 2028/29.

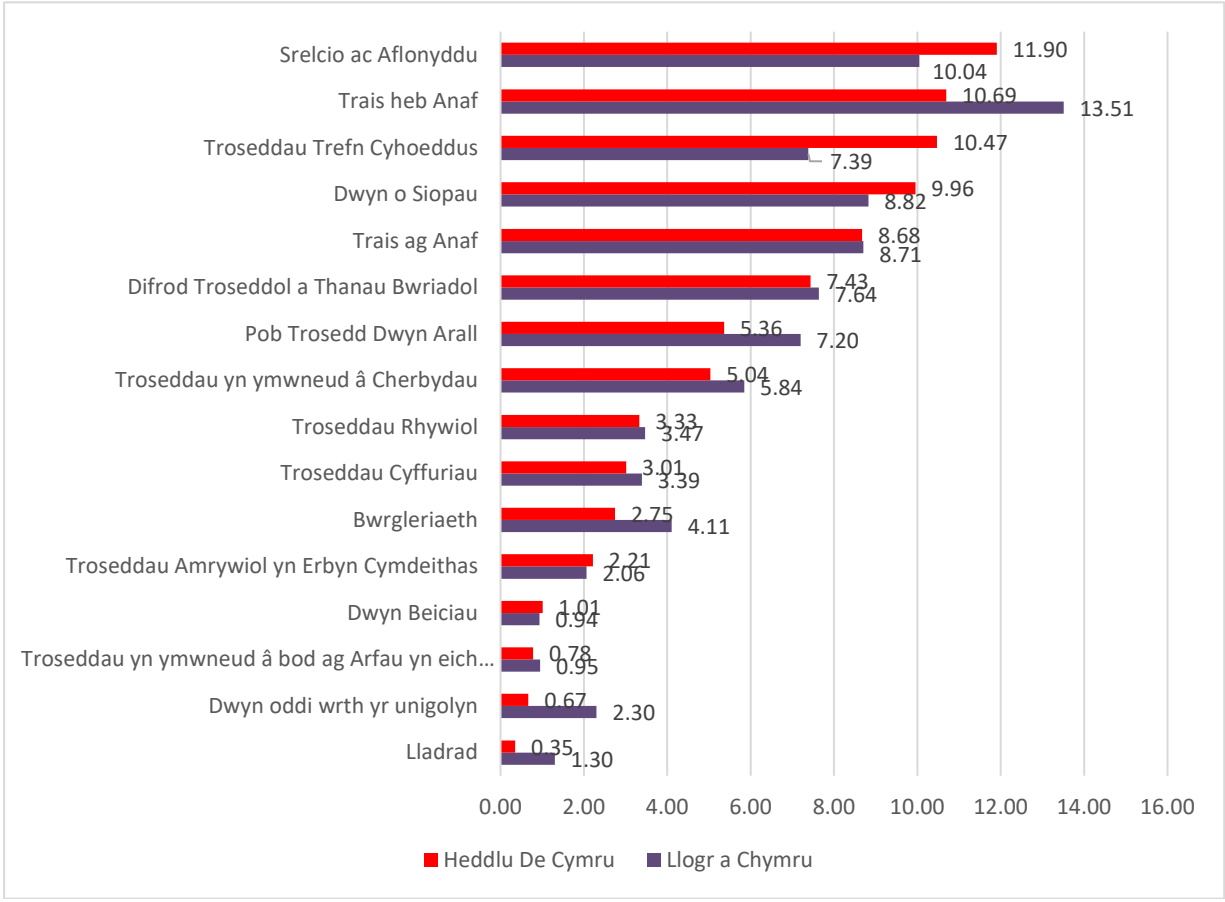
Felly bydd drafftio datganiadau cywir o gyfrifon, cynnal archwiliadau dilynol a chyhoeddi datganiadau o gyfrifon wedi'u harchwilio yn rhan hanfodol o drefniadau rheoli ariannol a fydd yn llywio'r newidiadau sylweddol hyn.

11. PERFFORMIAD YR HEDDLU

Er y bydd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu yn dwyn y Prif Gwnstabl i gyfrif, mae'r Prif Gwnstabl yn gyfrifol am gyflawni plismona gweithredol. Ar gyfartaledd, mae Heddlu De Cymru yn cael 19,500 o alwadau brys 999 bob mis, neu 640 o alwadau bob dydd. At hynny, mae'r heddlu yn cael tua 800 o alwadau 101 nad ydynt yn rhai brys a 370 o gysylltiadau digidol bob dydd.

Atebwyd 88% (2024-25: 90%) o alwadau 999 o fewn y targed cenedlaethol o 10 eiliad. Yn gyffredinol, atebwyd 99.8% o alwadau 999 (2024-25: 99.8%) ac atebwyd 92.2% o alwadau nad oeddent yn rhai brys
(2024-25: 92.1%).

Caiff troseddu eu cofnodi yn erbyn mathau o droseddau SYG (Y Swyddfa Ystadegau Gwladol). Y drosedd y rhoddir gwybod i Heddlu De Cymru amdani fwyaf yw “Stelcio ac Aflonyddu” ac mae'n cynrychioli 11.90 o achosion fesul 1,000 o bobl (y cyfartaledd ar gyfer Cymru a Lloegr yw 10.04). Er bod mwy o'r troseddau hyn a throseddau “Dwyn o siopau” a “Trefn Gyhoeddus” na'r cyfartaledd cenedlaethol, mae pobl yr un mor debygol neu'n llai tebygol yn gyffredinol o wynebu trosedd yn Ne Cymru nag mewn rhannau eraill o'r wlad. Mae llai o droseddu yn ne Cymru fesul 1,000 o'r boblogaeth yn yr holl gategorïau sy'n weddill ac eithrio dwyn beiciau a throseddau amrywiol. Cyflwynir tabl o'r troseddau y rhoddwyd gwybod amdanynt yma:



12. EGLURO'R DATGANIADAU CYFRIFYDDU

Yn sgil sefydlu'r ddwy Gorfforaeth Undyn, mae'n ofynnol i bob corff baratoi ei Ddatganiad o Gyfrifon ei hun ac mae'r Comisiynydd yn paratoi Datganiad o Gyfrifon ar gyfer y Grŵp a Chronfa Bensiwn yr Heddlu. Er gwaethaf eu statws ffurfiol fel endidau cyfreithiol annibynnol, mae'r berthynas rhwng y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl yn seiliedig ar gydweithio er budd pobl De Cymru o dan gyd-faner 'Heddlu De Cymru'.

Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, fel y'u diwygiwyd, yn ei gwneud yn ofynnol i Gyrff Llywodraeth Leol baratoi Datganiad o Gyfrifon yn unol ag arferion priodol. Mae'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y DU (y Cod) wedi'i nodi'n ddogfen sy'n cynrychioli arferion priodol.

Mae'r Cod yn gymwys i Gyrff Llywodraeth Leol a nodir yn Neddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2014 y mae'n ofynnol iddynt baratoi cyfrifon i'w harchwilio gan Archwilydd Cyffredinol Cymru. Diwygiwyd adran 12 o'r Ddeddf hon gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 i gyfeirio at Gomisiynwyr a Phrif Gwnstabliaid yn lle Awdurdodau'r Heddlu.

Mae'r Cod yn ei gwneud yn ofynnol i Awdurdodau Lleol baratoi eu datganiadau ariannol yn unol â *Fframwaith y Bwrdd Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol ar gyfer Paratoi a Chyflwyno Datganiadau Ariannol* fel y'i dehonglir gan y Cod. Mae Fframwaith y Bwrdd Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol yn amlinellu'r cysyniadau sy'n sail i'r gwaith o baratoi a chyflwyno datganiadau ariannol ar gyfer defnyddwyr allanol y cyfrifon. Mae'r Datganiad o Gyfrifon yn parhau i ddilyn Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol.

Fformat y Datganiad o Gyfrifon

Mae'r Datganiad o Gyfrifon yn cynnwys y canlynol:

Datganiad o Gyfrifoldebau am y Datganiad o Gyfrifon
Mae'n nodi cyfrifoldebau'r Comisiynydd, y Prif Gwnstabl a'r Prif Swyddogion Cyllid yn ystod y broses o baratoi a chymeradwyo'r Datganiad o Gyfrifon.

Dadansoddiad o Wariant a Chyllid
Dengys sut y caiff gwariant blynyddol ei ddefnyddio a'i ariannu o adnoddau (grantiau'r Llywodraeth, y dreth gyngor ac ardrethi busnes) o gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddiwyd neu a enillwyd. Mae hefyd yn dangos sut y caiff y gwariant hwn ei ddyrannu at ddibenion gwneud penderfyniadau rhwng y gwahanol wasanaethau. Caiff incwm a gwariant y cyfrifir amdanynt o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol eu cyflwyno'n llawnach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Ni chaiff Dadansoddiad o Wariant a Chyllid ar wahân ei gyflwyno ar gyfer y Comisiynydd gan y byddai'n rhoi darlun anghyflawn o'r datgeliadau gofynnol. Caiff y Dadansoddiad o Wariant a Chyllid ar gyfer y Grŵp ei gyflwyno o fewn yr adran Datganiadau Ariannol isod ac mae'n dangos y dadansoddiad cyflawn fel sy'n ofynnol.

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr
Mae hwn yn nodi cost darparu gwasanaethau plismona yn ystod y flwyddyn yn unol â Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol yn hytrach na'r swm a ariannwyd drwy Grantiau'r Llywodraeth a Phraesept y Dreth Gyngor.

Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn
Mae'n dadansoddi symudiadau mewn cronfeydd wrth gefn (ac ynghyd â nodyn 16 Addasiadau rhwng y Sail Gyfrifyddu a'r Sail Gyllido o dan y Rheoliadau) ac yn cysoni rhwng cyllid a chost gwasanaethau plismona a ddangosir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Y Fantolen
Mae'r fantolen yn nodi'r asedau, y rhwymedigaethau a'r cronfeydd wrth gefn ar 31 Mawrth 2026.

Datganiad Llif Arian Parod
Mae'n nodi'r newidiadau mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod yn ystod y flwyddyn ariannol.

Cyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu
Mae hwn yn nodi'r incwm a'r gwariant sy'n gysylltiedig â Phensiynau Swyddogion yr Heddlu, megis taliadau pensiwn misol a chyfandaliadau ymddeol.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol
Mae'r rhain yn rhoi gwybodaeth fanylach am eitemau incwm, gwariant, asedau, rhwymedigaethau a chronfeydd wrth gefn nad yw'n ymarferol eu dangos yn y prif ddatganiadau cyfrifyddu a nodir uchod.

ADRODDIAD ARCHWILYDD CYFFREDINOL CYMRU I GOMISIYNYDD YR HEDDLU A THROSEDDU DE CYMRU

Barn ar y datganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol:

- Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru;
- Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, sy'n cynnwys Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Phrif Gwnstabl Heddlu De Cymru;
- Cronfa Bensiwn Heddlu De Cymru

ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026 dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Mae datganiadau ariannol Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru yn cynnwys y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y Fantolen, y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn, Datganiad Llifoedd Arian Parod a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisïau cyfrifyddu perthnasedd arwyddocaol.

Mae datganiadau ariannol Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru yn cynnwys Dadansoddiad o Wariant a Chyllid y Grŵp, Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn y Grŵp, Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Grŵp, Mantolen y Grŵp, Datganiad Llifoedd Arian Parod y Grŵp a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisïau cyfrifyddu arwyddocaol.

Mae Cronfa Bensiwn Heddlu De Cymru yn cynnwys Cyfrif a Datganiad Asedau Net y Gronfa a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisïau cyfrifyddu perthnasedd arwyddocaol.

Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a'r safonau cyfrifyddu rhyngwladol a fabwysiadwyd yn y DU fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025-26.

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu De Cymru ar 31 Mawrth 2026 ac o'i incwm a'i wariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar y dyddiad hwnnw; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â gofynion deddfwriaethol a'r safonau cyfrifyddu rhyngwladol a fabwysiadwyd yn y DU fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025-26.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (ISAs (Y DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio datganiadau ariannol a rheoleidd-dra cyrff y sector cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Caiff fy nghyfrifoldebau dan y safonau hynny eu disgrifio ymhellach yn yr adran o'm hadroddiad sy'n nodi cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol.

Mae fy staff a minnau'n annibynnol o Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu de Cymru yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio yr wyf wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod defnyddio'r sail gyfrifyddu busnes gweithredol i baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, nid wyf wedi adnabod unrhyw ansicrwydd perthnasol mewn perthynas â digwyddiadau neu amodau a all, yn unigol neu ar y

cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru na Chronfa Bensiwn Heddlu de Cymru i barhau i fabwysiadu'r sail gyfrifyddu busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Caiff fy nghyfrifoldebau i a chyfrifoldebau'r swyddog cyllid cyfrifol mewn perthynas â busnes gweithredol eu disgrifio yn yr adrannau perthnasol o'r adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth yn yr adroddiad blynyddol, heblaw am y datganiadau ariannol a'm hadroddiad i fel archwilydd ar y rhain. Y Swyddog Cyllid Cyfrifol sy'n gyfrifol am yr wybodaeth arall yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn am y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall a, heblaw i'r graddau a nodir yn benodol fel arall yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar yr wybodaeth arall honno.

Fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn berthnasol anghyson â'r datganiadau ariannol neu wybodaeth a gafwyd wrth gyflawni'r archwiliad, neu'n ymddangos fel arall fel pe bai wedi cael ei chamddatgan yn berthnasol. Os wyf yn canfod anghysonderau perthnasol o'r fath neu wybodaeth berthnasol o'r fath sy'n ymddangos fel pe bai wedi cael ei chamddatgan, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn achosi camddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i wneud, os wyf yn dod i'r casgliad bod yr wybodaeth arall hon wedi'i chamddatgan yn berthnasol, mae'n ofynnol i mi nodi'r ffaith honno.

Nid oes unrhyw beth gennyf i'w nodi yn hyn o beth.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth a geir yn yr Adroddiad Naratif ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac yn unol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025-26;
- mae'r wybodaeth a roddir yn y Natganiad Llywodraethu Blynyddol ar y cyd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Phrif Gwnstabl De Cymru ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac yn unol â'r canllawiau.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Yng ngoleuni'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth am Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu de Cymru a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad Naratif na'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar y cyd.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol, y cyflwynaf adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol, yn fy marn i:

- nid wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau y mae eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad;
- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol, neu ni chafwyd ffurflenni sy'n ddigonol ar gyfer fy archwiliad o ganghennau nad ymwelodd fy nhîm â hwy;
- nid yw'r datganiadau ariannol yn gyson â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu.

Cyfrifoldebau'r swyddog cyllid cyfrifol am y datganiadau ariannol

Fel a esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau am y Datganiad Cyfrifon, y swyddog cyllid cyfrifol sy'n gyfrifol am:

- baratoi'r datganiad cyfrifon, gan gynnwys datganiadau ariannol Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu De Cymru, sy'n rhoi darlun gwir a theg ac sy'n cydymffurfio ag arferion priodol;

- cadw cofnodion cyfrifyddu priodol;
- pa bynnag reolaethau mewnol sy'n angenrheidiol ym marn y swyddog cyllid cyfrifol i allu paratoi datganiadau cyfrifon heb unrhyw gamddatganiadau perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall;
- asesu gallu Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu De Cymru i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel y bo'n gymwys, faterion sy'n ymwneud â'r busnes gweithredol a defnyddio sail gyfrifyddu busnes gweithredol oni bai bod y swyddog cyllid cyfrifol yn rhagweld na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu De Cymru yn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb yw archwilio'r datganiadau ariannol yn unol â Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhai heb unrhyw gamddatganiad perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU wastad yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll, yn golygu achosion o ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau. Rwy'n dylunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a nodir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- Holi'r rheolwyr, yr Heddlu a Chomisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a'i bennaeth archwilio mewnol a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennaeth ategol mewn perthynas â pholisïau a gweithdrefnau Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu De Cymru sy'n ymwneud ag:
  - adnabod, gwerthuso a chydymffurfio â deddfau a rheoliadau a pha un a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio;
  - canfod ac ymateb i'r risgiau o dwyll a pha un a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, tybiedig neu honedig; a hefyd
  - y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau.
- Ystyried fel tîm archwilio sut a ble allai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion posibl o dwyll. Fel rhan o'r drafodaeth hon, canfûm botensial ar gyfer twyll yn y meysydd canlynol: adnabod refeniw, adnabod gwariant, cofnodi dyddlyfrau anarferol a thuedd wrth gyfrifo amcangyfrifon cyfrifyddu;
- Cael dealltwriaeth am y fframwaith awdurdod Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu de Cymru, yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru yn gweithredu oddi mewn iddynt, gan ganolbwyntio ar y deddfau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu de Cymru;
- Cael dealltwriaeth am berthnasoedd partïon cysylltiedig.

Yn ychwanegol at yr uchod, roedd fy ngweithdrefnau i ymateb i risgiau a ganfuwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol a phrofi yn erbyn dogfennaeth ategol i asesu cydymffurfiaeth â deddfau a rheoliadau perthnasol a drafodir uchod;
- holi'r rheolwyr, y Cydbwyllgor Archwilio ac ymgynghorwyr cyfreithiol ynghylch ymgyfreithiad a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu;
- wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll trwy wrthwneud rheolaethau gan reolwyr, profi priodoldeb cofnodion dyddlyfr ac addasiadau eraill; asesu a yw'r dyfarniadau a wnaed wrth lunio amcangyfrifon cyfrifyddu'n rhoi arwydd o wyrduedd bosibl; a gwerthuso'r rhesymeg fusnes dros unrhyw drafodion arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i gwrs arferol busnes.

Fe wnes i hefyd gyfleu deddfau a rheoliadau dynodedig perthnasol a risgiau posibl o dwyll i holl aelodau'r tîm archwilio ac aros yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau trwy gydol yr archwiliad.

Effeithir ar y graddau y mae fy ngweithdrefnau'n gallu canfod afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll, gan yr anhawster cynhenid o ran canfod afreolaidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Comisiynyydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comissiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu De Cymru a natur, amseriad a hyd a lled y gweithdrefnau archwilio a gyflawnwyd.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm hadroddiad archwilio.

Cyfrifoldebau eraill yr archwilydd

Rwy'n cyfathrebu gyda'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymhlith materion eraill, cwmpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau archwilio arwyddocaol, gan gynnwys unrhyw ddiffygion arwyddocaol mewn rheolaeth fewnol yr wyf yn eu hadnabod yn ystod fy archwiliad.

Tystysgrif cwblhau'r archwiliad

Yr wyf yn tystio fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru, Grŵp Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a Chronfa Bensiwn Heddlu De Cymru yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Catherine Mealing-Jones
Archwilydd Cyffredinol Cymru
29 Medi 2026

1 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd, CF10 4BZ

Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru wedi ardystio ac adrodd ar y cyfrifon hyn yn y ffurf y cawsant eu drafftio'n wreiddiol. Cyfieithiad o'r fersiwn Saesneg gwreiddiol yw'r fersiwn hwn. Y Comisiynydd Heddlu a Throseddu De Cymru sydd yn gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiad, nid yr Archwilydd Cyffredinol.

Datganiad o Gyfrifoldebau am y Datganiad o Gyfrifon

Cyfrifoldebau Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

Mae'n ofynnol i Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu wneud y canlynol:

- gwneud trefniadau i weinyddu ei materion ariannol yn briodol a sicrhau bod un swyddog yn gyfrifol am weinyddu'r materion hynny. Y Prif Swyddog Cyllid yw'r swyddog hwnnw;
- rheoli ei materion er mwyn sicrhau'r defnydd darbodus, effeithlon ac effeithiol o'i hadnoddau a diogelu ei hasedau; a
- chymeradwyo'r Datganiad o Gyfrifon.

Ardystiaf fod y Datganiad o Gyfrifon hwn wedi'i gymeradwyo.

EMMA WOOLS
Y Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru

Dyddiad: 28 Medi 2026

Cyfrifoldebau'r Prif Swyddog Cyllid

Mae'r Prif Swyddog Cyllid yn gyfrifol am baratoi'r Datganiad o Gyfrifon yn unol ag arferion priodol fel y'u nodir yng Nghod Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig (y Cod).

Wrth baratoi'r Datganiad o Gyfrifon hwn, mae'r Prif Swyddog Cyllid wedi:

- dewis polisïau cyfrifyddu addas a'u cymhwyso'n gyson;
- llunio barn a gwneud amcangyfrifon a oedd yn rhesymol ac yn ddarbodus; a
- chydymffurfio â'r Cod.

Mae'r Prif Swyddog Cyllid hefyd wedi:

- cadw cofnodion cyfrifyddu priodol a chyfredol; a
- chymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll ac achosion eraill o afreoleidd-dra.

Ardystiaf fod y Datganiad o Gyfrifon yn cyflwyno darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru ar y dyddiad cyfrifyddu ac o'i hincwm a'i gwariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026.

DAVID HOLLOWAY-YOUNG, CPFA
Y Prif Swyddog Cyllid

Dyddiad: 28 Medi 2026

DATGANIADAU ARIANNOL 2025-26

Dadansoddiad o Wariant a Chyllid (y Grŵp)

Dengys y Dadansoddiad o Wariant a Chyllid sut y caiff gwariant blynyddol ei ddefnyddio a'i ariannu o adnoddau (grantiau'r Llywodraeth, y praesept ac ardrethi busnes) gan y Comisiynydd o gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddiwyd neu a enillwyd gan y Comisiynydd yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol. Mae hefyd yn dangos sut y caiff y gwariant hwn ei ddyrannu at ddibenion gwneud penderfyniadau rhwng y mathau o wariant. Caiff incwm a gwariant y cyfrifir amdanynt o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol eu cyflwyno'n llawnach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

	2025-26			2024-25		
	Gwariant Net y Gellir ei Godi ar Gronfa'r Heddlu	Addasiadau rhwng y Sail Gyllido a'r Sail Gyfrifyddu	Gwariant Net yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	Gwariant Net y Gellir ei Godi ar Gronfa'r Heddlu	Addasiadau rhwng y Sail Gyllido a'r Sail Gyfrifyddu	Gwariant Net yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cyflogau a Phensiynau Swyddogion yr Heddlu	221,979	(30,621)	191,358	208,576	(27,600)	180,976
Cyflogau Staff yr Heddlu	87,073	(3,852)	83,221	79,321	(622)	78,699
Cyllidebau Datganoledig	12,151	519	12,670	11,381	49	11,430
Cyllidebau'r Heddlu / Cyllidebau Wrth Gefn	37,189	(9,107)	28,082	38,216	(6,729)	31,487
Cyllidebau wedi'u Canoli	18,414	(5,888)	12,526	18,356	(5,831)	12,525
Cyllidebau a Ariennir yn Allanol	(6,391)	(5,388)	(11,779)	(10,469)	(399)	(10,868)
Cyllidebau Cydweithredol	35,090	(10,530)	24,560	30,822	(6,893)	23,929
Cyllidebau Canolog	(11,939)	39,963	28,024	(2,446)	18,054	15,608
Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	7,362	(7,362)	-	6,460	(6,460)	-
Cost Net Gwasanaethau	**400,928**	**(32,266)**	**368,662**	**380,217**	**(36,431)**	**343,786**
Incwm a Gwariant Arall	(410,123)	83,376	(326,747)	(386,967)	90,073	(296,894)
(Cynnydd)/Lleihad Net mewn Cronfeydd Wrth Gefn cyn trosglwyddiadau o'r cronfeydd wrth gefn	**(9,195)**	**51,110**	**41,915**	**(6,750)**	**53,642**	**46,892**
Trosglwyddiadau (i)/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	8,795	-	-	6,250	-	-
(Gwarged)/Diffyg ar gyfer y flwyddyn	**(400)**	**-**	**-**	**(500)**	**-**	**-**
Balans Cronfa'r Heddlu ar 1 Ebrill	(11,418)	-	-	(10,918)	-	-
(Gwarged)/Diffyg ar gyfer y flwyddyn	(400)	-	-	(500)	-	-
Balans Cronfa'r Heddlu ar 31 Mawrth	**(11,818)**	**-**	**-**	**(11,418)**	**-**	**-**

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr – Y Grŵp

Mae'r datganiad hwn yn dangos cost gyfrifyddu darparu gwasanaethau yn ystod y flwyddyn yn unol ag egwyddorion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol, yn hytrach na'r swm sydd i'w ariannu drwy drethiant. Mae Cyrff Llywodraeth Leol yn codi trethi i dalu am wariant yn unol â'r rheoliadau; gall hyn fod yn wahanol i'r gost gyfrifyddu. Dangosir y sefyllfa o ran trethiant yn y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn.

	Nodyn	Y Grŵp 2025-26			Y Grŵp 2024-25		
		Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000	Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000
Cyflogau a Phensiynau Swyddogion yr Heddlu		191,358	-	**191,358**	180,976	-	**180,976**
Cyflogau a Phensiynau Staff yr Heddlu		83,221	-	**83,221**	78,699	-	**78,699**
Cyllidebau Datganoledig		14,894	(2,224)	**12,670**	13,411	(1,981)	**11,430**
Cyllidebau'r Heddlu / Cyllidebau Wrth Gefn		47,539	(19,457)	**28,082**	48,943	(17,456)	**31,487**
Cyllidebau wedi'u Canoli		13,012	(486)	**12,526**	13,760	(1,235)	**12,525**
Cyllidebau a Ariennir yn Allanol		25,899	(37,678)	**(11,779)**	25,844	(36,712)	**(10,868)**
Cyllidebau Cydweithredol		49,319	(24,759)	**24,560**	44,713	(20,784)	**23,929**
Cyllidebau Canolog		47,202	(19,178)	**28,024**	32,159	(16,551)	**15,608**
Gwasanaethau'r Heddlu		**472,444**	**(103,782)**	**368,662**	**438,505**	**(94,719)**	**343,786**
Craidd Corfforaethol a Democrataidd		3,518	(123)	**3,395**	3,231	(145)	**3,086**
Gwasanaethau a Gomisiynwyd (gan gynnwys Gwariant y Gronfa Diogelwch Cymunedol)		14,009	(10,751)	**3,258**	14,126	(11,790)	**2,336**
Costau Heb eu Dosbarthu:							
- Buddiannau Ymddeol Cost Gwasanaeth Blaenorol		530	-	**530**	40	-	**40**
- Iawndal Rhwymedi Pensiwn yr Heddlu		320	(320)	**-**	971	(971)	**-**
- Costau Eraill Heb eu Dosbarthu, gan gynnwys Buddiannau Terfynu – ymddeoliad gwirfoddol		41	-	**41**	2	-	**2**
Cost Gwasanaethau	**10**	**490,862**	**(114,976)**	**375,886**	**456,875**	**(107,625)**	**349,250**
Gwariant Gweithredu Arall							
- (Enillion)/colledion ar Waredu Asedau Anghyfredol		273	-	**273**	786	-	**786**
- Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi	**8**	142,414	(64,567)	**77,847**	132,831	(46,780)	**86,051**
- Trethiant ac Incwm Grant Amhenodol	**9**	-	(412,091)	**(412,091)**	-	(389,195)	**(389,195)**
(Gwarged)/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau		**633,549**	**(591,634)**	**41,915**	**590,492**	**(543,600)**	**46,892**
(Gwarged)/Diffyg ar Ailbrisio Asedau Anghyfredol				**(31,342)**			**(5,931)**
(Enillion)/Colledion Actiwaraidd ar Asedau/Rhwymedigaethau Pensiwn				**(86,120)**			**(317,920)**
(Incwm) a Gwariant Cynhwysfawr Arall				**(117,462)**			**(323,851)**
Cyfanswm (Incwm) a Gwariant Cynhwysfawr				**(75,547)**			**(276,959)**

Mae'r dabl uchod yn dangos sefyllfa'r Grŵp a chaiff y datganiadau ar gyfer Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu a'r Prif Gwnstabl eu nodi ar wahân yn y tablau canlynol.

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

	Nodyn	Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu 2025-26			Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu 2024-25		
		Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net	Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net
		£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cyflogau a Phensiynau Swyddogion yr Heddlu		-	-	-	-	-	-
Cyflogau a Phensiynau Staff yr Heddlu		-	-	-	-	-	-
Cyllidebau Datganoledig		-	(2,224)	**(2,224)**	-	(1,981)	**(1,981)**
Cyllidebau'r Heddlu / Cyllidebau Wrth Gefn		-	(19,457)	**(19,457)**	-	(17,456)	**(17,456)**
Cyllidebau wedi'u Canoli		-	(486)	**(486)**	-	(1,235)	**(1,235)**
Cyllidebau a Ariennir yn Allanol		-	(37,678)	**(37,678)**	-	(36,712)	**(36,712)**
Cyllidebau Cydweithredol		-	(24,759)	**(24,759)**	-	(20,784)	**(20,784)**
Cyllidebau Canolog		-	(19,178)	**(19,178)**	-	(16,551)	**(16,551)**
Gwasanaethau'r Heddlu		**-**	**(103,782)**	**(103,782)**	**-**	**(94,719)**	**(94,719)**
Craidd Corfforaethol a Democrataidd		3,518	(123)	**3,395**	3,231	(145)	**3,086**
Gwasanaethau a Gomisiynwyd (gan gynnwys Gwariant y Gronfa Diogelwch Cymunedol)		14,009	(10,751)	**3,258**	14,126	(11,790)	**2,336**
Costau Heb eu Dosbarthu:							
- Buddiannau Ymddeol Cost Gwasanaeth Blaenorol		-	-	-	-	-	-
- Iawndal Rhwymedi Pensiwn yr Heddlu		-	(320)	**(320)**	-	(971)	**(971)**
- Costau Eraill Heb eu Dosbarthu, gan gynnwys Buddiannau Terfynu – ymddeoliad gwirfoddol		-	-	-	-	-	-
Cost Gwasanaethau		**17,527**	**(114,976)**	**(97,449)**	**17,357**	**(107,625)**	**(90,268)**
Gwariant Gweithredu Arall							
(Enillion)/colledion ar waredu asedau anghyfredol		273	-	**273**	786	-	**786**
Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi	**8**	834	(64,567)	**(63,733)**	893	(46,780)	**(45,887)**
Trethiant ac incwm grant amhenodol	**9**	-	(412,091)	**(412,091)**	-	(389,195)	**(389,195)**
Costau Comisiynu (trosglwyddiad o fewn y grŵp)		**614,915**	**-**	**614,915**	**571,456**	**-**	**571,456**
(Gwarged)/diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau		**633,549**	**(591,634)**	**41,915**	**590,492**	**(543,600)**	**46,892**
(Gwarged) neu ddiffyg ar ailbrisio asedau anghyfredol				(31,342)			(5,931)
(Enillion)/colledion actiwaraidd ar asedau/rhwymedigaethau pensiwn				134			10
Addasiadau Cyfrifyddu eraill oherwydd ailddatganiadau				-			-
Costau Comisiynu (trosglwyddiad o fewn y grŵp)				(86,254)			(317,930)
(Incwm) a Gwariant Cynhwysfawr Arall				**(117,462)**			**(323,851)**
Cyfanswm (Incwm) a Gwariant Cynhwysfawr				**(75,547)**			**(276,959)**

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Prif Gwnstabl

	Nodyn	Prif Gwnstabl 2025-26			Prif Gwnstabl 2024-25		
		Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000	Gwariant Gros £000	Incwm Gros £000	Gwariant Net £000
Cyflogau a Phensiynau Swyddogion yr Heddlu		191,358	-	**191,358**	180,976	-	**180,976**
Cyflogau a Phensiynau Staff yr Heddlu		83,221	-	**83,221**	78,699	-	**78,699**
Cyllidebau Datganoledig		14,894	-	**14,894**	13,411	-	**13,411**
Cyllidebau'r Heddlu / Cyllidebau Wrth Gefn		47,539	-	**47,539**	48,943	-	**48,943**
Cyllidebau wedi'u Canoli		13,012	-	**13,012**	13,760	-	**13,760**
Cyllidebau a Ariennir yn Allanol		25,899	-	**25,899**	25,844	-	**25,844**
Cyllidebau Cydweithredol		49,319	-	**49,319**	44,713	-	**44,713**
Cyllidebau Canolog		47,202	-	**47,202**	32,159	-	**32,159**
Gwasanaethau'r Heddlu		**472,444**	**-**	**472,444**	**438,505**	**-**	**438,505**
Costau Heb eu Dosbarthu:							
- Buddiannau Ymddeol Cost Gwasanaeth Blaenorol		530	-	**530**	40		**40**
- Iawndal Rhwymedi Pensiwn yr Heddlu		320	-	**320**	971	-	**971**
- Costau Eraill Heb eu Dosbarthu, gan gynnwys Buddiannau Terfynu – ymddeoliad gwirfoddol		41	-	**41**	2	-	**2**
Cost Gwasanaethau		**473,335**	**-**	**473,335**	**439,518**	**-**	**439,518**
Gwariant Gweithredu Arall							
- Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi		141,580	-	**141,580**	131,938	-	**131,938**
Costau Comisiynu (trosglwyddiad o fewn y grŵp)		(614,915)	-	**(614,915)**	(571,456)	-	**(571,456)**
(Gwarged)/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
(Enillion)/Colledion Actiwaraidd ar Asedau/Rhwymedigaethau Pensiwn				(86,254)	-	-	(317,930)
Costau Comisiynu (trosglwyddiad o fewn y grŵp)				86,254			317,930
(Incwm) a Gwariant Cynhwysfawr Arall				**-**			**-**
Cyfanswm (Incwm) a Gwariant Cynhwysfawr				**-**			**-**

Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn

Mae'r datganiad hwn yn dangos y symudiad yn ystod y flwyddyn ar y cronfeydd wrth gefn gwahanol a ddelir, wedi'u dadansoddi'n gronfeydd defnyddiadwy (h.y. y rhai y gellir eu defnyddio i ariannu gwariant neu leihau trethiant lleol) ac yn gronfeydd wrth gefn annefnyddiadwy, na ellir eu defnyddio. Mae'r (Gwarged) neu'r Diffyg ar y llinell Darparu Gwasanaethau yn dangos cost economaidd wirioneddol darparu gwasanaethau. Ceir rhagor o fanylion yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Mae'r llinell (Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd yn dangos Balans statudol Cronfa'r Heddlu cyn unrhyw drosglwyddiadau yn ôl disgresiwn i gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd neu ohonynt.

	Nodyn	Balans Cronfa'r Heddlu £000	Cronfeyddh gefn Clustnodwyd £000	Cronfeydd wrth gefn Derbyniadau Cyfalaf £000	Cyfanswm Cronfeydd wrth gefn sy'n Ddefnyddiadwy £000	Cronfeydd wrth gefn Annefnyddiadwy £000	Cyfanswm y Cronfeydd wrth gefn £000
Balans ar 31 Mawrth 2025 a ddygwyd ymlaen		**(11,418)**	**(71,214)**	**-**	**(82,632)**	**2,397,398**	**2,314,766**
Symudiadau mewn cronfeydd wrth gefn yn ystod 2025-26							
(Gwarged)/diffyg ar ddarparu gwasanaethau		41,915	-	-	**41,915**	-	**41,915**
Incwm a gwariant cynhwysfawr arall		-	-	-	**-**	(117,462)	**(117,462)**
Cyfanswm incwm a gwariant cynhwysfawr		**41,915**	**-**	**-**	**41,915**	**(117,462)**	**(75,547)**
Addasiadau rhwng y sail gyfrifyddu a'r sail gyllido o dan y rheoliadau	**16**	(51,110)	-	-	**(51,110)**	51,110	**-**
(Cynnydd)/lleihad net cyn trosglwyddiadau i gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd		**(9,195)**	**-**	**-**	**(9,195)**	**(66,352)**	**(75,547)**
Trosglwyddiadau (i)/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd		8,795	(8,795)	-	**-**	-	**-**
(Cynnydd)/lleihad mewn symudiad yn ystod y flwyddyn	**7**	**(400)**	**(8,795)**	**-**	**(9,195)**	**(66,352)**	**(75,547)**
Balans ar 31 Mawrth 2026 a gariwyd ymlaen		**(11,818)**	**(80,009)**	**-**	**(91,827)**	**2,331,046**	**2,239,219**

	Nodyn	Balans Cronfa'r Heddlu £000	Cronfeyddh gefn Clustnodwyd £000	Cronfeydd wrth gefn Derbyniadau Cyfalaf £000	Cyfanswm Cronfeydd wrth gefn sy'n Ddefnyddiadwy £000	Cronfeydd wrth gefn Annefnyddiadwy £000	Cyfanswm y Cronfeydd wrth gefn £000
Balans ar 31 Mawrth 2024 a ddygwyd ymlaen		**(10,918)**	**(64,964)**	**(104)**	**(75,986)**	**2,667,711**	**2,591,725**
Symudiadau mewn cronfeydd wrth gefn yn ystod 2024-25							
(Gwarged)/diffyg ar ddarparu gwasanaethau		46,892	-	-	**46,892**	-	**46,892**
Incwm a gwariant cynhwysfawr arall		-	-	-	**-**	(323,851)	**(323,851)**
Cyfanswm incwm a gwariant cynhwysfawr		**46,892**	**-**	**-**	**46,892**	**(323,851)**	**(276,959)**
Addasiadau rhwng y sail gyfrifyddu a'r sail gyllido o dan y rheoliadau	**16**	(53,642)	-	104	**(53,538)**	53,538	**-**
(Cynnydd)/lleihad net cyn trosglwyddiadau i gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd		**(6,750)**	**-**	**104**	**(6,646)**	**(270,313)**	**(276,959)**
Trosglwyddiadau (i)/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd		6,250	(6,250)	-	**-**	-	**-**
(Cynnydd)/lleihad mewn symudiad yn ystod y flwyddyn	**7**	**(500)**	**(6,250)**	**104**	**(6,646)**	**(270,313)**	**(276,959)**
Balans ar 31 Mawrth 2025 a gariwyd ymlaen		**(11,418)**	**(71,214)**	**-**	**(82,632)**	**2,397,398**	**2,314,766**

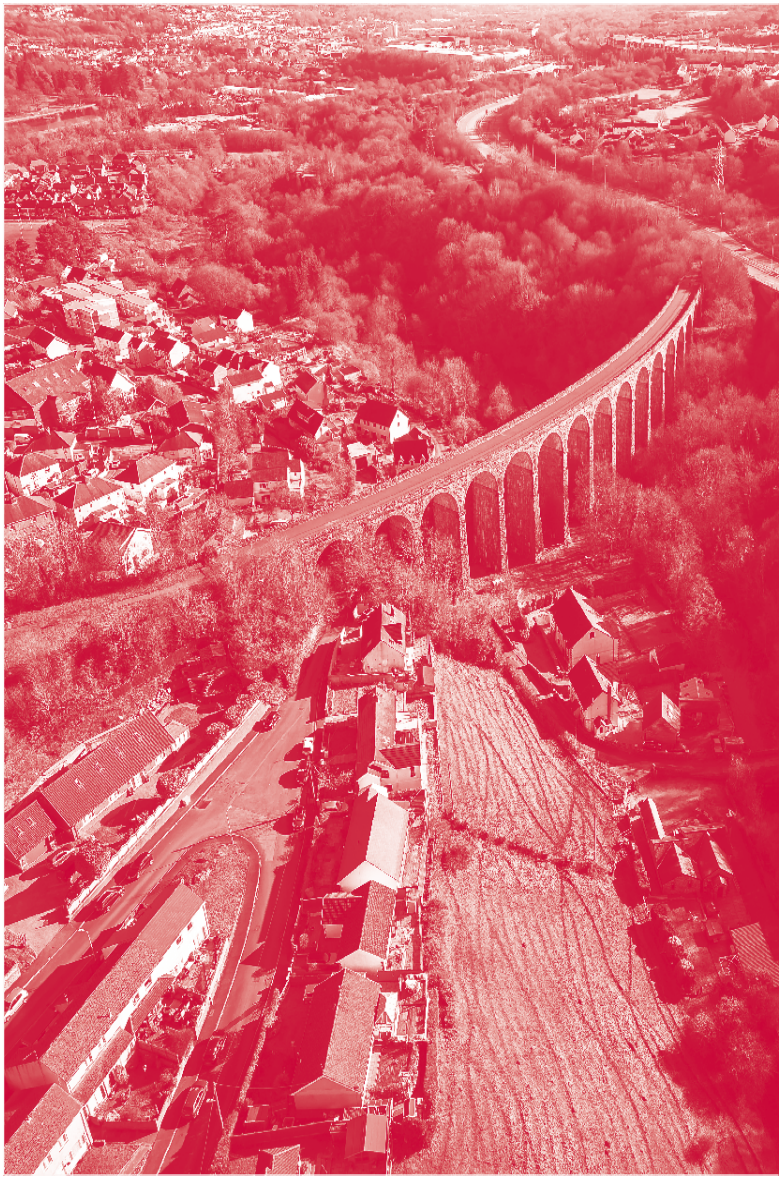
Y Fantolen

Mae'r datganiad yn dangos gwerth yr asedau a'r rhwymedigaethau cydnabyddedig. Mae'r asedau net (asedau llai rhwymedigaethau) yn cyfateb i'r cronfeydd wrth gefn a ddelir. Cofnodir cronfeydd wrth gefn mewn dau gategori – cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy (h.y. y cronfeydd wrth gefn hynny y gellir eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau), yn amodol ar yr angen i gynnal lefel ddarbodus o gronfeydd wrth gefn ac unrhyw gyfyngiadau statudol ar y defnydd a wneir ohonynt (e.e. y Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn y gellir ond ei defnyddio i ariannu gwariant cyfalaf neu ad-dalu dyled) a chronfeydd wrth gefn annefnyddiadwy, h.y. na ellir eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau. Mae'r categori hwn yn cynnwys cronfeydd wrth gefn sy'n dal enillion a cholledion heb eu gwireddu (e.e. y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn), lle y byddai symiau ond ar gael i ddarparu gwasanaethau pe bai'r asedau yn cael eu gwerthu; a chronfeydd wrth gefn sy'n dal gwahaniaethau amseru a ddangosir ar y llinell 'Addasiadau rhwng y sail gyfrifyddu a'r sail gyllido o dan y rheoliadau' yn y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn (e.e. Diffygion pensiwn).

	Nodyn	31 Mawrth 2026			31 Mawrth 2025		
		Y Grŵp £000	Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu £000	Prif Gwnstabl £000	Y Grŵp £000	Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu £000	Prif Gwnstabl £000
Eiddo, Offer a Chyfarpar	17	249,168	249,168	-	220,546	220,546	-
Asedau Anniriaethol	17	4,954	4,954	-	3,745	3,745	-
Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	26	-	-	-	-	-	-
Dyledwyr Hirdymor Eraill	22	178	-	178	198	-	198
Dyledwyr Hirdymor – trosglwyddiad o fewn y grŵp		wedi'u heithrio wrth gysoni ar gyfer y grŵp	-	2,514,514	wedi'u heithrio wrth gysoni ar gyfer y grŵp	-	2,562,833
Asedau Hirdymor		**254,300**	**254,122**	**2,514,692**	**224,489**	**224,291**	**2,563,031**
Buddsoddiadau Byrdymor	21	25,143	25,143	-	38,266	38,266	-
Asedau a Ddelir i'w Gwerthu	20	125	125	-	295	295	-
Stocrestrau		3,260	-	3,260	3,353	-	3,353
Dyledwyr Byrdymor	22	65,290	65,290	-	42,869	42,869	-
Dyledwyr – cyfalaf gweithio o fewn y grŵp		-	(43,698)	43,698	-	(39,121)	39,121
Arian Parod a'r Hyn sy'n Cyfateb i Arian Parod	21	20,367	20,367	-	27,096	27,096	-
Asedau Cyfredol		**114,185**	**67,227**	**46,958**	**111,879**	**69,405**	**42,474**
Benthyciadau Byrdymor		(1,522)	(1,522)	-	(1,594)	(1,594)	-
Credydwyr Byrdymor	23	(52,142)	(5,184)	(46,958)	(47,337)	(4,863)	(42,474)
Rhwymedigaethau Cyfredol		**(53,664)**	**(6,706)**	**(46,958)**	**(48,931)**	**(6,457)**	**(42,474)**
Credydwyr Hirdymor – trosglwyddiad o fewn y grŵp		wedi'u heithrio wrth gysoni ar gyfer y grŵp	(2,514,514)	-	wedi'u heithrio wrth gysoni ar gyfer y grŵp	(2,562,833)	-
Darpariaethau	24	(6,304)	(6,304)	-	(6,465)	(6,465)	-
Benthyciadau Hirdymor	27	(32,860)	(32,860)	-	(32,035)	(32,035)	-
Credydwyr Hirdymor Eraill	23	(166)	(166)	-	(653)	(653)	-
Rhwymedigaethau Hirdymor Eraill:							
Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	26	(760)	(18)	(742)	(790)	(19)	(771)
Cynllun Cronfa'r Heddlu	26	(2,513,950)	-	(2,513,950)	(2,562,260)	-	(2,562,260)
Rhwymedigaethau Hirdymor		**(2,554,040)**	**(2,553,862)**	**(2,514,692)**	**(2,602,203)**	**(2,602,005)**	**(2,563,031)**
Asedau Net		**(2,239,219)**	**(2,239,219)**	**-**	**(2,314,766)**	**(2,314,766)**	**-**
Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	7	(91,827)	(91,827)	-	(82,632)	(82,632)	-
Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy	25	2,331,046	2,331,046	-	2,397,398	2,397,398	-
Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn		**2,239,219**	**2,239,219**	**-**	**2,314,766**	**2,314,766**	**-**

Datganiad Llif Arian Parod

Mae'r Datganiad Llif Arian Parod yn dangos y newidiadau i arian parod Heddlu De Cymru/y Comisiynydd a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod yn ystod y cyfnod adrodd. Mae'r datganiad yn dangos sut mae'n cynhyrchu ac yn defnyddio arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod drwy ddosbarthu llifau arian parod yn weithgareddau gweithredu, buddsoddi ac ariannu. Mae swm y llifau arian parod sy'n deillio o weithgareddau gweithredu yn ddangosydd allweddol o'r graddau y caiff y gweithrediadau eu hariannu drwy drethiant ac incwm grant neu gan y rhai sy'n derbyn y gwasanaethau a ddarperir. Mae gweithgareddau buddsoddi yn cynrychioli'r graddau y mae llifau arian parod allan wedi'u gwneud ar gyfer adnoddau y bwriedir iddynt gyfrannu at ddarparu gwasanaethau yn y dyfodol. Mae llifau arian parod sy'n deillio o weithgareddau ariannu yn ddefnyddiol o ran rhagweld hawliadau ar lifau arian yn y dyfodol gan ddarparwyr cyfalaf (h.y. benthyca).



	Nodyn	2025-26 £000	2024-25 £000
(Gwarged)/diffyg net wrth ddarparu gwasanaethau		41,915	46,892
Addasiadau i (warged)/diffyg net wrth ddarparu gwasanaethau ar gyfer symudiadau nad ydynt yn ymwneud ag arian parod		(62,094)	(111,706)
Addasiadau ar gyfer eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y (gwarged)/diffyg net ar ddarparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi a chyllido		18,690	19,441
Llifau arian parod net o Weithgareddau Gweithredu	**30**	**(1,489)**	**(45,373)**
Enillion o Fuddsoddiadau a Gwasanaethu Cyllid		(2,413)	(3,724)
Gweithgareddau Buddsoddi	**31**	11,384	38,790
Gweithgareddau Cyllido	**32**	(753)	(1,947)
(Cynnydd)/lleihad net mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod		**6,729**	**(12,254)**
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod ar ddechrau'r cyfnod adrodd		27,096	14,842
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod ar ddiwedd y cyfnod adrodd	**21**	**20,367**	**27,096**

Cyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu

Cynllun yr Heddlu	2025-26 £000	2024-25 £000
Cyfraniadau derbyniadwy		
Gan y cyflogwr:		
Arferol	(54,547)	(52,640)
Ymddeoliadau cynnar (gan gynnwys tâl cyfalaf cyfatebol ar gyfer ymddeoliadau oherwydd salwch)	(511)	(464)
Gan aelodau	(21,156)	(20,278)
	(76,214)	**(73,382)**
Trosglwyddiadau i mewn		
Trosglwyddiadau unigol i mewn o gynlluniau eraill	**(179)**	**(190)**
Buddiannau sy'n daladwy		
Pensiynau	106,014	101,600
Cyfnewidiadau a buddiannau ymddeol mewn cyfandaliad	30,468	13,537
Buddiannau marwolaeth mewn cyfandaliad	768	446
	137,250	**115,583**
Taliadau i'r sawl sy'n ymadael ac mewn perthynas â nhw		
Trosglwyddiadau i gynlluniau eraill	328	-
Cyfraniadau a ad-dalwyd	125	144
	453	**144**
Is-gyfanswm cyn trosglwyddo o Gronfa'r Heddlu	**61,310**	**42,155**
Arian ychwanegol sy'n daladwy o Gronfa'r Heddlu (ar ffurf grantiau ychwanegol)	**(61,310)**	**(42,155)**
Diffyg i'w dalu o Gronfa'r Heddlu	**-**	**-**
Datganiad Asedau Net – Rhwymedigaethau ac asedau cyfredol net		
Asedau cyfredol:		
Dyledwr – balansau net sy'n ddyledus o Gronfa'r Heddlu Balans banc	20,753	3,885
Balans banc		-
Rhwymedigaethau cyfredol:		
Credydwr - buddiannau sy'n daladwy i swyddogion sy'n ymddeol ddiwedd Mawrth talwyd Ebrill	(3,029)	(2,280)
Credydwr – grant sy'n ddyledus i'r Swyddfa Gartref	-	(1,605)
Dyledwr – balansau net sy'n ddyledus i Gronfa'r Heddlu	(17,724)	-
Net	**-**	**-**

Nodiadau i Gyfrifon Cronfa Bensiwn yr Heddlu

Sefydlwyd y gofyniad i sefydlu Cyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu ar wahân o dan Reoliadau Cronfa Bensiwn yr Heddlu 2007 (OS 2007/1932). Y Llywodraeth ganolog sy'n pennu cyfraddau'r cyfraniadau i'r gronfa hon ar gyfer cyflogeion a chyflogwyr.

Caiff cronfa bensiwn yr heddlu ei gweinyddu a'i rheoli gan drydydd parti, XPS Administration.

Mae pensiwn yr Heddlu yn gynllun nas ariennir ac felly nid oes gan y gronfa unrhyw asedau buddsoddi. Caiff y taliadau i mewn i'r Gronfa Bensiwn ac allan ohoni eu mantoli i ddim bob blwyddyn drwy gael cyfraniad ychwanegol o Gronfa'r Heddlu, a gaiff ei ad-dalu, yn ei dro, gan y Swyddfa Gartref.

Nid yw datganiadau ariannol y gronfa yn ystyried rhwymedigaethau yn y dyfodol i dalu pensiynau a buddiannau eraill ar ôl diwedd y flwyddyn. Cyfrifir am y rhain ym mantolen y Grŵp fel buddiannau ymddeol yn y dyfodol. Heblaw am y nodiadau uchod, mae Cronfa Bensiwn yr Heddlu wedi dilyn y polisïau cyfrifyddu fel y'u nodir yn **Nodyn 1** a **Nodyn 26**.

NODIADAU I'R DATGANIADAU ARIANNOL

NODYN 1: Polisïau Cyfrifyddu

Egwyddorion Cyffredinol

Mae'r Datganiad o Gyfrifon yn crynhoi trafodiadau ar gyfer blwyddyn ariannol 2025-26 a'r alldro ar ddiwedd y flwyddyn ar 31 Mawrth 2026 a sefyllfaoedd cymharol mewn perthynas â 2024-25. Mae'n ofynnol i'r Comisiynydd lunio Datganiad o Gyfrifon blynyddol o dan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 sy'n ei gwneud yn ofynnol iddynt gael eu paratoi yn unol ag arferion cyfrifyddu priodol o dan Adran 21 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003. Yr egwyddorion cyffredinol a'r arferion a fabwysiadwyd wrth lunio'r cyfrifon hyn yw'r rhai a argymhellir gan y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA). Cyfeirir at y Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2025-26 (y Cod) sy'n seiliedig ar Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol.

Mae gan Gyrff Llywodraeth Leol rywfaint o ddisgresiwn wrth benderfynu pa bolisïau y mae angen eu darparu a lefel y manylion i'w datgelu, ond dylid nodi bod y Cod yn datgan y tybir bod defnyddwyr datganiadau ariannol yn meddu ar wybodaeth resymol am gyfrifyddu, a fyddai'n cyfyngu ar y manylion sydd eu hangen yn y crynodeb o'r polisïau cyfrifyddu arwyddocaol.

Croniadau o incwm a gwariant

Cyfrifir am weithgarwch yn y flwyddyn y mae'n digwydd, ac nid pan fydd taliadau arian parod yn cael eu gwneud neu'n dod i law. Yn benodol:

- Cydnabyddir refeniw o ddarparu gwasanaethau pan fydd modd mesur canran y trafodiad a gwblhawyd yn ddibynadwy a'i bod yn debygol y ceir y buddiannau economaidd neu'r potensial am wasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodiad;
- Cofnodir cyflenwadau fel gwariant pan gânt eu defnyddio – os bydd bwlch rhwng y dyddiad y ceir cyflenwadau a'r dyddiad y cânt eu defnyddio, cânt eu cario fel stocrestrau ar y Fantolen;
- Cofnodir treuliau mewn perthynas â gwasanaethau a geir (gan gynnwys gwasanaethau a ddarperir gan gyflogeion) fel gwariant pan geir y gwasanaethau yn hytrach na phan wneir taliadau;
- Cyfrifir am log sy'n dderbyniadwy ar fuddsoddiadau ac sy'n daladwy ar fenthyciadau fel incwm a gwariant, yn y drefn honno, ar sail y gyfradd llog weithredol ar gyfer yr offeryn ariannol perthnasol yn hytrach na'r llifau arian parod a osodwyd neu a bennwyd gan y contract;
- Pan fydd refeniw a gwariant wedi'u cydnabod ond nad yw arian parod wedi dod i law nac wedi'i dalu, cofnodir dyledwr neu gredydwr ar gyfer y swm perthnasol ar y Fantolen. Lle na chaiff dyledion eu talu o bosibl, caiff balans y dyledwyr ei leihau a chodir tâl ar refeniw am yr incwm na chaiff ei gasglu o bosibl; a
- Lle nad oedd symiau gwirioneddol ar gael, mae'n bosibl y bu'n rhaid defnyddio gwerthoedd amcangyfrifedig priodol.

Tîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

Mae trafodion Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu yn cynnwys costau gweithredu ei Thîm a chostau corfforaethol penodol eraill, y cyfrifir amdanynt fel gwariant Craidd Corfforaethol a Democrataidd o dan y Cod ynghyd â dosbarthiad newydd ar gyfer comisiynu gwasanaethau. Mae gwariant gros yn cynnwys taliadau a godir ar asedau (gostyngiadau dibrisio ac ailbrisio) ac mae'r holl incwm wedi'i gynnwys er mwyn trosglwyddo cyllid i dalu costau Cyfrif Gwariant y Prif Gwnstabl. Mae incwm a gwariant y Grŵp yn cynnwys yr holl incwm a gwariant sy'n ymwneud â Chomisiynydd yr Heddlu a Throseddu a'r Prif Gwnstabl.

Arian Parod a'r Hyn sy'n Cyfateb i Arian Parod

Caiff arian parod ei gynrychioli gan arian parod mewn llaw ac adneuon â sefydliadau ariannol sy'n ad-daladwy heb gosb ar ôl rhybudd nad yw'n fwy na 24 awr. Mae hyn yn cynnwys adneuon cyfrif banc y gellir cael gafael arnynt a'u hawlio ar unwaith yn ogystal â Chronfeydd y Farchnad Arian y gellir cael gafael arnynt ar unwaith. Nid yw'r Cod yn cynnwys meini prawf llym ar gyfer cyfansoddiad yr hyn sy'n cyfateb i arian parod ac mae gan y Comisiynydd rywfaint o ddisgresiwn yn y polisi hwn. Mae cyngor pellach yn awgrymu nad yw adneuon cyfnod penodol yn hylifol iawn ac nad oes modd eu troi'n arian parod yn hawdd ac, o dan rai amodau o'r farchnad, y gallai fod risg o newid mewn gwerth. Ar y sail hon, cyfrifir am bob buddsoddiad adnau cyfnod penodol fel buddsoddiadau.

Rhwymedigaethau digwyddiadol

Mae rhwymedigaeth ddigwyddiadol yn codi pan fydd digwyddiad wedi codi sy'n creu rhwymedigaeth bosibl y caiff ei bodolaeth ond ei chadarnhau os bydd digwyddiadau ansicr yn codi yn y dyfodol neu fel arall nad ydynt yn gyfan gwbl dan reolaeth y Comisiynydd na'r Prif Gwnstabl. Mae rhwymedigaethau digwyddiadol hefyd yn codi o dan amgylchiadau lle y byddai darpariaeth fel arall yn cael ei gwneud ond nad yw'n debygol y bydd angen all-lif o adnoddau neu na ellir mesur maint y rhwymedigaeth yn ddibynadwy. Ni chydnabyddir rhwymedigaethau digwyddiadol yn y Fantolen ond cânt eu datgelu mewn nodyn i'r cyfrifon.

Asedau digwyddiadol

Mae ased digwyddiadol yn codi pan fydd digwyddiad wedi codi sy'n creu ased posibl y caiff ei fodolaeth ond ei gadarnhau os bydd digwyddiadau ansicr yn codi yn y dyfodol neu fel arall nad ydynt yn gyfan gwbl dan reolaeth y Comisiynydd na'r Prif Gwnstabl. Ni chydnabyddir asedau digwyddiadol yn y Fantolen ond cânt eu datgelu mewn nodyn i'r cyfrifon pan fo'n debygol y bydd all-lif o fuddiannau economaidd neu'r potensial am wasanaeth.

Buddiannau cyflogeion

Buddiannau sy'n Daladwy yn ystod Cyflogaeth

Buddiannau cyflogeion byrdymor yw'r rhai sy'n ddyledus o fewn 12 mis i ddiwedd y flwyddyn. Maent yn cynnwys buddiannau megis cyflogau, gwyliau blynyddol â thâl ac absenoldeb oherwydd salwch â thâl, taliadau bonws a buddiannau anariannol (e.e. ceir) i gyflogeion presennol, ac fe'u cydnabyddir fel traul am wasanaeth yn y flwyddyn y mae'r cyflogeion yn rhoi'r gwasanaeth. Gwneir croniad ar gyfer cost hawliau i wyliau neu unrhyw fath o gyfnod o absenoldeb (e.e. gwyliau blynyddol a chyfnod o absenoldeb hyblyg) y mae cyflogeion yn eu hennill ond nad ydynt yn eu cymryd cyn diwedd y flwyddyn y gall cyflogeion eu cario ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf. Caiff y croniad ei godi ar (Gwarged) neu Ddiffyg ar y llinell Darparu Gwasanaethau, ond yna'i wrthdroi drwy'r Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn er mwyn i fuddiannau gwyliau gael eu codi ar refeniw yn y flwyddyn ariannol pan fydd yr absenoldeb oherwydd gwyliau yn digwydd.

Buddiannau Terfynu

Symiau sy'n daladwy o ganlyniad i benderfyniad i derfynu cyflogaeth cyflogai cyn y dyddiad ymddeol arferol neu benderfyniad cyflogai i dderbyn cael ei ddiswyddo' n wirfoddol yw buddiannau terfynu, ac fe'u codir ar sail gronnol ar y llinell Costau Heb Eu Dosbarthu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan fydd ymrwymiad y gellir ei ddangos i derfynu cyflogaeth swyddog neu grŵp o swyddogion neu wneud cynnig i annog diswyddo gwirfoddol.

Pan fydd buddiannau terfynu yn cynnwys ychwanegiadau at bensiynau, mae darpariaethau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i'r swm sy'n daladwy i'r gronfa bensiwn neu'r pensiynwr gael ei godi ar falans Cronfa'r Heddlu, yn hytrach na'r swm a gyfrifwyd yn ôl y safonau cyfrifyddu perthnasol. Yn y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn, mae angen dyraniadau i'r Gronfa Bensiwn Wrth Gefn ac ohoni er mwyn dileu'r dyledion a'r credydau tybiannol ar gyfer buddiannau terfynu sy'n ychwanegu at bensiynau a rhoi dyledion ar gyfer yr arian parod a delir i'r gronfa bensiwn a phensiynwyr ac unrhyw gyfryw symiau sy'n daladwy ond heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn yn eu lle.

Buddiannau Ôl-gyflogaeth

Nid yw pensiynau Swyddogion yr Heddlu yn cael eu hariannu drwy statud. Fodd bynnag, newidiodd y trefniadau ariannu ar 1 Ebrill 2006 o 'Talu Wrth Ennill' (h.y. yn seiliedig ar daliadau i bensiynwyr presennol), tâl uniongyrchol a godwyd ar y Cyfrif Refeniw, i gyfraniad pensiwn blynyddol gan y cyflogwr yn seiliedig ar ganran o'r cyflog, gyda'r balans yn daladwy i bensiynwyr yn dod o grant a roddwyd gan y Swyddfa Gartref. Mae pob cyflogai arall yn gymwys i ymuno â Chynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl yn aelodau gweithredol o Gronfa Bensiwn Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, gan wneud cyfraniadau priodol fel cyflogwr ar gyfer aelodau eu cynlluniau staff i'r gronfa honno.

Mae'r ddau gynllun yn rhoi buddiannau diffiniedig i aelodau (cyfandaliadau ymddeol a phensiynau), a enillwyd fel cyflogeion.

Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd

Digwyddiadau ar ôl dyddiad y fantolen yw'r digwyddiadau hynny, ffafriol ac anffafriol, sy'n digwydd rhwng diwedd y cyfnod adrodd a'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddi'r Datganiad o Gyfrifon. Ni chaiff digwyddiadau ar ôl y dyddiad diweddarach hwn eu hadlewyrchu yn y datganiadau ariannol na'r nodiadau.

Pan fydd digwyddiadau cyn y dyddiad hwn (digwyddiadau addasu) yn rhoi gwybodaeth am amodau a oedd yn bodoli ar ddyddiad y fantolen, caiff y ffigurau yn y datganiadau ariannol a'r nodiadau eu haddasu ym mhob ffordd berthnasol er mwyn adlewyrchu effaith y wybodaeth hon. Pan fydd digwyddiadau cyn y dyddiad hwn (digwyddiadau nad ydynt yn rhai addasu) yn dangos amodau sy'n codi ar ôl dyddiad y fantolen, ni chaiff y datganiadau ariannol eu haddasu, ond os ydynt yn berthnasol, cânt eu datgelu mewn nodyn.

Eitemau eithriadol ac addasiadau cyfnod blaenorol

Pan fydd eitemau o incwm a gwariant yn berthnasol, datgelir eu natur a'r swm ar wahân, naill ai ar wyneb y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr neu yn y nodiadau i'r cyfrifon, yn dibynnu ar ba mor arwyddocaol yw'r eitemau o ran deall perfformiad ariannol.

Gall addasiadau cyfnod blaenorol godi o ganlyniad i newid mewn polisïau cyfrifyddu neu er mwyn cywiro gwall sylweddol. Cyfrifir am newidiadau mewn amcangyfrifon cyfrifyddu yn rhagolygol, (h.y. yn y flwyddyn gyfredol a blynyddoedd yn y dyfodol y mae'r newid yn effeithio arnynt ac nad ydynt yn arwain at addasiad cyfnod blaenorol).

Dim ond pan fydd arferion cyfrifyddu priodol yn gofyn amdanynt neu pan fydd y newid yn rhoi gwybodaeth fwy dibynadwy neu berthnasol am effaith trafodion, digwyddiadau eraill ac amodau ar y sefyllfa ariannol neu'r perfformiad ariannol y caiff newidiadau mewn polisïau cyfrifyddu eu gwneud.

Pan gaiff newid ei wneud, caiff ei gymhwyso'n ôl-weithredol (oni nodir fel arall) drwy addasu balansau agoriadol a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol fel pe bai'r polisi newydd wedi'i gymhwyso erioed.

Caiff gwallau sylweddol a ddarganfyddir yn ffigurau cyfnodau blaenorol eu cywiro'n ôl-weithredol drwy newid balansau agoriadol a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol.

Offerynnau ariannol

Rhwymedigaethau Ariannol

Cydnabyddir rhwymedigaethau ariannol ar y Fantolen pan ddaw'r Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl yn barti yn narpariaethau cytundebol offeryn ariannol, a chânt eu mesur i ddechrau ar sail gwerth teg a'u cario ar eu cost wedi'i hamorteiddio. Mae taliadau blynyddol a godir ar y llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr am log sy'n daladwy yn seiliedig ar swm cario'r rhwymedigaeth, wedi'i luosi â chyfradd llog weithredol yr offeryn.

Y gyfradd llog weithredol yw'r gyfradd sy'n disgowntio'n union daliadau arian parod amcangyfrifedig yn y dyfodol dros oes yr offeryn i swm yr offeryn a gydnabuwyd yn wreiddiol. Ar gyfer y rhan fwyaf o'r benthyciadau, y swm a gyflwynir yn y Fantolen yw'r prifswm ad-daladwy sy'n weddill (ynghyd â llog cronedig); a'r llog a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yw'r swm sy'n daladwy ar gyfer y flwyddyn yn ôl cytundeb y benthyciad.

Asedau Ariannol – Adneuon, Benthyciadau a Symiau Derbyniadwy

Cydnabyddir adneuon, benthyciadau a symiau sy'n dderbyniadwy ar y Fantolen pan ddaw'r Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl yn barti yn narpariaethau cytundebol offeryn ariannol, a chânt eu mesur i ddechrau ar sail gwerth teg. Yna, cânt eu mesur ar eu cost wedi'i hamorteiddio. Mae credydau blynyddol ar gyfer llog derbyniadwy yn seiliedig ar swm cario'r ased wedi'i luosi â chyfradd llog weithredol yr offeryn.

Ar gyfer y rhan fwyaf o'r adneuon, y benthyciadau a'r symiau derbyniadwy, y swm a gyflwynir ar y Fantolen yw'r prifswm derbyniadwy sy'n weddill (ynghyd â llog cronedig) a'r llog a gredydir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yw'r swm sy'n dderbyniadwy ar gyfer y flwyddyn yng nghytundeb y benthyciad.

Trosi arian tramor

Pan fydd y Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl wedi ymrwymo i drafodiad mew n arian cyfred tramor, caiff y trafodiad ei drosi'n sterling ar y gyfradd gyfnewid sy' n gymwys ar y dyddiad yr oedd y trafodiad yn weithredol.

Grantiau'r Llywodraeth a chyfraniadau eraill

P'un a gânt eu talu ar gyfrif, drwy randaliadau neu ar ffurf ôl-ddyledion, cydnabyddir grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau a rhoddion trydydd partïon yn ddyledus i Heddlu De Cymru/y Comisiynydd pan fydd sicrwydd rhesymol:

- y bydd y Comisiynydd neu'r Prif Gwnstabl yn cydymffurfio â'r amodau sydd ynghlwm wrth y taliadau; ac
- y daw'r grantiau neu'r cyfraniadau i law.

Caiff arian a delir ymlaen llaw fel grantiau a chyfraniadau nad yw'r amodau ar eu cyfer wedi'u bodloni ei gario yn y Fantolen fel credydwyr. Pan fydd amodau wedi'u bodloni, caiff y grant neu'r cyfraniad ei gredydu i linell y gwasanaeth perthnasol (grantiau refeniw a chyfraniadau y gellir eu priodoli) neu Incwm Trethiant a Grantiau Amhenodol (grantiau refeniw nas clustnodwyd a phob grant cyfalaf) yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Cydnabyddir grantiau gwerth isel penodol islaw de minimis yn y flwyddyn y byddant yn dod i law. Caiff balansau eu hasesu ar ddiwedd pob blwyddyn a chaiff symiau gwerth isel de minimis penodol eu cydnabod o bosibl. Os bydd angen addasiadau yn y dyfodol, cyfrifir am y rhain yn y dyfodol.

Asedau anniriaethol

Caiff gwariant ar asedau anariannol nad oes sylwedd ffisegol iddynt ond a reolir o ganlyniad i ddigwyddiadau yn y gorffennol (e.e. trwyddedau meddalwedd) ei gyfalafu pan ddisgwylir y bydd buddiannau economaidd neu'r potensial am wasanaeth yn y dyfodol yn llifo o'r ased anniriaethol. Caiff asedau anniriaethol eu mesur ar gost i ddechrau. Dim ond pan fydd modd pennu gwerth teg yr asedau drwy gyfeirio at farchnad weithredol y caiff symiau eu hailbrisio. Yn ymarferol, nid oes yr un ased anniriaethol yn bodloni'r maen prawf hwn, ac felly caiff asedau anniriaethol eu cario ar gost wedi'i hamorteiddio.

Stocrestrau a chontractau hirdymor

Caiff stocrestrau (stociau) eu prisio ar werth gwireddadwy cost neu net, pa un bynnag sydd isaf. Cyfrifir am gontractau hirdymor ar sail codi ar y (Gwarged) neu'r Diffyg ar y llinell Darparu Gwasanaethau am werth y gwaith a'r gwasanaethau a geir o dan y contract yn ystod y flwyddyn ariannol.

Cyd-drefniadau – Cyfrif am gyfuno cyd-drefniadau

Pan fydd y Comisiynydd/Heddlu wedi ymrwymo i drefniadau cydweithredol â Chomisiynwyr/Heddluoedd eraill, mae asesiad wedi'i wneud yn erbyn Cyd-drefniadau IFRS 11 er mwyn penderfynu ar y driniaeth gyfrifyddu briodol. Mae IFRS11 yn ei gwneud yn ofynnol i drefniadau o'r fath gael eu dosbarthu'n Gyd-fentrau neu'n Gyd-weithrediadau. Caiff holl drefniadau o'r fath y Comisiynydd/Heddlu eu dosbarthu'n Gyd-weithrediadau lle mae gan y Comisiynydd/Heddlu yr hawl i'w gyfran deg o Asedau a Rhwymedigaethau'r Cyd-weithrediadau.

Prydlesau

O 1 Ebrill 2024, mae Heddlu De Cymru wedi cymhwyso IFRS 16 Leases fel sy'n ofynnol gan y Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig (y Cod).

Fel lesddeiliaid, mae Heddlu De Cymru yn asesu a yw contract yn brydles, neu'n cynnwys prydles, ar ddechrau'r contract. Mae contract yn brydles, neu'n cynnwys prydles, os yw'r contract yn cyfleu'r hawl i reoli'r defnydd a wneir o ased a nodwyd am gyfnod o amser. Mae'r eithriadau sydd wedi'u cymhwyso ar gyfer prydlesau byrdymor (prydlesau â chyfnod o 12 mis neu lai) a gwerth isel (lle mae gwerth yr ased sylfaenol yn llai na £10,000 yn newydd).

Cydnabod Cychwynnol

Caiff rhwymedigaeth y brydles ei chydnabod i ddechrau ar werth presennol taliadau'r brydles nad ydynt wedi'u talu hyd at y dyddiad hwnnw, wedi'i ddisgowntio gan ddefnyddio'r gyfradd llog sydd ymhlyg yn y brydles, os gellir pennu'r gyfradd honno yn hawdd. Os na ellir pennu'r gyfradd honno yn hawdd, defnyddir y gyfradd fenthyca gynyddrannol. Mae'r gyfradd fenthyca gynyddrannol yn seiliedig ar y gyfradd llog y byddai'n rhaid i Heddlu De Cymru ei thalu er mwyn benthyca, dros gyfnod tebyg, a gyda sicrwydd tebyg, yr arian yr oedd ei angen i gaffael ased o werth tebyg i'r ased hawl i ddefnyddio mewn amgylchedd economaidd tebyg.

Gall taliadau prydles gynnwys taliadau sefydlog llai unrhyw gymhellion prydles sy'n dderbyniadwy, taliadau prydles amrywiadwy sy'n dibynnu ar fynegai neu raddfa, a gaiff eu mesur i ddechrau gan ddefnyddio'r mynegai neu'r gyfradd ar y dyddiad dechrau, gwarantau gwerth gweddilliol, pris arfer opsiwn prynu os oes sicrwydd rhesymol y bydd deiliad y brydles yn arfer yr opsiwn hwnnw, a thaliadau cosbau am derfynu'r brydles, os yw cyfnod y brydles yn adlewyrchu deiliad y brydles yn arfer opsiwn i derfynu'r brydles.

Caiff yr ased hawl i ddefnyddio ei fesur i ddechrau ar gost. Mae cost yn cynnwys swm rhwymedigaeth y brydles a fesurwyd i ddechrau, unrhyw daliadau prydles a wnaed ar y dyddiad dechrau neu cyn hynny (llai unrhyw gymhellion prydles a dderbyniwyd) ac unrhyw gostau uniongyrchol cychwynnol. Caiff asedau hawl i ddefnyddio eu cyfalafu ar gost a'u datgelu gydag eiddo, offer a chyfarpar.

Lle y caiff ased hawl i ddefnyddio ei gaffael ar gyfradd hedyn pupur neu heb unrhyw gost ynghlwm wrtho, caiff ei gost ei fesur ar ei werth teg ar y dyddiad dechrau, a ddarperir gan brisiwr annibynnol. Caiff y gwahaniaeth rhwng gwerth teg yr ased hawl i ddefnyddio a rhwymedigaeth y brydles ei chydnabod yn y gwarged neu'r diffyg ar y llinell darparu gwasanaethau yn unol â'r broses o drosglwyddo ased a roddwyd i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf.

Proses Fesur Ddilynol

Caiff y model costau ei gymhwyso fel procsi ar gyfer gwerth presennol er mwyn mesur asedau hawl i ddefnyddio yn ddiweddarach ar gyfer prydlesau byrdymor (5 mlynedd neu lai) neu brydlesau tymor hwy pan fydd cytundeb y brydles yn cynnwys darpariaeth i ddiweddaru taliadau'r brydles ar gyfer amodau'r farchnad.

Pan fydd y model costau yn briodol, caiff yr ased hawl i ddefnyddio ei fesur ar gost llai unrhyw ddibrisiant a gronnwyd ac unrhyw golledion o ganlyniad i amhariad a gronnwyd, a'i addasu ar gyfer unrhyw rwymedigaethau wedi'u hailfesur. Pan na fydd y model costau yn briodol, ar gyfer prydlesau hirdymor nad ydynt yn destun adolygiadau rhent a phrydlesau hedyn pupur neu heb unrhyw gost ynghlwm wrthynt, caiff yr ased hawl i ddefnyddio ei fesur ar werth teg gan brisiwr allanol ar ddyddiad y fantolen.

Caiff rhwymedigaeth y brydles ei mesur yn ddiweddarach drwy gynyddu'r swm cario i adlewyrchu llog ar rwymedigaeth y brydles, gan leihau'r gwerth cario i adlewyrchu'r taliadau prydles a wnaed, ac ailfesur y swm cario i adlewyrchu unrhyw ailasesiad neu addasiadau i'r brydles a nodwyd. Caiff taliadau prydles amrywiadwy na chawsant eu cynnwys wrth fesur rhwymedigaeth y brydles i ddechrau eu cynnwys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr o hyd fel cost yn ystod y cyfnod.

Asedau anghyfredol a ddelir i'w gwerthu

Pan ddaw'n debygol y caiff swm cario ased ei adennill yn bennaf drwy drafodiad gwerthu yn hytrach na thrwy barhau i'w ddefnyddio, caiff ei ailddosbarthu'n ased a ddelir i'w werthu. Caiff yr ased ei ailbrisio ar unwaith cyn ei ailddosbarthu ac yna'i gario ar y swm hwn neu werth teg llai costau i'w werthu, pa un bynnag sydd isaf. Pan fydd gostyngiad sylweddol mewn gwerth teg llai costau i'w werthu, cofnodir y golled ar y llinell Gwariant Gweithredu Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Cydnabyddir enillion mewn gwerth teg hyd at swm unrhyw golledion a gydnabyddir yn y (Gwarged) neu'r Diffyg ar y llinell Darparu Gwasanaethau yn unig. Ni chodir am ddibrisiant ar asedau a ddelir i'w gwerthu. Caiff derbyniadau cyfalaf dros £10,000, ar ôl iddynt gael eu cydnabod i ddechrau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, eu trosglwyddo i'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn a dim ond ar gyfer buddsoddiadau cyfalaf neu ad-dalu dyledion y gellir eu defnyddio a chaiff derbyniadau o dan £10,000 eu cadw yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Eiddo, offer a chyfarpar

Caiff asedau ac iddynt sylwedd ffisegol a ddelir i'w defnyddio i gynhyrchu neu gyflenwi nwyddau neu wasanaethau, i'w gosod ar rent i eraill, neu at ddibenion gweinyddol ac y disgwylir iddynt gael eu defnyddio yn ystod mwy nag un flwyddyn ariannol, eu dosbarthu'n eiddo, offer a chyfarpar.

Cydnabod

Caiff gwariant ar gaffael, creu neu wella eiddo, offer a chyfarpar ei gyfalafu ar sail croniadau, ar yr amod ei bod yn debygol y sicrheir y manteision economaidd neu'r potensial gwasanaeth sy'n gysylltiedig â'r eitem yn y dyfodol ac y gellir mesur cost yr eitem yn ddibynadwy. Codir gwariant sy'n cynnal potensial ased i sicrhau manteision economaidd neu botensial gwasanaeth (h.y. gwaith atgyweirio a chynnal a chadw) yn y dyfodol ond nad yw'n ychwanegu gwerth ato fel gwariant pan eir iddo. Mae gwerth llawn gwariant cyfalaf wedi'i gynnwys yn y llinell ychwanegiadau ond mae'r gwerth cario yn y dyfodol yn adlewyrchu gwerth yr ased. Caiff asedau â phrisiad unigol o fwy na £10,000 eu cyfalafu, pan fydd eu hoes amcangyfrifedig o fudd perthnasol y tu hwnt i flwyddyn, ond gellir dewis cyfalafu eitemau islaw'r trothwy hwn fesul achos.

Mesur

Caiff asedau eu mesur ar gost i ddechrau, sy'n cynnwys:

- y pris prynu; ac
- unrhyw gostau y gellir eu priodoli i ddod â'r ased i'r lleoliad a'r cyflwr sy'n angenrheidiol er mwyn iddo allu bod yn weithredol yn y modd a fwriedir gan reolwyr.

Mae'r Cod, yn gryno, yn rhagnodi'r seiliau canlynol dros fesur dosbarthiadau o eiddo, offer a chyfarpar:

Prisiadau ar wahân ar gyfer tir ac adeiladau ac unrhyw gydrannau.

Cynnwys amcangyfrif o oes ddefnyddiol sy'n weddill yr adeilad ac unrhyw gydrannau.

Pennir y fethodoleg brisio yn ôl dosbarthiad yr ased:

- Asedau sy'n Cael eu Hadeiladu – Cost Hanesyddol;
- **Tir ac adeiladau eraill –** Gwerth cyfredol yn seiliedig ar 'Werth Marchnadol', defnydd presennol neu Gost Ailadeiladu Ddibrisiedig;
- Pan na fydd unrhyw dystiolaeth o werth cyfredol yn seiliedig ar y farchnad, oherwydd natur arbenigol yr ased ac am mai anaml iawn y caiff yr ased ei werthu, caiff ei amcangyfrif drwy ddefnyddio dull cost ailadeiladu ddibrisiedig;
- Cerbydau, offer, dodrefn a chyfarpar – Cost Ailadeiladu Ddibrisiedig os nad oedd modd pennu Gwerth Defnydd Presennol;
- Asedau Dros Ben – Gwerth Teg yn seiliedig ar Werth Defnydd Presennol
- Asedau a ddelir i'w gwerthu – wedi'u mesur ar y swm cario neu werth teg llai costau i'w gwerthu, pa un bynnag sydd isaf, a dylai dibrisiant ar yr asedau hynny ddod i ben; a

Mae asedau sydd wedi'u cynnwys yn y Fantolen â gwerth cyfredol yn cael eu hailbrisio bob pum mlynedd, a defnyddir mynegai priodol yn flynyddol yn y blynyddoedd cyfamserol er mwyn cydymffurfio â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol. Gwneir prisiadau allanol dan gontract â'r cwmni Wilks, Head ac Eve LLP. Caiff cynnydd mewn prisiadau eu cyfateb gan gredydau i'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn er mwyn cydnabod enillion nas gwireddwyd.

Yn eithriadol, gellid credydu enillion i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan fyddant yn deillio o wrthdroi colled a godwyd ar wasanaeth yn flaenorol.

Pan gaiff lleihad mewn gwerth ei nodi, cyfrifir am hyn drwy'r canlynol:

- Pan fydd balans o enillion ailbrisio ar gyfer yr ased yn y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn, caiff swm cario'r ased ei leihau yn erbyn y balans hwnnw (hyd at swm yr enillion cronedig); a
- Pan na fydd unrhyw falans yn y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn neu pan fydd balans annigonol, caiff swm cario'r ased ei leihau yn erbyn llinell(au) y gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Mae'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn yn cynnwys enillion ailbrisio a gydnabuwyd ers 1 Ebrill 2007 yn unig, sef dyddiad ei gweithredu'n ffurfiol. Mae enillion sy'n codi cyn y dyddiad hwnnw wedi cael eu cyfuno yn y Cyfrif Addasu Cyfalaf.

Mae dyddiad gweithredol prisiadau ar gyfer y categorïau canlynol o asedau fel a ganlyn:

- Tir ac adeiladau: cynhaliwyd ailbrisiad llawn o'r holl ystad yn 2025-26. Wrth symud ymlaen, bydd mynegeio tan yr ailbrisiad llawn nesaf yn 2030-31;
- Cerbydau, offer a chyfarpar: adolygiadau blynyddol, sy'n deillio o briod swyddogaethau rheoli asedau a hwylusir gan adrannau mewnol, gan gynnwys Rheoli'r Fflyd a Systemau Gwybodaeth ar gyfer systemau cyfrifiadurol a systemau technoleg eraill.

Amhariad
Caiff asedau eu hasesu ar ddiwedd pob blwyddyn o ran a oes unrhyw arwydd bod amhariad ar ased o bosibl. Pan fydd arwyddion a phan fydd unrhyw wahaniaethau posibl a amcangyfrifir yn berthnasol, amcangyfrifir swm adenilladwy'r ased a, phan fydd hwn yn llai na swm cario'r ased, cydnabyddir colled o ganlyniad i amhariad ar gyfer y diffyg.

Pan gaiff colledion o ganlyniad i amhariad eu nodi, cyfrifir amdanynt drwy'r canlynol:

- Pan fydd balans o enillion ailbrisio ar gyfer yr ased yn y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn, caiff swm cario'r ased ei leihau yn erbyn y balans hwnnw (hyd at swm yr enillion cronedig); a
- Phan na fydd unrhyw falans yn y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn neu pan fydd balans annigonol, caiff swm cario'r ased ei leihau yn erbyn llinell(au) y gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Dibrisiant
Darperir ar gyfer dibrisiant ar yr holl asedau eiddo, offer a chyfarpar drwy ddyraniad systematig o'u symiau dibrisiadwy dros eu hoes ddefnyddiol. Gwneir eithriad ar gyfer asedau heb oes ddefnyddiol benodol y gellir ei phennu (h.y. tir rhydd-ddaliadol) ac asedau nad ydynt ar gael eto (h.y. asedau sy'n cael eu hadeiladu).

Mae dibrisiant yn gymwys i'r holl asedau eiddo, offer a chyfarpar, p'un a ydynt yn cael eu dal ar gost hanesyddol neu swm wedi'i ailbrisio, heblaw am rai eithriadau penodol:

- Tir lle y gellir dangos bod i'r ased oes ddefnyddiol ddiderfyn;
- Eiddo buddsoddi;
- Asedau sy'n cael eu hadeiladu nes eu bod ar gael i'w defnyddio;
- Asedau sydd wedi'u dosbarthu'n rhai a ddelir i'w gwerthu (h.y. asedau dros ben neu sydd wedi cael eu dadgydnabod); ac
- Asedau a ddelir ar eu gwerth gweddilliol amcangyfrifedig.

Bydd y tâl dibrisiant yn seiliedig ar y swm dibrisiadwy a bennir dros oes ddefnyddiol yr ased, gan ddefnyddio dull dibrisio sy'n adlewyrchu'r patrwm y disgwylir i fuddiannau economaidd neu botensial am wasanaeth yr ased gael eu treulio/ei dreulio yn y dyfodol. Caiff diwygiadau i'r uchod eu hystyried yn flynyddol, gan gynnwys dulliau dibrisio, oes ddefnyddiol amcangyfrifedig a gwerthoedd gweddilliol, ac os bydd disgwyliadau'n amrywio'n sylweddol, yr amcangyfrif cyfrifyddu ac nid y polisi cyfrifyddu a gaiff ei newid.

Pan fydd gan eitem o eiddo, offer a chyfarpar gydrannau mawr y mae eu cost yn sylweddol o'i chymharu â chyfanswm cost yr eitem, caiff y cydrannau eu dibrisio ar wahân.

Pan fydd gan fwy nag un rhan sylweddol o'r un ased yr un oes ddefnyddiol a'r un dull dibrisio, gall y cyfryw rannau gael eu grwpio wrth bennu'r tâl dibrisiant.

Defnyddir y sylfeini canlynol

Tir ac adeiladau
Ni chaiff gwerthoedd tir eu dibrisio, ac ystyrir gwahanu adeiladau ag asedau sy'n werth mwy na'r trothwy o £2.5m yn gydrannau. Mae'r trothwy hwn yn cwmpasu'r rhan fwyaf o'r prif eiddo gweithredol â gwerth uwch, sy'n cyfateb i tua 80% yn nhermau cyfanswm gwerth asedau adeiladau.

Bydd cydrannau posibl yn ystyried oes amcangyfrifedig asedau sy'n weddill ac yn cael eu cyfyngu mewn egwyddor i'r strwythur cynnal, y to a gwasanaethau (mecanyddol a thrydanol). Ystyrir bod hyn yn briodol o ran bodloni'r gofynion. Cymhwysir trothwy de minimus o 20% o werth yr adeilad. Yn y dyfodol, pan gaiff rhan o ased ei hadnewyddu, bydd angen dadgydnabod y rhan sydd wedi'i hadnewyddu.

Caiff enillion ailbrisio hefyd eu dibrisio, gyda swm sy'n hafal i'r gwahaniaeth rhwng dibrisiant gwerth cyfredol a godir ar asedau a'r dibrisiant y gellid bod wedi'i godi yn seiliedig ar drosglwyddo eu cost hanesyddol bob blwyddyn o'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf.

Cerbydau
Ar sail llinell syth dros y cyfnod yr amcangyfrifir y ceir budd o'u defnyddio – rhwng 2 a 15 mlynedd.

Caledwedd Gyfrifiadurol
Ar sail llinell syth dros y cyfnod yr amcangyfrifir y ceir budd o'u defnyddio – rhwng 3 a 7 mlynedd.

Anniriaethol – Trwyddedau Meddalwedd Gyfrifiadurol
Wedi'u hamorteiddio ar sail llinell syth dros eu hoes amcangyfrifedig, rhwng 3 a 7 mlynedd.

Canllaw yw'r oes economaidd ddefnyddiol a nodir ac mae'n dibynnu ar yr ased unigol dan sylw.

Darpariaethau

Mae darpariaethau yn neilltuo symiau i ddarparu ar gyfer rhwymedigaethau y mae'n debygol yr eir iddynt ond lle mae ansicrwydd ynghylch y symiau neu'r dyddiadau y byddant yn codi. Caiff darpariaethau eu codi'n uniongyrchol ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a chaiff y gwariant, pan eir iddo, ei godi yn erbyn y ddarpariaeth.

Cronfeydd wrth gefn

Mae'r Comisiynydd yn neilltuo symiau penodol fel cronfeydd wrth gefn at ddibenion polisi yn y dyfodol er mwyn darparu ar gyfer hapddigwyddiadau. Caiff cronfeydd wrth gefn eu creu drwy neilltuo symiau o Falans Cronfa'r Heddlu yn y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Pan eir i wariant a ariennir o gronfa wrth gefn, fe'i codir ar y gwasanaeth priodol yn y flwyddyn honno er mwyn sgorio yn erbyn y (Gwarged) neu'r Diffyg ar y llinell Darparu Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Yna caiff y gronfa wrth gefn ei neilltuo'n ôl i Falans Cronfa'r Heddlu yn y Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn er mwyn sicrhau nad oes unrhyw dâl net yn erbyn treth gyngor ar gyfer y gwariant.

Cedwir rhai cronfeydd wrth gefn er mwyn rheoli'r prosesau cyfrifyddu ar gyfer asedau anghyfredol, offerynnau ariannol, buddiannau ymddeol a buddiannau cyflogeion ac nid ydynt yn cynrychioli adnoddau defnyddiadwy ar gyfer Heddlu De Cymru/y Comisiynydd – rhoddir esboniad o'r cronfeydd wrth gefn hyn yn y polisïau perthnasol.

Mae symiau wedi'u neilltuo er mwyn talu am wariant penodol yn y dyfodol, ar ffurf cronfeydd cyfalaf a refeniw wrth gefn a glustnodwyd. At hynny, cynhelir cronfa gyffredinol wrth gefn (Cronfa'r Heddlu), a ariennir gan wargedion incwm cronedig uwchlaw gwariant, er mwyn talu am wariant eithriadol a gwariant nas rhagwelir. Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn cadw cronfeydd wrth gefn yn seiliedig ar risg, gyda'r nod o sicrhau bod gan Gronfa'r Heddlu falans o 3% o Wariant Refeniw Gros.

Treth ar werth

Dim ond i'r graddau nad yw'n adenilladwy gan Cyllid a Thollau Ei Fawrhydi y caiff TAW sy'n daladwy ei chynnwys fel traul. Ni chaiff TAW sy'n dderbyniadwy ei chynnwys mewn incwm.

NODYN 2: Safonau Cyfrifyddu a Gyhoeddwyd, Nas Mabwysiadwyd

O dan y Cod, mae'n ofynnol i'r Grŵp nodi gwybodaeth sy'n amlinellu effaith newid cyfrifyddu sydd ei angen o dan safon gyfrifyddu newydd sydd wedi cael ei chyhoeddi ond nad yw wedi'i mabwysiadu eto gan y cod.

- Diwygiadau i **FRS 102 Y Safon Adrodd Ariannol** sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (Diwygiadau i Asedau Treftadaeth) a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2024
- Diwygiadau i Ddosbarthu a Mesur Offerynnau Ariannol (Diwygiadau i **IFRS 9 ac IFRS 7**) a gyhoeddwyd ym mis Mai 2024
- Gwelliannau blynyddol i safonau cyfrifyddu **IFRS** – Cyfrol 11 a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2024
- Contractau sy'n Cyfeirio at Drydan sy'n Ddibynnol ar Natur (Diwygiadau i **IFRS 9 ac IFRS 7**) a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2024.

NODYN 3: Dyfarniadau Allweddol wrth Gymhwyso Polisïau Cyfrifyddu

Wrth gymhwyso'r polisïau cyfrifyddu, bu'n rhaid i Heddlu De Cymru/y Comisiynydd lunio barn am drafodion cymhleth neu'r rhai sy'n ymwneud ag ansicrwydd ynghylch digwyddiadau yn y dyfodol.

Mae'r dyfarniadau allweddol yn y Datganiad o Gyfrifon yn cynnwys y canlynol:

- Mae cryn ansicrwydd ynghylch lefelau cyllido yn y dyfodol. Mae'r Comisiynydd wedi penderfynu nad yw'r ansicrwydd hwn yn ddigon i roi arwydd y gallai fod amhariad pellach ar yr asedau o ganlyniad i'r angen i gau cyfleusterau a gostwng lefelau gwasanaethau a ddarperir.

- Gwneir nifer o dybiaethau mewn perthynas ag Asedau Hawl i Ddefnyddio (prydlesau): y trothwy ar gyfer eithriadau gwerth isel yw £10,000 yn unol â chyfalafu *de minimis*; y gyfradd fenthyca gynyddrannol a ddefnyddir ar gyfer prydlesau wrth newid i IFRS 16 yn 2024-25 oedd cyfradd fenthyca blwydd-daliadau'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB) ar gyfer cyfnod y brydles; pan fydd angen dyfarniad ar gyfnod y brydles, er enghraifft, ar brydlesau sydd wedi dod i ben ond sy'n parhau am gyfnod amhenodol, bydd Heddlu De Cymru yn gwneud dyfarniad ar gyfnod y brydles yn seiliedig ar y cyfnod y disgwylir yn rhesymol i'r ased sylfaenol gael ei ddefnyddio. Ceir mewnbwn gan yr adrannau perthnasol sy'n meddu ar y wybodaeth fanwl sydd ei hangen i gynnal yr asesiad hwn, a chaiff dyfarniadau eu cymhwyso fesul ased unigol, yn seiliedig ar yr wybodaeth orau sydd ar gael pan gynhelir yr asesiad. Mae'n bosibl y caiff prydlesau eu monitro'n barhaus er mwyn nodi unrhyw newidiadau a all effeithio ar ddyfarniadau cychwynnol.

- Cyfrifir dibrisiant eiddo, offer a chyfarpar ar sail oes economaidd ddefnyddiol yr asedau sy'n amcangyfrifon. Caiff oes economaidd ddefnyddiol adeiladau ei hadolygu ar adeg prisio.
- Cofnodir nifer o ddarpariaethau ym mantolen y Grŵp a chodir newidiadau blynyddol yn lefel y darpariaethau ar Ddatganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Grŵp. Defnyddir ffactorau fel hynt hawliadau cyfreithiol yn erbyn yr Heddlu ac unrhyw ddata ategol a fyddai'n ei gwneud yn bosibl i amcangyfrif rhesymol gael ei gyfrifo, i benderfynu ar lefel y ddarpariaeth. Caiff gwybodaeth ategol bellach fel penderfyniadau'r Ombwdsmon ei hystyried hefyd.
- Gallai fod angen cynnwys Rhwymedigaethau Digwyddiadol yn y nodiadau i'r cyfrifon os nad yw'r data/gwybodaeth uchod mewn perthynas â darpariaethau ar gael neu os tybir nad yw'r data/gwybodaeth yn ddigon dibynadwy i gyfrifo darpariaeth resymol. Felly, mae angen penderfynu pa un a ddylid datgan rhwymedigaeth ddigwyddiadol neu wneud darpariaeth.
- Mae croniadau ar gyfer absenoldebau a gronnwyd yn seiliedig ar wybodaeth o system rhestru dyletswyddau'r heddlu ar gyfer swyddogion a staff gweithredol sydd ar y rhestr dyletswyddau ac aelodau eraill o staff yr heddlu. Fodd bynnag, mae'r croniad yn seiliedig ar dybiaeth y bydd y cyfnod o absenoldeb yn cael ei gymryd yn y flwyddyn ariannol ganlynol ac yn adlewyrchu costau cyflog hynny.

NODYN 4: Tybiaethau a Wnaed ynghylch y Dyfodol a Ffynonellau Mawr Eraill o Ansicrwydd Amcangyfrif

Mae'r Datganiad o Gyfrifon yn cynnwys ffigurau amcangyfrifedig sy'n seiliedig ar dybiaethau ynghylch y dyfodol, neu sydd fel arall yn ansicr. Llunnir amcangyfrifon drwy ystyried profiad hanesyddol, tueddiadau presennol a ffeithiau perthnasol eraill. Fodd bynnag, gan na ellir pennu balansau â sicrwydd, gallai canlyniadau gwirioneddol fod yn wahanol iawn i'r tybiaethau a'r amcangyfrifon.

Mae'r eitemau yn y Fantolen ar 31 Mawrth 2026 y mae cryn risg o addasiad sylweddol ar eu cyfer yn y flwyddyn ariannol sydd i ddod fel a ganlyn:

- Caiff asedau eu dibrisio dros eu hoes ddefnyddiol sy'n dibynnu ar dybiaethau ynghylch lefel y gwaith atgyweirio a chynnal a chadw a wneir. Yn yr hinsawdd economaidd sydd ohoni, gall unrhyw leihad mewn gwariant o'r fath arwain at amheuaeth ynghylch yr oes ddefnyddiol a bennir i asedau. Os caiff oes ddefnyddiol asedau ei lleihau, bydd dibrisiant yn cynyddu a bydd swm cario'r asedau yn lleihau.
- Pensiynau – ceir gwybodaeth gan yr Actiwari ar gyfer Rhwymedigaethau Cynllun Pensiwn yr Heddlu a Llywodraeth Leol. Mae'r dabl ganlynol yn dangos y dadansoddiad o sensitifrwydd ar y tybiaethau a ddefnyddiwyd:

Ansicrwydd ynghylch Eitemau		Effaith os bydd y Canlyniadau Gwirioneddol yn Wahanol i'r Tybiaethau	
Rhwymedigaeth Pensiwn – Yr Heddlu (Gwybodaeth gan yr Actiwari)			
Sensitifrwydd y rhwymedigaeth buddiannau diffiniedig i newidiadau yn y tybiaethau actiwaraidd arwyddocaol:			
Newid mewn Tybiaeth*		**Effaith ar y Rhwymedigaeth Buddiannau Diffiniedig**	
		%	**£ miliwn**
Cyfradd ddisgowntio rhwymedigaethau'r cynllun	+0.5% y flwyddyn	-7.0%	-176
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	+0.5% y flwyddyn	1.0%	19
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau / ailbrisiad a ohiriwyd	+0.5% y flwyddyn	7.0%	176
Disgwyliad oes: tybir bod pob aelod a dibynyddion sy'n oedolion flwyddyn yn iau		2.5%	61
Rhwymedigaeth Pensiwn – Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gwybodaeth gan yr Actiwari)			
Mae'r canlyniadau a ddangosir yn yr adroddiad yn sensitif i'r tybiaethau a ddefnyddiwyd. Nodir brasamcan o'r effaith y gallai newid y tybiaethau allweddol ei chael ar werth cyfredol y rhwymedigaeth buddiannau diffiniedig a ariennir ar 31 Mawrth 2026 isod.			
Ym mhob achos, dim ond y dybiaeth a nodir a gaiff ei newid; erys pob tybiaeth arall fel ag y mae. Er enghraifft, rydym wedi tybio na fydd chwyddiant yn newid y ffigur chwyddiant cyflog, dim ond y cynnydd mewn pensiynau. Nid ydym wedi cynnwys sensitifrwydd buddiannau nas ariennir ar sail perthnasedd.			
Newid mewn Tybiaeth*		**Effaith ar y Rhwymedigaeth Buddiannau Diffiniedig**	
		%	**£ miliwn Newid**
Addasiad i'r gyfradd ddisgowntio	+0.1% y.f.	-1.7%	-7.62
Addasiad i'r gyfradd cynnydd mewn cyflog	+0.1% y.f.	0.2%	0.90
Addasiad i'r gyfradd cynnydd mewn pensiwn	+0.1% y.f.	1.6%	7.18
Addasiad i'r dybiaeth nodi oedran marwolaeth **	+blwyddyn	-2.2%	-9.87
Addasiad i'r gyfradd ddisgowntio	-0.1% y.f.	1.8%	8.07
Addasiad i'r gyfradd cynnydd mewn cyflog	-0.1% y.f.	-0.2%	-0.90
Addasiad i'r gyfradd cynnydd mewn pensiwn	-0.1% y.f.	-1.5%	-6.73
Addasiad i'r dybiaeth nodi oedran marwolaeth **	-blwyddyn	2.2%	9.87

* Bydd newidiadau i'r gwrthwyneb o ran y tybiaethau yn arwain at newidiadau cyfatebol a newidiadau i'r gwrthwyneb o ran y DBO. Bydd dyblu'r newidiadau o ran y tybiaethau yn arwain at ddyblu'r newid yn y DBO. Mae'r sensitifrwydd yn dangos y newid yn y dybiaeth ar ei phen ei hun. Yn ymarferol, prin yw'r achosion pan fydd y cyfryw dybiaethau yn newid ar eu pen eu hunain ac o ystyried y rhyngddibyniaethau rhwng y tybiaethau, gall yr effaith wirioneddol fod yn wahanol i gyfuno'r newidiadau uchod yn unig. Hyd cyfartalog wedi'i bwysoli y rhwymedigaeth buddiannau diffiniedig yw tua 15 mlynedd ar gyfer yr holl gynlluniau gyda'i gilydd.

** Mae sgôr o +blwyddyn yn golygu y tybir bod aelodau yn dilyn y patrwm marwolaeth a nodir yn y dabl sylfaen ar gyfer unigolyn sydd flwyddyn yn hŷn na nhw.

NODYN 5: Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd

Nid oes unrhyw ddigwyddiadau Ôl-Fantolen.

NODIADAU I'R DATGANIAD DADANSODDIAD O WARIANT A CHYLLID

NODYN 6: Nodiadau i'r Dadansoddiad o Wariant a Chyllid

Addasiadau i Gronfa'r Heddlu er mwyn cyrraedd y symiau a nodir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	2025-26				2024-25			
	Addasiadau at Ddibenion Cyfalaf £000	Addasiadau Pensiwn £000	Gwahaniaethau Eraill £000	Cyfanswm £000	Addasiadau at Ddibenion Cyfalaf £000	Addasiadau Pensiwn £000	Gwahaniaethau Eraill £000	Cyfanswm £000
Cyflogau a Phensiynau	-	(32,249)	1,628	**(30,621)**	-	(25,581)	(2,019)	**(27,600)**
Swyddogion yr Heddlu Cyflogau	-	(3,758)	(94)	**(3,852)**	-	(126)	(496)	**(622)**
Staff yr Heddlu	(7)	-	526	**519**	(8)	-	57	**49**
Cyllidebau Datganoledig	(18,155)	(165	9,213	**(9,107)**	(15,911)	(89)	9,271	**(6,729)**
Cyllidebau'r Heddlu /	-	)	(5,888)	**(5,888)**	-	-	(5,831)	**(5,831)**
Cyllidebau wrth gefn	(319	-	(3,870)	**(5,388)**	(39	(739	379	**(399)**
Cyllidebau wedi'u Canoli	)	(1,199	(3,203)	**(10,530)**	)	)	(3,438)	**(6,893)**
Cyllidebau a Ariennir yn	(2,476)	)	6,689	**39,963**	(727)	(2,728)	4,577	**18,054**
Allanol Cyllidebau	33,895	(4,851)	(7,176)	**(7,362)**	13,927	(450)	(6,448)	**(6,460)**
Cydweithredol Cyllidebau	(19)	(621)			-	(12)		
Canolog		(167)						
Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu								
Cost Net Gwasanaethau	**12,919**	**(43,010)**	**(2,175)**	**(32,266)**	**(2,758)**	**(29,725)**	**(3,948)**	**(36,431)**
Incwm a Gwariant Arall	(1,693)	80,790	4,279	**83,376**	(1,447)	89,815	1,705	**90,073**
Y gwahaniaeth rhwng (Gwarged)/diffyg Cronfa'r Heddlu a'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (Gwarged)/diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	**11,226**	**37,780**	**2,104**	**51,110**	**(4,205)**	**60,090**	**(2,243)**	**53,642**

Addasiadau at Ddibenion Cyfalaf

Mae'r golofn hon yn ychwanegu dibrisiant ac amhariad ac enillion a cholledion ailbrisio yn y llinell gwasanaethau, ac yn addasu ar gyfer gwarediadau cyfalaf drwy drosglwyddo incwm ar waredu asedau a'r symiau a ddilëwyd ar gyfer yr asedau hynny. Caiff y taliadau statudol a godir am gyllid cyfalaf h.y. Darpariaeth Isafswm Refeniw a chyfraniadau refeniw eraill eu didynnu o incwm a gwariant arall gan na ellir codi am y rhain o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol.

Addasiadau ar gyfer Pensiynau

Y newidiadau net ar gyfer tynnu cyfraniadau pensiwn ac ychwanegu gwariant ac incwm Buddiannau cyflogeion IAS 19 sy'n gysylltiedig â phensiynau.

Addasiadau ar gyfer Gwahaniaethau Eraill

Mae'r rhain yn cynnwys addasiadau drwy'r gronfa absenoldebau a gronnwyd wrth gefn.

NODIADAU I'R DATGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR

NODYN 7: Trosglwyddiadau (i)/o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd

Mae'r nodyn hwn yn nodi'r symiau a neilltuwyd o Gronfa'r Heddlu mewn cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i ddarparu cyllid ar gyfer cynlluniau gwariant yn y dyfodol a'r symiau a drosglwyddwyd yn ôl o'r cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i dalu am wariant o Gronfa'r Heddlu yn 2025-26.

Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn a Glustnodwyd	Balans ar 31 Mawrth 2024 £000	Trosglwyddiadau Allan £000	Trosglwyddiadau i Mewn £000	Balans ar 31 Mawrth 2025 £000	Trosglwyddiadau Allan £000	Trosglwyddiadau i Mewn £000	Balans ar 31 Mawrth 2026 £000
Cronfa Iechyd a Lles Wrth Gefn	**(744)**	184	-	**(560)**	-	-	**(560)**
Cronfa Bartneriaeth Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	**(1,150)**	1,150	(1,650)	**(1,650)**	740	(1,410)	**(2,320)**
Cronfa Wrth Gefn Gyffredinol Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu a'r Uned Atal Trais	**(1,288)**	18	(71)	**(1,341)**	-	(488)	**(1,829)**
Cronfeydd Wrth Gefn Penodol Eraill o dan £150,000	**(943)**	563	(322)	**(702)**	392	(514)	**(824)**
Cronfa Wrth Gefn Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol	-	-	-	-	-	(1,107)	**(1,107)**
Trefniadau Cymell Rhanbarthol/Cronfa Wrth Gefn Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol y Tri Heddlu	**(1,821)**	200	(637)	**(2,258)**	148	(55)	**(2,165)**
Systemau Gwybodaeth – Amrywiol	**(396)**	296	(433)	**(533)**	408	(346)	**(471)**
Cyfarpar Diogelwch Swyddogion	**(826)**	45	-	**(781)**	33	-	**(748)**
Goramser y Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus	**(250)**	-	-	**(250)**	-	-	**(250)**
Cronfa Troseddau Mawr	**(250)**	-	-	**(250)**	-	-	**(250)**
Cronfa Wrth Gefn ar gyfer Gwyliau Banc	-	-	(257)	**(257)**	-	(722)	**(979)**
Cynnydd ym Mhris y Contract Fforenseg	**(382)**	-	-	**(382)**	-	-	**(382)**
Ailstrwythuro/Adfer Partneriaeth Gan Bwyll	**(1,485)**	-	-	**(1,485)**	-	-	**(1,485)**
JSIU - Ymchwiliadau Fforensig i Wrthdrawiadau	**(230)**	-	-	**(230)**	-	(470)	**(700)**
Ynni/Tanwydd a Chronfa Wrth Gefn ar gyfer Chwyddiant heb ei Gyllidebu	**(2,000)**	1,504	-	**(496)**	74	-	**(422)**
Cyllid i Fannau Problemus	-	-	-	-	-	(1,000)	**(1,000)**
Achredu a Seilwaith Fforenseg Ddigidol	**(480)**	230	(220)	**(470)**	470	-	-
Costau Rhwymedi Pensiwn	**(372)**	201	-	**(171)**	171	-	-
Cyllid Hyb Cyngor Cenedlaethol Prif Swyddogion yr Heddlu	**(700)**	700	-	-	-	-	-
Cetris Gynnau Taser	**(195)**	78	(108)	**(225)**	-	-	**(225)**
Incwm Deddf Eiddo'r Heddlu	-	-	(1,582)	**(1,582)**	1,000	(302)	**(884)**
Galw yn ystod yr Haf	-	-	(150)	**(150)**	-	-	**(150)**
Cynllun Cyflawni Heddlu De Cymru	-	-	(512)	**(512)**	-	-	**(512)**
Swyddi Dros Dro (a gymeradwywyd yn y Bwrdd PIE)	-	-	-	-	-	(350)	**(350)**
Rhaglen yr Heddlu ac Ysgolion	-	-	-	-	-	(221)	**(221)**
Incwm Deddf Camddefnyddio Cyffuriau	-	-	-	-	-	(769)	**(769)**
Cronfa Arloesedd yr Heddlu/y Comisiynydd ar y Cyd	-	-	-	-	-	(251)	**(251)**
Cronfa Arloesedd *	**(15,000)**	557	-	**(14,443)**	4,677	-	**(9,766)**
Cyfanswm y Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn a Glustnodwyd	**(28,512)**	**5,726**	**(5,942)**	**(28,728)**	**8,113**	**(8,005)**	**(28,620)**
Cyfanswm y Cronfeydd Cyfalaf Wrth Gefn a Glustnodwyd	**(36,452)**	**5,106**	**(11,140)**	**(42,486)**	**5,620**	**(14,523)**	**(51,389)**
Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn a Glustnodwyd	**(64,964)**	**10,832**	**(17,082)**	**(71,214)**	**13,733**	**(22,528)**	**(80,009)**
Cronfa'r Heddlu	**(10,918)**	-	**(500)**	**(11,418)**	-	**(400)**	**(11,818)**
Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn	**(75,986)**	**10,936**	**(17,582)**	**(82,632)**	**13,733**	**(22,958)**	**(91,827)**
iad yn ystod y flwyddyn – (cynnydd)/lleihad				**(6,646)**			**(9,195)**

Gwybodaeth ychwanegol a phroffil gwariant arfaethedig yn y dyfodol ar gyfer cronfeydd refeniw wrth gefn a glustnodwyd dros y ddwy flwyddyn ariannol nesaf

	Balans ar 31 Mawrth 2026 £000	Sylwadau	Proffil Gwariant 2026-27 £000	2027-28 £000
Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn a Glustnodwyd:				
Cronfa Iechyd a Lles Wrth Gefn	(560)	Strategaeth Iechyd a Llesiant i drawsnewid gallu sefydliadol i helpu i fynd i'r afael â'r bwlch o ran gwerth am arian.	200	200
Cronfa Bartneriaeth Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	(2,320)	Swm ychwanegol ar gyfer y Gronfa Bartneriaeth – yn cynnal mentrau presennol sy'n gysylltiedig â'r Rhaglen Fraenaru i Fenywod a mentrau eraill a gymeradwywyd yn y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ar gyfer 24/25	2,320	-
Cronfa Gyffredinol/Penodol Wrth Gefn Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	(1,829)	I ariannu ymrwymiadau ar gyfer yr Uned Atal Trais, Dyfodol a mentrau eraill	1,829	-
Cronfeydd Wrth Gefn Penodol Eraill o dan £150,000	(824)	Cyfuno cronfeydd wrth gefn unigol	824	-
Cronfa Wrth Gefn Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol	(1,107)		553	554
Trefniadau Cymell Rhanbarthol/Cronfa Wrth Gefn Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol y Tri Heddlu	(2,165)	Derbyniadau ARIS Cronfa Wrth Gefn y Tri Heddlu ynghyd â thanwariant y Tri Heddlu	721	721
Systemau Gwybodaeth – Amrywiol	(471)	Trwyddedau Microsoft, Control Works a chyllid wrth gefn ar gyfer canlyniad apêl yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnata	471	-
Cyfarpar Diogelwch Swyddogion	(748)	Gofyniad gweithredol i wella Arfwisg, Lifrai, Cyfarpar a diogelwch swyddogion	374	374
Goramser y Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus	(250)	I ariannu'r pwysau a achosir gan y galw cynyddol tra bydd adolygiad yn mynd rhagddo	250	-
Cronfa Troseddau Mawr	(250)	Cynllun wrth Gefn ar gyfer Troseddau Mawr e.e. Llofruddiaethau Categori A	250	-
Cynnydd ym Mhris y Contract Fforenseg	(382)	Negodiadau ynghylch contract Cenedlaethol	382	-
Ailstrwythuro/Adfer Partneriaeth Gan Bwyll	(1,485)	I ariannu'r adolygiad a'r canlyniad	1,485	-
JSIU - Ymchwiliadau Fforensig i Wrthdrawiadau	(700)	I gefnogi'r gwaith o gyflawni'r gofynion achredu gorfodol	700	-
Tanwydd a Chronfa Wrth Gefn ar gyfer Chwyddiant heb ei Gyllidebu	(422)	I ariannu'r diffyg o ran costau ynni yn y gyllideb fyrdymor tra bydd y farchnad yn sefydlogi	422	-
Achredu a Seilwaith Fforenseg Ddigidol	-	I gefnogi'r gwaith o gyflawni'r gofynion achredu gorfodol	-	-
Costau Rhwymedi Pensiwn	-	Rhwymedigaeth 24/25 yn dilyn dyfarniad McCloud	-	-
Cronfa Wrth Gefn ar gyfer Gwyliau Banc	(979)	I dalu costau ychwanegol gwyliau banc	979	-
Cronfa Arloesedd *	(9,766)	I ariannu prosiectau gwyddoniaeth ac arloesi gan heddluoedd ledled Cymru a Lloegr	4,883	4,883
Cetris Gynnau Taser	(225)	I ariannu cost ychwanegol cetris ar gyfer gynnau taser X2 presennol nes bod y rhaglen ddisodli yn cael ei rhoi ar waith	225	-
Incwm Deddf Eiddo'r Heddlu	(884)	I'w wario yn unol â'r Rheoliadau i glirio treuliau penodol, talu iawndal a gwneud rhoddion elusennol.	250	250
Galw yn ystod yr Haf	(150)	I dalu costau ychwanegol o ganlyniad i'r cynnydd yn y galw yn ystod yr haf.	150	-
Cynllun Cyflawni Heddlu De Cymru	(512)	I gefnogi'r Cynllun Cyflawni newydd.	512	-
Cyllid i Fannau Problemus	(1,000)	Incwm Deddf Eiddo'r Heddlu a glustnodwyd i wrthbwyso'r gostyngiad yn y cyllid grant i fannau problemus	500	500
Swyddi Dros Dro (a gymeradwywyd yn y Bwrdd PIE)	(350)	Cyllid ar gyfer swyddi dros dro	350	-
Rhaglen yr Heddlu ac Ysgolion	(221)	Cyllid Llywodraeth Cymru i wneud gwahaniaeth cadarnhaol i fywydau plant a phobl ifanc	221	-
Incwm Deddf Camddefnyddio Cyffuriau	(769)	Incwm Deddf Camddefnyddio Cyffuriau a glustnodwyd i ariannu mynd i'r afael â throseddu sy'n gysylltiedig â chyffuriau	384	385
Cronfa Arloesedd yr Heddlu/y Comisiynydd ar y Cyd	(251)	Cronfa wrth gefn ar y cyd i ariannu mentrau arloesi cymeradwy	251	-
Cyfanswm y Cronfeydd Refeniw Wrth Gefn a Glustnodwyd	**(28,620)**	**Proffil Gwariant**	**19,486**	**7,867**

* Mae swm o £9.766 miliwn wedi'i gynnwys mewn cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd (31 Mawrth 2025: £14.4 miliwn) ar gyfer y Gronfa Arloesedd. Mae'r cyllid hwn wedi'i glustnodi ar gyfer prosiectau Gwyddoniaeth ac Arloesi Cenedlaethol i'w ddyrannu gan fentrau gymeradwywyd gan y Pwyllgor Gwyddoniaeth ac Arloesi Cenedlaethol sydd â chynrychiolaeth eang o faes plismona. Y Prif Gwnstabl Jeremy Vaughan oedd cadeirydd y Pwyllgor ar ddyddiad y Fantolen. Ceir rhagor o fanylion am y mathau o gronfeydd cyfalaf wrth gefn a sut y cânt eu defnyddio yn y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ar gyfer y flwyddyn ariannol.

NODYN 8: Incwm a gwariant ariannu a buddsoddi

Y Grŵp

	2025-26 £000	2024-25 £000
Llog sy'n daladwy ar ddyledion	709	735
Llog sy'n daladwy ar Brydlesau Asedau Hawl i ddefnyddio	135	166
Costau llog pensiynau	141,570	131,930
Grant ychwanegol derbyniadwy ar gyfer pensiynau (y Swyddfa Gartref)	(61,310)	(42,155)
Incwm o'r llog ar fuddsoddiadau	(3,257)	(4,625)
Cyfanswm	**77,847**	**86,051**

Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

	2025-26 £000	2024-25 £000
Llog sy'n daladwy ar ddyledion	709	735
Llog sy'n daladwy ar Brydlesau Asedau Hawl i ddefnyddio	135	166
Costau llog pensiynau	(10)	(8)
Grant ychwanegol derbyniadwy ar gyfer pensiynau (y Swyddfa Gartref)	(61,310)	(42,155)
Incwm o'r llog ar fuddsoddiadau	(3,257)	(4,625)
Cyfanswm	**(63,733)**	**(45,887)**

NODYN 9: Trethiant ac Incwm Grant Amhenodol

	2025-26 £000	2024-25 £000
Grantiau a chyfraniadau cyfalaf gan y Llywodraeth	(1,967)	(2,233)
Incwm o'r Dreth Gyngor	(195,892)	(180,393)
Incwm o ardrethi annomestig (Llywodraeth Cymru)	(485)	(482)
Grant Cynnal Refeniw (Llywodraeth Cymru)	(62,470)	(62,019)
Grantiau'r llywodraeth nad ydynt wedi'u neilltuo (y Swyddfa Gartref)	(151,277)	(144,068)
Cyfanswm	**(412,091)**	**(389,195)**

NODYN 10: Dadansoddiad Goddrychol – Incwm a Gwariant

	2025-26 £000	2024-25 ailddatganwyd £000
Treuliau cyflogeion	**356,117**	**340,996**
Gwariant gwasanaeth arall	88,390	88,953
Dibrisiant, amorteiddio ac ailbrisio Costau na	45,464	25,913
ddosbarthwyd	891	1,013
Taliadau llog	142,414	132,831
(Enillion)/colledion ar waredu asedau	273	786
Cyfanswm y gwariant nad yw'n ymwneud â chyflogau	**277,432**	**249,496**
Ffioedd, taliadau ac incwm arall o	(40,736)	(38,878)
wasanaethau Grantiau'r Llywodraeth	(74,240)	(68,747)
Grant Ychwanegol ar	(61,310)	(42,155)
gyfer Pensiynau	(3,257)	(4,625)
Incwm o	(412,091)	(389,195)
Fuddsoddiadau		
Trethiant a chyllid amhenodol		
Cyfanswm yr incwm	**(591,634)**	**(543,600)**
(Gwarged)/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	**41,915**	**46,892**

Ceir rhagor o fanylion am ffioedd, taliadau ac incwm gwasanaeth arall, yn ogystal â grantiau'r Llywodraeth yn y nodyn isod.

NODYN 11: Incwm Grant ac Incwm

Cafodd y grantiau a'r cyfraniadau canlynol eu credydu gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn 2025-26:

NODYN 11 (TABL A)

Grantiau ac Incwm Arall Credydwyd i Wasanaethau	Corff ariannu	2025-26 £000	2024-25 £000
Grantiau			
Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod	Y Swyddfa Gartref	-	(100)
Recriwtio Mwy o Swyddogion	Y Swyddfa Gartref	(11,443)	(12,825)
Ymddygiad Gwrthgymdeithasol	Y Swyddfa Gartref	(1,429)	(1,429)
Tîm Gorfodi – Atafaelu Asedau	Y Swyddfa Gartref	(264)	(252)
Anrhefn Sifil 2024	Y Swyddfa Gartref	-	(224)
Gwrthderfysgaeth – Arfau Tanio	Y Swyddfa Gartref	(1,498)	(1,354)
Uned Cudd-wybodaeth Wrthderfysgaeth	Y Swyddfa Gartref	(13,094)	(11,228)
Cynghorwyr Diogelwch Gwrthderfysgaeth	Y Swyddfa Gartref	(737)	(691)
Llinellau Cyffuriau	Y Swyddfa Gartref	(433)	(87)
Swyddfa Cofnodion Troseddol	Y Swyddfa Gartref	(878)	(826)
Seiberdroseddu	Y Swyddfa Gartref	(1,233)	(1,269)
Swyddi Diogelwch Penodol	Y Swyddfa Gartref	(692)	(741)
Gwasanaethau Digidol	Y Swyddfa Gartref	(103)	(49)
Lleihau Marwolaethau o ganlyniad i Gyffuriau	Y Swyddfa Gartref	-	(650)
Adnabod Wynebau	Y Swyddfa Gartref	(500)	-
LEDS	Y Swyddfa Gartref	(105)	-
Y Gronfa Cymunedau Lleol	Y Swyddfa Gartref	-	(212)
Y Ganolfan Rheoli Data Genedlaethol	Y Swyddfa Gartref	(6,296)	(5,833)
Cyfraniadau Yswiriant Gwladol	Y Swyddfa Gartref	(6,012)	-
Plismona yn y Gymdogaeth	Y Swyddfa Gartref	(3,829)	-
Ymgyrch Ford	Y Swyddfa Gartref	(153)	-
Rhaglen Fraenaru y Tu Allan i'r Llys	Y Swyddfa Gartref	(635)	(285)
Cronfa Cymelldaliadau'r Heddlu	Y Swyddfa Gartref	(1,145)	(2,660)
Dyfarniad Cyflog	Y Swyddfa Gartref	(2,712)	(3,701)
Grant Cymorth Cyfraniadau Pensiwn	Y Swyddfa Gartref	(9,600)	(10,480)
Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol/Uned Cudd-wybodaeth Ranbarthol	Y Swyddfa Gartref	(5,333)	(5,343)
Rhaglen Genedlaethol RPA	Y Swyddfa Gartref	(356)	-
Strydoedd Mwy Diogel	Y Swyddfa Gartref	-	(353)
Gwyddoniaeth ac Arloesi	Y Swyddfa Gartref	(450)	(300)
Cymorth i Ddioddefwyr	Y Weinyddiaeth Gyfiawnder	(2,853)	(2,878)
Trais yn erbyn Menywod a Merched	Y Swyddfa Gartref	(158)	(199)
Atal Trais	Y Swyddfa Gartref	(1,610)	(1,182)
Grant Iawndal Rhwymedi Pensiwn yr Heddlu	Y Swyddfa Gartref	(320)	(971)

NODYN 11 (TABL A) – Parhad

Grantiau ac Incwm Arall Credydwyd i Wasanaethau (parhad)	Corff ariannu	2025-26 £000	2024-25 £000
Partneriaeth Camerâu Lleihau Cyflymder - Lleihau Anafiadau	Y Swyddfa Gartref/Llywodraeth Cymru	(3,980)	(3,671)
Iawndal yr Ardoll Prentisiaethau	Llywodraeth Cymru	(2,400)	(2,400)
Swyddogion Cymorth Cymunedol	Llywodraeth Cymru	(6,757)	(6,677)
Glasbrint ar gyfer Troseddwyr Benywaidd	Llywodraeth Cymru	-	(95)
Rhaglen Ysgolion Cymru Gyfan	Llywodraeth Cymru/Cyrff Llywodraeth Leol Eraill	-	-
Grantiau Amrywiol Eraill (llai na £150,000 yn unigol)	Amrywiol	(568)	(451)
Llai Grantiau a Rennir â Phartneriaid Gweithredol Eraill		13,336	10,669
Cyfanswm y Grantiau a Gredydwyd i Wasanaethau		**(74,240)**	**(68,747)**
Incwm Arall			
Adennill Costau gan Gyrff Cyhoeddus Eraill		(2,757)	(1,962)
Incwm o Secondiadau		(1,735)	(1,674)
Taliadau Dyletswydd Arbennig		(826)	(905)
Plismona'r Senedd		(335)	(835)
Cynllun Adfer Cerbydau		(220)	(200)
Rhenti		(324)	(328)
Cymorth a Roddir i Heddluoedd Eraill		(715)	(763)
Costau'r Heddlu a Adenillwyd		(29,813)	(25,966)
Ffioedd Cyrsiau Hyfforddi		(1,329)	(1,131)
Cyfraniadau at bartneriaethau		(5,400)	(5,350)
Gwerthu Cerbydau		(297)	(345)
Gwerthu Adroddiadau ar Ddamweiniau		(159)	(122)
Ymwybyddiaeth o Gyflymder		(23)	(18)
Incwm o Enillion Troseddau		(493)	(293)
Ad-daliad o Ardrethi Annomestig		(486)	(1,235)
Deddf Eiddo'r Heddlu		(302)	(1,582)
Terfynau/Adfer Contractau			(2,253)
Arall (llai na £150,000 yn unigol)		(1,477)	(977)
Llai Incwm a Rennir â Phartneriaid Gweithredol Eraill		5,955	7,061
Cyfanswm yr Incwm Arall a Gredydwyd i Wasanaethau		**(40,736)**	**(38,878)**
Cyfanswm y Grantiau ac Incwm Arall Credydwyd i Wasanaethau		**(114,976)**	**(107,625)**

Incwm Gweithredu Arall		
Grant Ychwanegol ar gyfer	(61,310)	(42,155)
Pensiynau (Y Swyddfa Gartref)	(3,257)	(4,625)
Incwm o Fuddsoddiadau		
Cyfanswm yr Incwm Gweithredu Arall	**(64,567)**	**(46,780)**

NODYN 12: Cydnabyddiaeth Swyddogion/Cyflogeion

Cymhareb Cydnabyddiaeth

Mae'r datgeliad hwn yn un o ofynion Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 ac mae'n sicrhau bod cyrff yn y sector cyhoeddus yn dryloyw ac yn atebol.

Tîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

Y gymhareb rhwng cydnabyddiaeth y Pennaeth Staff (Prif Weithredwr) a'r gydnabyddiaeth ganolrifol yn Nhîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu oedd:

	2025-26	2024-25
Pennaeth Staff – Cyflog Blynyddol	£131,939	£126,350
Canolrif	£43,949	£41,115
CYMHAREB	**3.0**	**3.1**

Prif Gwnstabl

Y gymhareb rhwng cydnabyddiaeth y Prif Gwnstabl a'r gydnabyddiaeth ganolrifol o fewn yr Heddlu oedd:

	2025-26	2024-25
Y Cyfarwyddwr â'r Cyflog Uchaf (Y Prif Gwnstabl) –		
Cyflog Blynyddol	£224,690	£207,870
Canolrif	£39,704	£38,022
CYMHAREB	**5.6**	**5.5**

Bandiau Cydnabyddiaeth

Nodir nifer swyddogion a chyflogeion yr heddlu a gafodd gydnabyddiaeth ariannol o fwy na £60,000 yn ystod y flwyddyn yn y dabl ganlynol. Mae hyn yn un o ofynion penodol Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014. Mae'r diffiniad yn cynnwys cyflogau blynyddol a lwfansau treuliau ond nid yw'n cynnwys cyfraniadau pensiwn cyflogwr. Mae hefyd yn cynnwys taliadau ymadael fel y bo'n briodol. Hefyd, nid yw'r dabl yn cynnwys uwch-swyddogion yr heddlu a gofnodwyd yn yr Adroddiad ar Gydnabyddiaeth Ariannol Uwch-swyddogion yr Heddlu ac Uwch-gyflogeion Perthnasol isod. Mae hyn yn unol â'r rheoliadau. Cyhoeddwyd dyfarniadau cyflog cenedlaethol ar gyfer staff a swyddogion o 4.75% ym mis Medi 2024 a 4.2% ym mis Medi 2025. Cydnabu hyn yn rhannol y lefelau chwyddiant anarferol o uchel a welwyd yn y DU ac yn rhyngwladol, ac mae'r dyfarniadau hyn wedi'u hadlewyrchu yn y newid mewn niferoedd yn y bandiau cydnabyddiaeth.

Y Grŵp

	Prif Gwnstabl		Y Comisiynydd	
Bandiau £	**Niferoedd 2025-26**	**Niferoedd 2024-25**	**Niferoedd 2025-26**	**Niferoedd 2024-25**
60,000-64,999	293	273	-	-
65,000-69,999	233	211	1	-
70,000-74,999	134	76	-	-
75,000-79,999	44	17	-	-
80,000-84,999	9	11	-	-
85,000-89,999	4	11	-	-
90,000-94,999	15	10	-	-
95,000-99,999	8	12	-	-
100,000-104,999	10	6	-	-
105,000-109,999	4	2	-	-
110,000-114,999	5	3	-	-
	759	**632**	**1**	**-**

Pecynnau Ymadael

Band cost y pecyn ymadael (gan gynnwys taliadau arbennig)	Nifer y diswyddiadau gorfodol		Nifer yr ymadawiadau eraill y cytunwyd arnynt (Diswyddiadau gwirfoddol)		Cyfanswm nifer y pecynnau ymadael yn ôl band cost		Cyfanswm cost y pecynnau ymadael ym mhob band	
	2025-26 Nifer	2024-25 Nifer	2025-26 Nifer	2024-25 Nifer	2025-26 Nifer	2024-25 Nifer	2025-26 £	2024-25 £
£0 - £20,000	-	-	-	1	-	1	-	5,520
£20,001 - £40,000	-	-	-	1	-	1	-	31,478
£40,001 - £60,000	1	-	-	-	1	-	40,014	-
Cyfanswm	**1**	**-**	**-**	**2**	**1**	**2**	**40,014**	**36,998**

Adroddiad ar Gydnabyddiaeth Uwch-swyddogion yr Heddlu ac Uwch-gyflogeion Perthnasol

Mae'r dabl ganlynol yn nodi'r datgeliadau ynglŷn â chydnabyddiaeth ar gyfer swyddogion (yn uwch na rheng Uwch-arolygydd) ac uwch-gyflogeion perthnasol yr heddlu (deiliaid swydd dynodedig mewn corff Llywodraeth Leol) y mae eu cyflog yn hafal i £60,000 y flwyddyn neu'n uwch. Mae'r rheoliadau hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i enwi pobl y mae eu cyflog yn fwy na £150,000 y flwyddyn. Yn ogystal â'r gydnabyddiaeth a nodir uchod, mae'r datgeliadau canlynol yn cynnwys cyfraniadau pensiwn cyflogwr. Os nodir dim mewn colofn, nid oes angen ei chynnwys. Darperir datgeliad cyfatebol ar gyfer y flwyddyn gymharol.

Tîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu 2025-26

Gwybodaeth am Ddeiliad y Swydd (Teitl y Swydd)	Nodiadau	O	I	Cyflog Blynyddol £	Cyflog (gan gynnwys Ffioedd a Lwfansau) £	Taliadau Bonws £	Lwfansau Treuliau £	Taliadau Terfynu £	Buddion mewn Nwyddau (e.e. Lwfans Car) £	Taliadau Eraill £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol heb gynnwys Cyfraniadau Pensiwn 2025-26 £	Cyfraniadau Pensiwn (Cyflogwyr) £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol gan gynnwys Cyfraniadau Pensiwn 2025-26 £
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu		01/04/2025	31/03/2026	92,011	92,011	-	-	-	-	-	**92,011**	15,366	**107,377**
Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu	Nodyn 1	20/10/2025	31/03/2026	42,554	19,640	-	-	-	-	-	**19,640**	3,280	**22,920**
Cyfarwyddwr Strategaeth a Phrosiectau	Nodyn 2	01/04/2025	31/03/2026	75,130	75,130	-	-	-	-	-	**75,130**	12,547	**87,677**
Prif Weithredwr		01/04/2025	31/03/2026	131,939	131,939	-	-	-	1,593	-	**133,532**	21,143	**154,675**
Y Prif Swyddog Cyllid		01/04/2025	31/03/2026	101,519	101,519	-	-	-	-	-	**101,519**	16,954	**118,473**
Pennaeth Diogelwch Cymunedol ac Atal Trais		01/04/2025	31/03/2026	65,153	65,153	-	-	-	-	-	**65,153**	10,881	**76,034**
Cyfarwyddwr Sicrhau a Goruchwylio Perfformiad	Nodyn 3	01/04/2025	31/03/2026	65,153	65,153	-	-	-	-	-	**65,153**	10,881	**76,034**
Cyfarwyddwr Cymunedau, Partneriaethau ac Atal	Nodyn 4	06/05/2025	31/03/2026	-	-	-	-	-	-	-	**-**	-	**-**
Cyfarwyddwr Cyfiawnder	Nodyn 5	01/04/2025	31/03/2026	61,180	61,180	-	-	-	-	-	**61,180**	10,217	**71,397**

Nodyn 1: Penodwyd Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar 20/10/2025
Nodyn 2: Cafodd Deiliad y Swydd ei secondio i sefydliad allanol drwy gydol y flwyddyn a chafodd y costau eu hadennill yn llawn.
Nodyn 3: Swydd a phenodiad newydd 01/04/2025
Nodyn 4: Swydd a phenodiad newydd ar 01/05/2025. Mae deiliad y swydd wedi'i secondio ac nid yw'n gyflogai Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru. Cyfanswm y costau ar gyfer y gwasanaethau hyn yn 2025-26 oedd £81,725.
Nodyn 5: Swydd a phenodiad newydd ar 01/04/2025

Tîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu 2024-25

Gwybodaeth am Ddeiliad y Swydd (Teitl y Swydd)	Nodiadau	O	I	Cyflog Blynyddol £	Cyflog (gan gynnwys Ffioedd a Lwfansau) £	Taliadau Bonws £	Lwfansau Treuliau £	Taliadau Terfynu £	Buddion mewn Nwyddau (e.e. Lwfans Car) £	Taliadau Eraill £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol heb gynnwys Cyfraniadau Pensiwn 2024-25 £	Cyfraniadau Pensiwn (Cyflogwyr) £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol gan gynnwys Cyfraniadau Pensiwn 2024-25 £
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu 1	Nodyn 1	01/04/2024	08/05/2025	88,602	9,289	-	-	-	-	-	**9,289**	-	**9,289**
Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu 2	Nodyn 2	09/05/2025	31/03/2025	88,602	79,313	-	-	-	-	-	**79,313**	13,007	**92,320**
Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu	Nodyn 3	02/04/2024	08/05/2024	89,112	8,850	-	-	-	-	-	**8,850**	1,451	**10,301**
Cyfarwyddwr Strategaeth a Phrosiectau	Nodyn 4	01/04/2024	31/03/2025	66,360	66,360	-	-	-	-	-	**66,360**	10,883	**77,243**
Prif Weithredwr		01/04/2024	31/03/2025	126,350	126,350	-	-	-	-	-	**126,350**	20,721	**147,072**
Pennaeth Diogelwch Cymunedol ac Atal Trais		01/04/2024	31/03/2025	62,392	62,392	-	-	-	-	-	**62,392**	10,835	**73,226**
Y Prif Swyddog Cyllid		01/04/2024	31/03/2025	95,125	95,125	-	-	-	-	-	**95,125**	15,600	**110,725**

Nodyn 1: Dim pensiwn yn gymwys
Nodyn 2: Dechreuodd yn y swydd ar 08/05/2024 ar ôl cael ei ethol ar 03/5/2024
Nodyn 3: Cafodd Dirprwy Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu ei gyflogi gan y Comisiynydd ar 02/04/2024 ar ôl cael ei secondio'n flaenorol. Cafodd deiliad y swydd ei ethol yn Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar 03/05/2024. Ni phenodwyd neb i'r rôl hon yn ei le.
Nodyn 4: Cafodd Deiliad y Swydd ei secondio i sefydliad allanol drwy gydol y flwyddyn a chafodd y costau eu hadennill yn llawn.

Y Prif Gwnstabl 2025-26

Gwybodaeth am Ddeiliad y Swydd (Teitl y Swydd ac Enw)		O	I	Cyflog Blynyddol £	Cyflog (gan gynnwys ffioedd a lwfansau) £	Taliadau Bonws £	Lwfansau Treuliau £	lawndal am golli swydd £	Buddion mewn Nwyddau (e.e. lwfans Car) £	Taliadau eraill £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol heb gynnwys cyfraniadau pensiwn 2025-26 £	Cyfraniadau pensiwn £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol gan gynnwys Cyfraniadau Pensiwn 2025-26 £
Prif Gwnstabl J. Vaughan		01/04/2025	31/03/2026	224,690	224,690	-	480	-	-	-	**225,170**	79,316	**304,486**

Gwybodaeth am Ddeiliad y Swydd (Teitl y Swydd)	Nodiadau	O	I	Cyflog Blynyddol £	Cyflog (gan gynnwys Ffioedd a Lwfansau) £	Taliadau Bonws £	Lwfansau Treuliau £	lawndal am Golli Swydd £	Buddion mewn Nwyddau (e.e. lwfans car) £	Taliadau Eraill £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol heb gynnwys cyfraniadau pensiwn 2025-26 £	Cyfraniadau pensiwn £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol gan gynnwys Cyfraniadau Pensiwn 2025-26 £
Dirprwy Brif Gwnstabl 1 - M. Travis	Nodyn 1	01/04/2025	06/04/2025	168,548	2,683	-	-	-	-	-	**2,683**	947	**3,630**
Dirprwy Brif Gwnstabl 2 - J. Davies	Nodyn 2	07/04/2025	31/03/2026	168,548	165,864	-	320	-	-	-	**166,184**	58,550	**224,734**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Cymorth Gweithredol 1	Nodyn 3	07/04/2025	24/11/2025	138,844	87,214	-	-	-	345	-	**87,559**	30,787	**118,346**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Troseddau Arbenigol 1	Nodyn 4	01/04/2025	06/04/2025	138,844	2,263	-	-	-	-	-	**2,263**	799	**3,062**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol		01/04/2025	31/03/2026	138,844	138,844	-	-	-	8,208	-	**147,052**	49,012	**191,064**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Plismona Tiriogaethol 1	Nodyn 5	01/04/2025	31/08/2025	138,844	56,565	-	-	-	-	-	**56,565**	19,967	**76,532**
Arweinydd Troseddau Difrifol a Chyfundrefnol Cenedlaethol W. Gunney	Nodyn 6	01/04/2025	31/03/2026	168,548	168,548	-	-	-	1,497	-	**170,045**	59,497	**229,542**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Cydweithrediad Heddlu Cymru Gyfan 1	Nodyn 7	01/04/2025	05/02/2026	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Dros Dro Cymorth Gweithredol	Nodyn 8	01/04/2025	14/07/2025	135,744	39,050	-	-	-	2,699	-	**41,749**	13,785	**55,534**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Plismona Tiriogaethol 2	Nodyn 9	15/07/2025	31/03/2026	135,744	96,694	-	-	-	6,683	-	**103,377**	34,133	**137,510**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Dros Dro Cymorth Gweithredol 2		01/04/2025	31/03/2026	124,174	124,174	-	1,239	-	-	-	**125,413**	43,833	**169,246**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Dros Dro Troseddau Arbenigol 2		07/04/2025	05/10/2025	123,230	60,311	-	616	-	-	-	**60,927**	21,290	**82,217**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Troseddau Arbenigol 3		22/09/2025	31/03/2026	123,230	65,724	-	26	-	4,217	-	**69,967**	23,200	**93,167**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Cydweithrediad Heddlu Cymru Gyfan 2		01/12/2025	31/03/2026	123,230	41,729	-	-	-	3,248	-	**44,977**	14,730	**59,707**
Prif Swyddog Ariannol		01/04/2025	31/03/2026	138,844	138,844	-	-	-	2,308	-	**141,152**	23,187	**164,339**
Prif Swyddog Ariannol Dros Dro	Nodyn 10	01/04/2025	05/05/2025	101,519	9,589	-	-	-	-	-	**9,589**	1,601	**11,190**
Prif Swyddog Pobl		01/04/2025	31/03/2026	138,844	138,844	-	216	-	5,480	-	**144,540**	23,187	**167,727**
Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cyfreithiol ar y Cyd		01/04/2025	31/03/2026	101,519	101,519	-	-	-	-	-	**101,519**	16,954	**118,473**
Cyfarwyddwr Data Digidol a Thechnoleg		01/04/2025	31/03/2026	101,519	101,519	-	1,239	-	-	7,294	**110,052**	18,172	**128,224**

Nodiadau i Adroddiad am Gydnabyddiaeth Ariannol y Prif Gwnstabl 2025-26

Nodyn 1: Symudodd o fod yn Ddirprwy Brif Gwnstabl ar 07/04/2025 i fod yn Brif Gwnstabl Cynorthwyol Cymorth Gweithredol
Nodyn 2: Dyrchafiad i fod yn Ddirprwy Brif Gwnstabl ar 07/04/2025
Nodyn 3: Symudodd i fod yn Brif Gwnstabl Cynorthwyol Cymorth Gweithredol ar 07/04/2025 o fod yn Ddirprwy Brif Gwnstabl. Wedi'i secondio i Iechyd Cyhoeddus Cymru rhwng 15/9/2025 a 25/10/2025 a chafodd costau llawn eu hadennill ar gyfer cyfnod y gwasanaeth. Wedi ymddeol o'r heddlu ar 24/11/2025
Nodyn 4: Symudodd i fod yn Ddirprwy Brif Gwnstabl ar 06/04/2025
Nodyn 5: Wedi ymddeol ar 31/8/2025
Nodyn 6: Secondiwyd i Gyngor Cenedlaethol Prif Swyddogion yr Heddlu drwy gydol y flwyddyn. Adenillwyd costau cyflogi yn llawn gan y Cyngor.
Nodyn 7: Llenwyd y swydd gan un o swyddogion Heddlu De Cymru. Mae wedi'i chynnwys yma at ddibenion cyflawnder yn unig. Cyfrannodd Heddlu De Cymru £44,332 at gostau cyflog.
Nodyn 8: Symudodd i fod yn Brif Gwnstabl Cynorthwyol Plismona Tiriogaethol ar 15/7/2025
Nodyn 9: Symudodd o fod yn Brif Gwnstabl Cynorthwyol Dros Dro ar 15/7/2025
Nodyn 10: Dyrchafiad dros dro ar 5/5/2025 i helpu i gyflenwi yn ystod absenoldeb y Prif Swyddog Ariannol oherwydd materion meddygol.

Mae Adran 248A o Ddeddf Treth Incwm (Enillion a Phensiynau) 2003 yn nodi: "*1) This section applies where a) an emergency vehicle is made available to a person employed in an emergency service for the person's private use and b) the terms on which it is made available prohibit its private use otherwise than when the person is on call or engaged in on call or engaged in on-call commuting and c) the person does not make private use of it other than in such circumstances, 2) No liability to income tax arises by virtue of Chapter 6 or 10 or Part 3 (taxable benefits: cars, vans etc. and residual liability to charge) in respect of the benefit".*

Mae'r esemptiad hwn yn berthnasol fel a ganlyn: Y Prif Gwnstabl (y flwyddyn gyfan); Y Dirprwy Brif Gwnstabl 1/Y Prif Gwnstabl Cynorthwyol Cymorth Gweithredol 1 (y flwyddyn tan 31/7/25); Y Dirprwy Brif Gwnstabl 2/Y Prif Gwnstabl Cynorthwyol Troseddau Arbenigol 1 (y flwyddyn gyfan); a'r Prif Gwnstabl Cynorthwyol Plismona Tiriogaethol 1 (y flwyddyn tan 31/7/25).

Y Prif Gwnstabl 2024-25

Gwybodaeth am Ddeiliad y Swydd (Teitl y Swydd ac Enw)		O	I	Cyflog Blynyddol £	Cyflog (gan gynnwys ffioedd a lwfansau) £	Taliadau Bonws £	Lwfansau Treuliau £	lawndal am golli swydd £	Buddion mewn Nwyddau (e.e. lwfans Car) £	Taliadau eraill £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol heb gynnwys cyfraniadau pensiwn 2024-25 £	Cyfraniadau pensiwn £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol gan gynnwys Cyfraniadau Pensiwn 2024-25 £
Prif Gwnstabl J. Vaughan		01/04/2024	31/03/2025	209,372	209,372	-	-	-	-	-	**209,372**	73,908	**283,281**

Gwybodaeth am Ddeiliad y Swydd (Teitl y Swydd ac Enw)		O	I	Cyflog Blynyddol £	Cyflog (gan gynnwys ffioedd a lwfansau) £	Taliadau Bonws £	Lwfansau Treuliau £	lawndal am golli swydd £	Buddion mewn Nwyddau (e.e. lwfans Car) £	Taliadau eraill £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol heb gynnwys cyfraniadau pensiwn 2024-25 £	Cyfraniadau pensiwn £	Cyfanswm Cydnabyddiaeth Ariannol gan gynnwys Cyfraniadau Pensiwn 2024-25 £
Dirprwy Brif Gwnstabl M. Travis		01/04/2024	31/03/2025	157,241	157,241	-	-	-	-	-	**157,241**	55,506	**212,747**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol	Nodyn 1	01/04/2024	31/03/2025	133,191	133,191	-	-	-	7,548	-	**140,739**	47,016	**187,755**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Plismona Tiriogaethol 1		01/04/2024	31/03/2025	132,466	132,466	-	-	-	3,541	37	**136,044**	46,760	**182,804**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Dros Dro Plismona Tiriogaethol 2		01/04/2024	02/06/2024	125,697	21,064	-	-	-	-	-	**21,064**	7,436	**28,500**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Troseddau Arbenigol		01/04/2024	31/03/2025	126,379	126,379	-	313	-	1,845	-	**128,537**	44,612	**173,148**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Cydweithrediad Heddlu Cymru Gyfan	Nodyn 2	01/04/2024	31/03/2025	133,476	133,476	-	-	-	998	-	**134,474**	47,117	**181,591**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Cydweithrediad Heddlu Cymru Gyfan 2	Nodyn 3	06/01/2025	31/03/2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Dros Dro – Pennaeth y Portffolio Cymorth 1		01/04/2024	31/03/2025	122,741	122,741	-	899	-	1,506		**125,147**	43,328	**168,474**
Prif Gwnstabl Cynorthwyol Dros Dro – Pennaeth y Portffolio Cymorth 2		17/02/2025	31/03/2025	118,213	14,344	-	148	-	-	-	**14,491**	5,063	**19,555**
Prif Swyddog Ariannol		01/04/2024	31/03/2025	133,191	133,191	-	-	-	2,318	-	**135,509**	21,843	**157,352**
Prif Swyddog Ariannol Dros Dro	Nodyn 4	01/01/2025	31/03/2025	94,958	24,239	-	-	-	-	-	**24,239**	3,975	**28,214**
Prif Swyddog Pobl		01/04/2024	31/03/2025	133,191	133,191	-	-	-	3,910	-	**137,101**	21,843	**158,944**
Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cyfreithiol ar y Cyd		01/04/2024	31/03/2025	97,218	97,218	-	-	-	-	-	**97,218**	15,944	**113,161**
Cyfarwyddwr Data Digidol a Thechnoleg		01/04/2024	31/03/2025	97,218	97,218	-	1,239	-	-	7,000	**105,457**	17,092	**122,549**

Nodyn 1: Secondiwyd i Gyngor Cenedlaethol Prif Swyddogion yr Heddlu hyd at 31/09/2024 ac adenillwyd y costau yn llawn ar gyfer y cyfnod.
Nodyn 2: Secondiwyd i Gyngor Cenedlaethol Prif Swyddogion yr Heddlu o 06/01/2025 ac adenillwyd y costau yn llawn ar gyfer y cyfnod.
Nodyn 3: Llenwyd y swydd gan un o swyddogion Heddlu De Cymru. Mae wedi'i chynnwys yma at ddibenion cyflawnder yn unig. Cyfrannodd Heddlu De Cymru £8,963 at gostau cyflog.
Nodyn 4: Dyrchafiad dros dro ar 01/01/2025 i helpu i gyflenwi yn ystod absenoldeb y Prif Swyddog Ariannol oherwydd salwch.

Mae Adran 248A o Ddeddf Treth Incwm (Enillion a Phensiynau) 2003 yn nodi: "*1) This section applies where a) an emergency vehicle is made available to a person employed in an emergency service for the person's private use and b) the terms on which it is made available prohibit its private use otherwise than when the person is on call or engaged in on call or engaged in on-call commuting and c) the person does not make private use of it other than in such circumstances, 2) No liability to income tax arises by virtue of Chapter 6 or 10 or Part 3 (taxable benefits: cars, vans etc. and residual liability to charge) in respect of the benefit".*

Mae'r esemptiad hwn yn gymwys i'r dabl uchod fel a ganlyn: Y Prif Gwnstabl (blwyddyn lawn), y Dirprwy Brif Gwnstabl (blwyddyn lawn), Prif Gwnstabl Cynorthwyol Troseddau Arbenigol (o 11 Tachwedd 2024) a Phrif Gwnstabl Cynorthwyol Plismona Tiriogaethol 1 (o 28 Tachwedd 2024).

NODYN 13: Partïon Cysylltiedig

Mae IAS 24 yn ei gwneud yn ofynnol i Heddlu De Cymru/y Comisiynydd ddatgelu'r holl drafodiadau perthnasol â phartïon cysylltiedig – cyrff neu unigolion sydd â'r potensial i reoli neu ddylanwadu ar Heddlu De Cymru/y Comisiynydd neu gael eu rheoli gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd. Drwy ddatgelu'r trafodiadau hyn, gall darllenwyr asesu i ba raddau y gallai Heddlu De Cymru/y Comisiynydd fod wedi'i gyfyngu yn ei allu i weithredu'n annibynnol neu y gallai fod wedi sicrhau'r gallu i gyfyngu ar allu parti arall i fargeinio'n rhydd â Heddlu De Cymru/y Comisiynydd.

Llywodraeth Ganolog

Mae gan Lywodraeth Ganolog ddylanwad sylweddol ar weithrediadau cyffredinol Heddlu De Cymru/y Comisiynydd. Mae'n gyfrifol am ddarparu'r fframwaith statudol y mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn gweithredu'n unol ag ef. Mae'n darparu'r rhan fwyaf o'i gyllid ar ffurf grantiau ac yn rhagnodi telerau llawer o drafodion Heddlu De Cymru/y Comisiynydd â phartïon eraill. Mae Nodyn 9 Trethiant ac Incwm Grant Amhenodol yn manylu ar y cyllid a gafwyd yn ystod y flwyddyn ariannol ynghyd â ffigur cymharol y flwyddyn ddiwethaf.

Nodir y grantiau a gafwyd gan adrannau'r llywodraeth yn Nodyn 11, y mae telerau ac amodau caeth ynghlwm wrth y rhan fwyaf ohonynt. Mae gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd reolaeth uniongyrchol dros ei bolisïau ariannol a gweithredol.

Tîm y Prif Swyddog

			Trafodiadau â Phartïon Cysylltiedig				Trafodiadau â Phartïon Cysylltiedig			
Swydd	Cydberthynas	Parti Cysylltiedig	Gwariant £ 25-26	Incwm £ 25-26	Credydwyr £ 31/03/2026	Dyledwyr £ 31/03/2026	Gwariant £ 24-25	Incwm £ 24-25	Credydwyr £ 31/03/2025	Dyledwyr £ 31/03/2025
Uwch-aelod dîm y Prif Gwnstabl (Y flwyddyn ariannol 24-25: gwahanol aelodau)	Cyfarwyddwr	Wales Realisations 2025 Limited (The Cyber Resilience Centre for Wales Limited gynt)	-	7,213	-	-	17,939	6,501	-	-
Uwch-aelod dîm y Prif Gwnstabl (Y flwyddyn ariannol 24-25: dau aelod)	Ymddiriedolwr	Ymddiriedolaeth Ieuenctid Heddlu De Cymru	100,000	-	-	-	20,000	-	-	-
Uwch-aelod dîm y Prif Gwnstabl	Aelod o Fwrdd Arweinyddiaeth Cymru	Business In the Community	20,200	-	-	-	20,200	-	-	-
Uwch-aelod dîm y Prif Gwnstabl	Cyfarwyddwr	Police Digital Service*	614,214	-	-	-	482,321	23,360	-	1,382

* Ffigur cymharol wedi'i ddiweddaru ar gyfer blwyddyn ariannol 2024-25

Tîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu

			Trafodiadau â Phartïon Cysylltiedig				Trafodiadau â Phartïon Cysylltiedig			
Swydd	Cydberthynas	Parti Cysylltiedig	Gwariant £ 25-26	Incwm £ 25-26	Credydwyr £ 31/03/2026	Dyledwyr £ 31/03/2026	Gwariant £ 24-25	Incwm £ 24-25	Credydwyr £ 31/03/2025	Dyledwyr £ 31/03/2025
Uwch-aelod o Dîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu (Y flwyddyn ariannol 24-25: dau aelod)	Aelod o'r Bwrdd	Cymdeithas Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu	60,948	30,014	-	-	58,314	7,908	-	-
Uwch-aelod o Dîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	Trysorydd	Ymddiriedolaeth Ieuenctid Heddlu De Cymru	100,000	-	-	-	20,000	-	-	-
Uwch-aelod o Dîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	Ymddiriedolwr	Ymddiriedolaeth Ieuenctid Heddlu De Cymru	100,000	-	-	-	20,000	-	-	-
Aelod agos o deulu Uwch-aelod o Dîm Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu	Ysgrifennydd Preifat i Brif Weinidog Cymru	Llywodraeth Cymru *	125,841	184,068	-	-	22,191	120,457	-	32,596

* Yn ystod 2025/26, cafodd y Comisiynydd nifer o grantiau gan Lywodraeth Cymru y manylir arnynt yn Nodyn 11.

Defnyddiwyd trothwy perthnasedd o £10,000 wrth ddatgelu Partïon Cysylltiedig.

Mae proses gadarn ar waith i gymeradwyo a chofrestru buddiannau busnes staff a swyddogion yr heddlu. Mae gan y Comisiynydd gyfrifoldeb statudol i ddatgan unrhyw fuddiannau, a chyhoeddir y rhain ar y wefan yn y lleoliad canlynol
(https://www.comisiynydddecymru.org.uk)



NODYN 14: Lwfansau Aelodau

Yn unol â'r Cod, talwyd lwfansau gwerth £6.6k (y cyfanswm ar gyfer y Grŵp) i aelodau'r Cyd-bwyllgor Archwilio yn 2025-26 (£8.1k yn 2024-25). Mae lwfansau'r aelodau yn gymwys i gyfrifon Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu a chyfrifon y Prif Gwnstabl. Caiff yr aelodau lwfans presenoldeb trethadwy a delir drwy'r gyflogres.

NODYN 15: Costau Archwilio Allanol

Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd wedi gwario £136k (£129k yn 2024-25) ar ffioedd archwilio, sy'n cynnwys y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl, mewn perthynas ag archwilio'r Datganiad o Gyfrifon 2025-26. Mae cyfanswm y ffi wedi'i rannu'n gyfartal rhwng y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl.

NODIADAU I'R DATGANIAD O SYMUDIAD MEWN CRONFEYDD WRTH GEFN

NODYN 16: Addasiadau rhwng y Sail Gyfrifyddu a'r Sail Gyllido o dan y Rheoliadau

Mae'r nodyn hwn yn rhoi manylion yr addasiadau a wneir i gyfanswm yr incwm a'r gwariant cynhwysfawr a gydnabyddir yn ystod y flwyddyn yn unol ag arferion cyfrifyddu priodol i'r adnoddau a nodir gan ddarpariaethau statudol fel rhai sydd ar gael i fodloni gwariant cyfalaf a refeniw yn y dyfodol.

Mae'r canlynol yn disgrifio'r cronfeydd wrth gefn y gwneir yr addasiadau yn eu herbyn:

Balans Cronfa'r Heddlu

Cronfa'r Heddlu yw'r gronfa statudol y mae'n ofynnol i bob swm a dderbynnir gael ei dalu iddi ac y mae'n ofynnol i bob rhwymedigaeth gael ei thalu ohoni, ac eithrio i'r graddau y gallai rheolau statudol ddarparu fel arall. Gall y rheolau hyn hefyd nodi ym mha flwyddyn ariannol y dylai rhwymedigaethau a thaliadau effeithio ar falans Cronfa'r Heddlu, nad yw o reidrwydd yn unol ag arferion cyfrifyddu priodol. Mae balans Cronfa'r Heddlu felly'n crynhoi'r adnoddau y mae gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd bŵer statudol i'w gwario ar wasanaethau neu ar fuddsoddiad cyfalaf (neu'r diffyg adnoddau y mae'n ofynnol iddo ei adennill) ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

Y Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn yn cadw'r enillion a geir yn sgil gwaredu tir neu asedau eraill, sydd wedi'u cyfyngu gan statud rhag cael eu defnyddio mewn unrhyw ffordd heblaw i ariannu gwariant cyfalaf newydd neu i'w neilltuo i ariannu gwariant cyfalaf hanesyddol. Mae balans y gronfa wrth gefn yn dangos yr adnoddau nad ydynt wedi'u cymhwyso eto at y dibenion hyn ar ddiwedd y flwyddyn.

2025-26	Balans Cronfa'r Heddlu £000	Y Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn £000	Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy £000	Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy £000
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn bennaf:				
Gwrthdroi eitemau a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:				
Taliadau a godwyd am ddibrisiant ac amhariad asedau anghyfredol	(14,855)	-	**(14,855)**	14,855
Gwariant Refeniw a Ariannwyd o Gyfalaf o dan Statud	(14,038)	-	**(14,038)**	14,038
Colledion ailbrisio ar Asedau Anghyfredol	(15,583)	-	**(15,583)**	15,583
Amorteiddio Asedau Anniriaethol	(988)	-	**(988)**	988
Ennill o Asedau Hawl i Ddefnyddio a Roddwyd	(9)	-	**(9)**	9
Symiau Asedau Anghyfredol a ddilëwyd ar adeg Gwaredu neu Werthu fel rhan o'r Ennill/(Colled) o Waredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(273)	(362)	**(635)**	635
Cynnwys eitemau nas ddebydwyd neu nas credydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:				
Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf	3,808	-	**3,808**	(3,808)
Gwariant cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Heddlu	30,703	-	**30,703**	(30,703)
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn yn bennaf:				
Defnydd o'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn i ariannu gwariant cyfalaf newydd		362	**362**	(362)
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Gronfa Bensiwn Wrth Gefn yn bennaf:				
Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â buddiannau ymddeol a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(171,860)	-	**(171,860)**	171,860
Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn	134,080	-	**134,080**	(134,080)
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Cyfrif Absenoldebau a Gronnwyd yn bennaf:				
Y swm y mae cydnabyddiaeth swyddogion a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau yn wahanol i'r gydnabyddiaeth y gellir codi amdani yn ystod y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(2,019)	-	**(2,019)**	2,019
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Cyfrif Cydweithredol yn bennaf:				
Addasiadau i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar gyfer Cydweithio	(76)	-	**(76)**	76
Cyfanswm yr Addasiadau	**(51,110)**	**-**	**(51,110)**	**51,110**

2024-25	Balans Cronfa'r Heddlu £000	Y Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn £000	Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy £000	Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy £000
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn bennaf:				
Gwrthdroi eitemau a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:				
Taliadau a godwyd am ddibrisiant ac amhariad asedau anghyfredol	(13,050)	-	**(13,050)**	13,050
Gwariant Refeniw a Ariannwyd o Gyfalaf o dan Statud	(13,122)	-	**(13,122)**	13,122
Colledion ailbrisio ar Asedau Anghyfredol	988	-	**988**	(988)
Amorteiddio Asedau Anniriaethol	(729)	-	**(729)**	729
Ennill o Asedau Hawl i Ddefnyddio a Roddwyd	116	-	**116**	(116)
Symiau Asedau Anghyfredol a ddilëwyd ar adeg Gwaredu neu Werthu fel rhan o'r Ennill/(Colled) o Waredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(786)	(1,503)	**(2,289)**	2,289
Cynnwys eitemau nas ddebydwyd neu nas credydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:				
Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf	4,296	-	**4,296**	(4,296)
Gwariant cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Heddlu	26,609	-	**26,609**	(26,609)
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn yn bennaf:				
Defnydd o'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn i ariannu gwariant cyfalaf newydd	-	1,607	**1,607**	(1,607)
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Gronfa Bensiwn Wrth Gefn yn bennaf:				
Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â buddiannau ymddeol a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(173,400)	-	**(173,400)**	173,400
Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn	113,310	-	**113,310**	(113,310)
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Cyfrif Absenoldebau a Gronnwyd yn bennaf:				
Y swm y mae cydnabyddiaeth swyddogion a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau yn wahanol i'r gydnabyddiaeth y gellir codi amdani yn ystod y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	2,178	-	**2,178**	(2,178)
Addasiadau sy'n ymwneud â'r Cyfrif Cydweithredol yn bennaf:				
Addasiadau i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar gyfer Cydweithio	(52)	-	**(52)**	52
Cyfanswm yr Addasiadau	**(53,642)**	**104**	**(53,538)**	**53,538**

NODIADAU I'R FANTOLEN

NODYN 17: Eiddo, Offer a Chyfarpar ac Asedau Anniriaethol

Eiddo, Offer a Chyfarpar (PPE)									
Symudiadau ar falansau yn 2025-26	**Tir ac Adeiladau Eraill £000**	**Cerbydau £000**	**Systemau Gwybodaeth a Chyfarpar £000**	**Asedau Dros Ben £000**	**Asedau Hawl i Ddefnyddio £000**	**Asedau sy'n cael eu Hadeiladu £000**	**Cyfanswm £000**	**Asedau Anniriaethol £000**	**Cyfanswm PPE £000**
Cost neu Brisiad									
Ar 1 Ebrill 2025	171,267	25,149	41,716	75	4,081	13,274	**255,562**	5,244	**260,806**
Ailddatgan balansau agoriadol	-	-	-	-	-	-	**-**	-	**-**
*Ychwanegiadau – cyfalaf	2,554	4,877	6,728	37	1,764	11,750	**27,710**	2,197	**29,907**
Dibrisiant ac Amhariad Cronedig wedi'i ysgrifennu i'r swm Cario Gros	(6,327)	-	(7,571)	(103)	(6)	-	**(14,007)**	-	**(14,007)**
(Lleihad)/Cynnydd ailbrisio i'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn	31,084	-	-	41	187	-	**31,312**	-	**31,312**
(Lleihad)/cynnydd neu amhariad ailbrisio i'r Gwarged/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	(14,146)	-	-	(1,432)	(5)	-	**(15,583)**	-	**(15,583)**
Dadgydnabod – gwarediadau	-	(2,012)	(25)	-	(127)	-	**(2,164)**	-	**(2,164)**
Ailddosbarthu i/o Asedau a Ddelir i'w Gwerthu	-	-	-	-	-	-	**-**	-	**-**
Ailddosbarthu i/o'r Gwarged	(2,301)	-	-	2,301	-	-	**-**	-	**-**
Ailddosbarthu i/o Asedau sy'n cael eu Hadeiladu	-	-	-	-	-	-	**-**	-	**-**
Silfesur Asedau Hawl i Ddefnyddio	-	-	-	-	481	-	**481**	-	**481**
Ar 31 Mawrth 2026	**182,131**	**28,014**	**40,848**	**919**	**6,375**	**25,024**	**283,311**	**7,441**	**290,752**
Dibrisiant ac Amhariad									
Ar 1 Ebrill 2025	(1,978)	(10,368)	(22,088)	(37)	(545)	-	**(35,016)**	(1,499)	**(36,515)**
Ailddatgan balansau agoriadol	-	-	-	-	-	-	**-**	-	**-**
Tâl dibrisiant	(4,349)	(3,532)	(5,959)	(66)	(948)	-	**(14,854)**	(988)	**(15,842)**
Dadgydnabod – gwarediadau	-	1,602	-	-	118	-	**1,720**	-	**1,720**
Dibrisiant ac Amhariad Cronedig wedi'i ysgrifennu i'r Swm Cario Gros	6,327	-	7,571	103	6	-	**14,007**	-	**14,007**
Ar 31 Mawrth 2026	**-**	**(12,298)**	**(20,476)**	**-**	**(1,369)**	**-**	**(34,143)**	**(2,487)**	**(36,630)**
Gwerth Net ar y Llyfrau									
Ar 31 Mawrth 2026	**182,131**	**15,716**	**20,372**	**919**	**5,006**	**25,024**	**249,168**	**4,954**	**254,122**
Ar 31 Mawrth 2025	169,289	14,781	19,628	38	3,536	13,274	220,546	3,745	224,291

* Bu gwariant cyfalaf o £14.0 miliwn ar asedau nad oeddent yn rhan o ystad Heddlu De Cymru hefyd ac, felly, a ystyriwyd yn Wariant Refeniw a Ariannwyd o Adnoddau Cyfalaf o dan Statud (REFCUS).

Eiddo, Offer a Chyfarpar (PPE)									
Symudiadau ar falansau yn 2024-25	**Tir ac Adeiladau Eraill £000**	**Cerbydau £000**	**Systemau Gwybodaeth a Chyfarpar £000**	**Asedau Dros Ben £000**	**Asedau Hawl i Ddefnyddio £000**	**Asedau sy'n cael eu Hadeiladu £000**	**Cyfanswm £000**	**Asedau Anniriaethol £000**	**Cyfanswm PPE £000**
Cost neu Brisiad									
Ar 1 Ebrill 2024	165,052	22,429	44,595	50	-	7,565	**239,691**	4,443	**244,134**
Ailddatgan balansau agoriadol	-	-	34	-	3,473	(4,144)	**(637)**	-	**(637)**
*Ychwanegiadau – cyfalaf	5,467	5,350	4,268	25	402	10,086	**25,598**	2,648	**28,246**
Dibrisiant ac Amhariad Cronedig wedi'i ysgrifennu i'r swm Cario Gros	(3,970)	-	-	-	(8)	-	**(3,978)**	-	**(3,978)**
(Lleihad)/Cynnydd ailbrisio i'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn	5,923	-	-	-	8	-	**5,931**	-	**5,931**
(Lleihad)/cynnydd neu amhariad ailbrisio i'r Gwarged/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	988	-	-	-	-	-	**988**	-	**988**
Dadgydnabod – gwarediadau	(1,456)	(2,733)	(7,181)	-	(161)	-	**(11,531)**	(1,847)	**(13,378)**
Ailddosbarthu i/o Asedau a Ddelir i'w Gwerthu	(200)	-	-	-	-	-	**(200)**	-	**(200)**
Gwerthu/Adlesio Asedau Hawl i Ddefnyddio	(667)	-	-	-	667	-	**-**	-	**-**
Ailddosbarthu i/o Asedau sy'n cael eu Hadeiladu	130	103	-	-	-	(233)	**-**	-	**-**
Silfesur Asedau Hawl i Ddefnyddio	-	-	-	-	(300)	-	**(300)**	-	**(300)**
Ar 31 Mawrth 2025	**171,267**	**25,149**	**41,716**	**75**	**4,081**	**13,274**	**255,562**	**5,244**	**260,806**
Dibrisiant ac Amhariad									
Ar 1 Ebrill 2024	(1,873)	(9,742)	(23,494)	-	-	-	**(35,109)**	(2,612)	**(37,721)**
Ailddatgan balansau agoriadol Tâl	-	-	(34)	-	-	-	**(34)**		**(34)**
dibrisiant	(4,173)	(2,720)	(5,549)	(37)	(571)	-	**(13,050)**	(729)	**(13,779)**
Dadgydnabod – gwarediadau	98	2,094	6,989	-	18	-	**9,199**	1,842	**11,041**
Dibrisiant ac Amhariad Cronedig wedi'i ysgrifennu i'r swm Cario Gros	3,970	-	-	-	8	-	**3,978**	-	**3,978**
Ar 31 Mawrth 2025	**(1,978)**	**(10,368)**	**(22,088)**	**(37)**	**(545)**	**-**	**(35,016)**	**(1,499)**	**(36,515)**
Gwerth Net ar y Llyfrau									
Ar 31 Mawrth 2025	**169,289**	**14,781**	**19,628**	**38**	**3,536**	**13,274**	**220,546**	**3,745**	**224,291**
Ar 31 Mawrth 2024	163,179	12,687	21,101	50	-	7,565	**204,582**	1,831	**206,413**

* Bu gwariant cyfalaf o £13.1 miliwn ar asedau nad oeddent yn rhan o ystad Heddlu De Cymru hefyd ac, felly, a ystyriwyd yn Wariant Refeniw a Ariannwyd o Adnoddau Cyfalaf o dan Statud (REFCUS).

Nifer yr Asedau Sefydlog

Nid yw'r dabl isod yn cynnwys Asedau Hawl i Ddefnyddio.

	2025-26 Niferoedd	2024-25 Niferoedd
Pencadlys yr Heddlu, Pen-y-bont ar Ogwr	1	1
Pencadlys Adrannol	4	4
Gorsafoedd a Swyddfeydd Eraill yr Heddlu	49	50
Mastiau Radio	4	4
Tŷ ar gyfer Swyddogion yr Heddlu	1	1
Cyfanswm	**59**	**60**
Cerbydau	1,157	1,085

Dibrisiant

Defnyddiwyd y cyfraddau dibrisiant ac oes ddefnyddiol canlynol i gyfrifo dibrisiant. Ceir rhagor o fanylion yn y polisïau cyfrifyddu hefyd:

- Tir ac Adeiladau Eraill – rhwng 10 a 58 mlynedd; a
- Cherbydau, Offer, Dodrefn a Chyfarpar – rhwng 2 a 15 mlynedd.
- Asedau Hawl i Ddefnyddio (heb gynnwys tir) – dros gyfnod y brydles

Ymrwymiadau Cyfalaf

Mae ymrwymiadau gwariant yn y dyfodol o dan archebion prynu sy'n weddill ar gyfer cynlluniau cyfalaf fel a ganlyn:

Ymrwymiadau	2025-26 £000	2024-25 £000
Cynlluniau Eiddo	5,983	16,059
Cerbydau	873	695
Systemau Cyfrifiadurol	2,538	894
Systemau Cyfathrebu	31	34
Arall	4,544	6,355
Cyfanswm	**13,969**	**24,037**

Ni fyddai'r rhain yn cynnwys unrhyw gynlluniau cyfalaf arfaethedig na rhai newydd, sy'n codi fel rhai y cyllidebwyd ar eu cyfer yn y rhaglen gyfalaf.

Eiddo Buddsoddi

Nid oes gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd unrhyw eiddo lle mae'r unig ddiben yw ennill rhent neu ei ddefnyddio ar gyfer arbrisiant cyfalaf neu'r ddau.

Asedau Anniriaethol

Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn rhoi cyfrif am ei feddalwedd fel asedau anniriaethol, i'r graddau nad yw'r feddalwedd yn rhan annatod o system TG benodol ac y rhoddir cyfrif amdani fel rhan o eitem caledwedd eiddo, offer a chyfarpar. Mae'r asedau anniriaethol yn cynnwys trwyddedau a brynwyd a meddalwedd a gynhyrchwyd yn fewnol.

NODYN 18: Gwariant Cyfalaf a Chyllid Cyfalaf

Dangosir cyfanswm y gwariant cyfalaf yr aed iddo yn ystod y flwyddyn yn y dabl isod ynghyd â'r adnoddau a ddefnyddiwyd i'w ariannu. Lle bwriedir ariannu gwariant cyfalaf yn y dyfodol drwy daliadau ar refeniw, wrth i asedau gael eu defnyddio gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd, mae'r gwariant yn arwain at gynnydd yn y Gofyniad Cyllid Cyfalaf, sef mesur o'r gwariant cyfalaf yr aed iddo'n hanesyddol gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd nad yw wedi'i ariannu eto. Ceir dadansoddiad o'r Gofyniad Cyllid Cyfalaf yn y dabl isod.

	2025-26 £000	2024-25 £000
Gofyniad Cyllid Cyfalaf Cychwynnol	46,046	38,422
Addasiad ar gyfer Asedau Hawl i Ddefnyddio – Rhwymedigaethau Hirdymor Eraill	-	3,357
Gofyniad Cyllid Cyfalaf wedi'i Addasu	**46,046**	**41,779**
Buddsoddiad Cyfalaf		
Eiddo, Offer a Chyfarpar	14,196	15,110
Asedau sy'n cael eu Hadeiladu	11,750	10,086
Asedau Anniriaethol	2,197	2,648
Asedau Hawl i Ddefnyddio	2,245	(45)
Gwariant Refeniw a Ariannwyd o Adnoddau Cyfalaf o dan Statud	14,038	13,124
Ffynonellau cyllid		
Derbyniadau Cyfalaf	(362)	(1,607)
Darpariaeth Isafswm Refeniw	(3,808)	(4,296)
Grantiau'r Llywodraeth a chyfraniadau eraill	(15,915)	(14,214)
Cyfraniadau refeniw uniongyrchol	(14,787)	(16,539)
Gofyniad Cyllid Cyfalaf Terfynol	**55,600**	**46,046**
Symudiad yn ystod y flwyddyn – (Cynnydd)/Lleihad	(9,554)	(4,267)
Esboniad o symudiad yn ystod y flwyddyn:		
Cyllid Cyfalaf (Darpariaeth Isafswm Refeniw)	3,808	4,296
Lleihad/(Cynnydd) mewn Rhwymedigaethau Hirdymor Eraill – Asedau Hawl i Ddefnyddio Lleihad/(Cynnydd) yn yr Angen Sylfaenol i Fenthyca	(2,245)	45
(Heb Gymorth Ariannol gan y Llywodraeth)	(11,117)	(8,608)
(Cynnydd)/Lleihad yn y Gofyniad Cyllid Cyfalaf	**(9,554)**	**(4,267)**

Mae'r cynnydd yn y Gofyniad Cyllid Cyfalaf yn hafal i swm y gwariant cyfalaf a ariannwyd o fenthyca £11.1 miliwn llai'r Ddarpariaeth Isafswm Refeniw a'r newid mewn Asedau Hawl i Ddefnyddio.

NODYN 19: Asedau Hawl i Ddefnyddio (Prydlesau)

Symiau a Gydnabyddir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	2025-26 £'000	2024-25 £'000
Treuliau prydlesau byrdymor	75	71
Treuliau asedau gwerth isel	153	167
Taliadau prydles amrywiadwy	27	5

Dadansoddiad Aeddfedrwydd o Rwymedigaethau Prydlesau	2025-26 Taliadau Prydles yn y Dyfodol £'000	2025-26 Taliadau Prydles yn y Dyfodol (disgowntio) £'000	2024-25 Taliadau Prydles yn y Dyfodol £'000	2024-25 Taliadau Prydles yn y Dyfodol (disgowntio) £'000
Llai na blwyddyn	961	755	751	616
Rhwng blwyddyn a dwy flynedd	786	619	563	460
Rhwng dwy a phum mlynedd	1,502	1,152	877	679
Rhwng pum a deng mlynedd	1,180	844	301	66
Mwy na 10 mlynedd	2,604	864	2,660	873
	7,033	**4,234**	**5,152**	**2,694**
Llai Elfen Llog	(2,799)	-	(2,458)	-
Gwerth Presennol Rhwymedigaethau Prydlesau	**4,234**	**4,234**	**2,694**	**2,694**

Cyfeirir at Asedau Hawl i Ddefnyddio mewn datgeliadau eraill yn y Datganiad o Gyfrifon hwn. Cyfanswm y llif arian parod allan yn ystod y flwyddyn ar gyfer Asedau Hawl i Ddefnyddio yw £0.950 miliwn (2024-25: £0.957 miliwn).

NODYN 20: Asedau a Ddelir i'w Gwerthu

Caiff yr asedau hyn eu mesur ar eu swm cario neu werth teg, pa un bynnag sydd isaf. Ni chânt eu cynnwys yng nghwmpas cyfrifyddu cyfalaf wrth aros i gael eu gwerthu.

	2025-26 £000	2024-25 £000
Balans sy'n weddill ar ddechrau'r flwyddyn	**295**	**195**
Asedau a ddosbarthwyd/(ail-ddosbarthwyd) o'r newydd fel rhai a ddelir i'w gwerthu: Eiddo, offer a	30	200
chyfarpar Cynnydd Gwerth Teg Asedau a werthwyd	(200)	(100)
Balans sy'n weddill ar ddiwedd y flwyddyn	**125**	**295**

NODYN 21: Buddsoddiadau Byrdymor, Arian Parod a'r Hyn sy'n Cyfateb i Arian Parod

Mae balans Buddsoddiadau Byrdymor, Arian Parod a'r Hyn sy'n Cyfateb i Arian Parod yn cynnwys yr elfennau canlynol:

	2025-26 £000	2024-25 £000
Buddsoddiadau Byrdymor	25,143	38,266
Cyfanswm y Buddsoddiadau Byrdymor	**25,143**	**38,266**

	2025-26 £000	2024-25 £000
Arian parod a ddelir gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu	19	30
Cyfrifon banc cyfredol	278	235
Cyfrifon banc y gellir cael gafael arnynt	3,004	6,085
Cronfeydd Marchnadoedd Ariannol	17,066	20,746
Cyfanswm yr Arian Parod a'r Hyn sy'n Cyfateb i Arian Parod	**20,367**	**27,096**

NODYN 22: Dyledwyr

Dyledwyr Hirdymor

Yn 2022-23, newidiwyd telerau ac amodau taliadau ychwanegol am weithio ar y penwythnos ar gyfer rhai cyflogeion ac, o ganlyniad i hynny, roedd ganddynt hawl i gael benthyciad a fyddai'n daladwy dim ond ar ôl iddynt derfynu eu cyflogaeth. Ni chodwyd unrhyw log ar y benthyciadau am nad yw'n hysbys dros ba gyfnod o amser y caiff pob benthyciad unigol ei ad-dalu:

	2025-26 £000	2024-25 £000
Balans sy'n weddill ar ddechrau'r flwyddyn	**198**	**222**
Benthyciadau a Ad-dalwyd	(20)	(24)
Balans sy'n weddill ar ddiwedd y flwyddyn	**178**	**198**

Dyledwyr Byrdymor

Mae'r symiau sy'n ddyledus gan drydydd partïon ar ddyddiad y fantolen fel a ganlyn:

	2025-26 £000	2024-25 £000
Cyrff llywodraeth ganolog	39,601	18,724
Awdurdodau lleol eraill a'r heddlu	15,746	15,791
Cyrff y GIG	5	22
Dyledwyr amrywiol eraill	795	1,153
Rhagdaliadau	9,143	7,179
Cyfanswm	**65,290**	**42,869**

Dyledwyr - Cyflwyniad Amgen

	Cyfredol		Anghyfredol	
	2025-26 £000	2024-25 £000	2025-26 £000	2024-25 £000
Symiau derbyniadwy	1,973	3,146	-	-
masnachol Croniadau -	53,539	31,186	-	-
dyledwyr Taliadau	9,171	7,283	-	-
ymlaen llaw	607	1,254	178	198
Symiau derbyniadwy nad ydynt yn fasnachol				
Cyfanswm	**65,290**	**42,869**	**178**	**198**

NODYN 23: Credydwyr

Mae'r symiau sy'n ddyledus i drydydd partïon ar ddyddiad y fantolen fel a ganlyn:

Credydwyr Hirdymor

	2025-26 £000	2024-25 £000
Credydwyr byrdymor ar ddechrau'r flwyddyn	**653**	**1,461**
Symudiad yn ystod y flwyddyn	(487)	(808)
Balans sy'n weddill ar ddiwedd y flwyddyn	**166**	**653**

Credydwyr Byrdymor

	2025-26 £000	2024-25 £000
Cyrff llywodraeth ganolog	10,664	10,346
Awdurdodau lleol eraill	5,796	6,413
Cyrff y GIG	428	299
Endidau ac unigolion eraill (gan gynnwys cronfeydd eraill)	35,254	30,279
Cyfanswm	**52,142**	**47,337**

Credydwyr - Cyflwyniad Amgen

	Cyfredol		Anghyfredol	
	2025-26 £000	2024-25 £000	2025-26 £000	2024-25 £000
Taliadau masnachol	3,171	1,018	-	-
Croniadau - credydwr	35,493	33,718	166	653
Derbynebau ymlaen	525	904	-	-
llaw	12,953	11,697	-	-
Taliadau nad ydynt yn fasnachol				
Cyfanswm	**52,142**	**47,337**	**166**	**653**

NODYN 24: Darpariaethau

Mae darpariaethau yn cynrychioli symiau a neilltuwyd mewn perthynas â rhwymedigaethau y gwyddys amdanynt neu sy'n sicr o godi, ond y mae eu hamseru a'u gwerth yn ansicr. Mae'r darpariaethau canlynol wedi'u cynnwys yn y Fantolen ar 31 Mawrth 2026 gyda symudiadau'n mynd drwy'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:

	Hawliau Cyfreithiol sydd Heb eu Talu £000	Hawliadau Yswiriant parthed: MMI £000	Cyfanswm £000
Balans ar 1 Ebrill 2025	**(5,292)**	**(1,173)**	**(6,465)**
Darpariaethau ychwanegol a wnaed	(3,138)	-	(3,138)
Symiau a Ddefnyddiwyd yn 2025-26	1,667	-	1,667
Symiau nas Defnyddiwyd a Wrth-drowyd yn 2025-26	1,632	-	1,632
Balans ar 31 Mawrth 2026	**(5,131)**	**(1,173)**	**(6,304)**

Hawliadau Cyfreithiol ac Yswiriant sydd heb eu Talu

Mae'r rhain yn grwpio'r darpariaethau ar gyfer hawliadau Atebolrwydd Cyhoeddus, costau Atebolrwydd Cyflogwyr, Hawliadau Tribiwnlys Cyflogaeth a hawliadau Atebolrwydd Amrywiol Eraill. Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn cadw darpariaeth i dalu costau taliadau-dros-ben tebygol polisïau a risgiau hunanyswiriedig ar gyfer achosion/hawliadau presennol. Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn darparu dyraniad o'i gyllideb refeniw a darpariaethau blynyddoedd blaenorol i helpu i dalu'r costau hyn. Cedwir rhwymedigaeth amcangyfrifedig yr hawliadau gwerth £1.17m a reolwyd gan Municipal Mutual Insurance (MMI) yn flaenorol er mwyn talu am unrhyw newidiadau posibl i'r ardoll a gymhwysir ar daliadau ac mae'n cynrychioli'r uchafswm y gellir ei dynnu i lawr.

Mae'r atodlen ganlynol yn amlinellu'r prif risgiau sydd wedi'u hyswirio'n allanol a'r rheini sy'n hunanyswiriedig:

Risgiau yswiriedig	'Risgiau 'hunanyswiriedig
Atebolrwydd Cyflogwyr (ar y cyd ag Atebolrwydd Cyhoeddus) uwchlaw cyfanswm o £1,816,000 ac uwchlaw £100,000 ar gyfer hawliadau unigol	Atebolrwydd Cyflogwyr (ar y cyd ag Atebolrwydd Cyhoeddus) islaw cyfanswm o £1,816,000 ac islaw £100,000 ar gyfer hawliadau unigol
Atebolrwydd Cyhoeddus (ar y cyd ag Atebolrwydd Cyflogwyr) uwchlaw cyfanswm o £1,816,000 ac uwchlaw £150,000 ar gyfer hawliadau unigol	Atebolrwydd Cyhoeddus (ar y cyd ag Atebolrwydd Cyflogwyr) islaw cyfanswm o £1,816,000 ac islaw £150,000 ar gyfer hawliadau unigol
Damwain Bersonol Cyflogeion	Dim
Adeiladau (difrod i eiddo) - • Uwchlaw £250 fesul digwyddiad yn achos difrod damweiniol, daeargryn, dŵr yn dianc, tân, mellt, effaith awyrennau a ffrwydrad, difrod maleisus, terfysg, storm, ymsuddiant a dwyn • Uwchlaw £25,000 yn achos llifogydd • Uwchlaw £10,000 yn achos eiddo gwag a mastiau radio	Adeiladau (difrod i eiddo) - • Islaw £250 fesul digwyddiad yn achos difrod damweiniol, daeargryn, dŵr yn dianc, tân, mellt, effaith awyrennau a ffrwydrad, difrod maleisus, terfysg, storm, ymsuddiant a dwyn • Islaw £25,000 yn achos llifogydd • Islaw £10,000 yn achos eiddo gwag a mastiau radio
Cerbydau – Trydydd parti yn unig	Cerbydau – lawndal damwain oni bai y gellir ei adennill gan drydydd parti
Pob Risg – cyfarpar, cyfrifiaduron ac arian – uwchlaw £100	Pob risg islaw £100
Gwarant Cywirdeb uwchlaw £100,000	Hawliadau Cywirdeb islaw £100,000

NODYN 25: Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy

Nid yw'r cronfeydd wrth gefn annefyddiadwy ar gael i'w defnyddio i helpu i ddarparu gwasanaethau ar y dyddiad adrodd. Mae'r cronfeydd wrth gefn hyn yn deillio o'r canlynol:

- addasiadau statudol sy'n ofynnol i gysoni balansau â'r symiau sy'n daladwy ar y dreth gyngor (neu renti) ar gyfer y flwyddyn, i gydymffurfio â deddfwriaeth, neu
- enillion neu golledion cyfrifyddu a gydnabyddir mewn incwm a gwariant cynhwysfawr arall yn unol â'r safonau cyfrifyddu a fabwysiadwyd gan y Cod, yn hytrach nag yn y gwarged neu'r diffyg ar y llinell darparu gwasanaethau.

	2025-26 £000	2024-25 £000
Y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn	(66,109)	(36,082)
Y Cyfrif Addasu Cyfalaf	(132,540)	(142,460)
Y Gronfa Pensiynau Wrth Gefn – Llywodraeth Leol	760	790
Y Gronfa Diffyg Pensiwn Wrth Gefn – yr Heddlu	2,513,950	2,562,260
Cyfrif Absenoldebau a Gronnwyd	13,784	11,765
Y Gronfa Cyfran Deg Cydweithio Wrth Gefn	1,201	1,125
Cyfanswm y Cronfeydd Wrth Gefn Annefnyddiadwy	**2,331,046**	**2,397,398**

Y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn yn cynnwys yr enillion a wnaed gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn deillio o gynnydd yng ngwerth Eiddo, Offer a Chyfarpar ac Asedau Anniriaethol. Bydd y balans yn lleihau pan gaiff asedau ag enillion cronedig:

- eu hailbrisio'n is neu y lleiheir eu gwerth a bod yr enillion yn cael eu colli;
- eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau a bod yr enillion yn cael eu colli drwy ddibrisiant; neu
- eu gwaredu a bod yr enillion yn cael eu gwireddu.

Dim ond enillion ailbrisio a gronnwyd ers 1 Ebrill 2007, sef y dyddiad y crëwyd y Gronfa Wrth Gefn, a geir yn y Gronfa Wrth Gefn. Mae'r enillion a gronnwyd cyn y dyddiad hwnnw wedi'u cyfuno ym malans y Cyfrif Addasu Cyfalaf.

	2025-26		2024-25	
	£000	£000	£000	£000
Balans ar 1 Ebrill		**(36,082)**		**(31,393)**
Ailbrisio asedau (tuag i fyny) a cholledion amhariad na chânt eu codi ar y (Gwarged)/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	(46,815)		(6,203)	
Ailbrisio asedau (tuag i lawr) a cholledion amhariad na chânt eu codi ar y (Gwarged)/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	15,473		280	
Ailbrisio Asedau Hawl i Ddefnyddio			(8)	
Gwarged/Diffyg ar ailbrisio asedau anghyfredol na chânt eu cofnodi ar y Gwarged/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau		**(31,342)**		**(5,931)**
Asedau a godwyd ar y Cyfrif Addasu Cyfalaf yn flaenorol				
Gwahaniaeth rhwng dibrisiant gwerth teg a dibrisiant cost hanesyddol (a godwyd ar y Cyfrif Addasu Cyfalaf) Enillion a	1,234		1,107	
Gronnwyd ar Asedau a Werthwyd neu a Ddilëwyd	81		135	
Swm a ddilëwyd ar y Cyfrif Addasu Cyfalaf		**1,315**		**1,242**
Balans ar 31 Mawrth 2026		**(66,109)**		**(36,082)**

Y Cyfrif Addasu Cyfalaf

Mae'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn amsugno'r gwahaniaethau o ran amseru sy'n codi o'r trefniadau gwahanol ar gyfer cyfrifyddu am ddefnyddio asedau anghyfredol ac ar gyfer ariannu'r gwaith o gaffael, adeiladu neu wella'r asedau hynny o dan ddarpariaethau statudol. Mae'r cyfrif hefyd yn cynnwys enillion ailbrisio a gronnwyd ar eiddo, offer a chyfarpar cyn 1 Ebrill 2007, sef y dyddiad y crëwyd y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn er mwyn cadw enillion o'r fath. Mae Nodyn 16 yn rhoi manylion am ffynhonnell yr holl drafodiadau yn y cyfrif, heblaw am y rheini sy'n ymwneud â'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn.

Caiff cost caffael, adeiladu neu wella ei dynnu o'r cyfrif gan fod dibrisiant, colledion o ganlyniad i amhariad ac amorteiddiadau yn cael eu codi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (gyda chofnodion cysoni o'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn i drosi ffigurau gwerth cyfredol yn sail cost hanesyddol). Caiff y cyfrif ei gredydu â'r symiau a neilltuwyd gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd fel cyllid ar gyfer costau caffael, adeiladu a gwella. Mae'r cyfrif yn cynnwys enillion a cholledion cronedig ar Eiddo Buddsoddi ac enillion a gydnabuwyd ar asedau a roddwyd.

	2025-26		2024-25	
	£000	£000	£000	£000
Balans ar 1 Ebrill		**(142,460)**		**(136,793)**
Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â gwariant cyfalaf a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:				
Taliadau a godwyd am ddibrisiant ac amhariad asedau anghyfredol	14,854		13,050	
Gwariant Refeniw a Ariannwyd ar gyfer Cyfalaf o dan Statud	14,038		13,124	
Colledion ailbrisio ar eiddo, offer a chyfarpar	15,583		(988)	
Amorteiddio asedau anniriaethol	988		729	
Asedau Hawl i Ddefnyddio – Hedyn pupur a rhagdaliadau	9		(116)	
Symiau Asedau Anghyfredol a ddilëwyd ar adeg Gwaredu neu Werthu fel rhan o'r Ennill/Colled o Waredu ar y Datganiad as part of the gain/loss on disposal in the Comprehensive				
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	635		2,288	
Cyfanswm		**46,107**		**28,087**
Symiau addasu a ddilëwyd o'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn	(1,315)		(1,242)	
Y swm net a ddilëwyd mewn perthynas â chost asedau anghyfredol a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn		**44,792**		**26,845**
Arian cyfalaf a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn:				
Defnydd o'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn i ariannu gwariant cyfalaf newydd	(362)		(1,607)	
Cyfraniadau a grantiau cyfalaf a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a ddefnyddiwyd i ariannu cyfalaf	(1,967)		(1,090)	
Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Heddlu	(3,808)		(4,296)	
Gwariant Refeniw a Ariannwyd ar gyfer Cyfalaf o dan Statud Cyfraniadau	(13,948)		(13,124)	
Gwariant cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Heddlu	(14,787)		(12,395)	
		(34,872)		**(32,512)**
Balans ar 31 Mawrth 2026		**(132,540)**		**(142,460)**

Cyfrif Absenoldebau a Gronnwyd

Mae'r Cyfrif Absenoldebau a Gronnwyd yn darparu ar gyfer y gwahaniaethau a fyddai fel arall yn codi ar Falans Cronfa'r Heddlu sy'n cronni o ddigolledu am absenoldebau a enillwyd ond nas cymerwyd yn ystod y flwyddyn (e.e. hawl i wyliau blynyddol a gariwyd ymlaen ar 31 Mawrth). Mae'r trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i'r effaith ar Falans Cronfa'r Heddlu gael ei niwtraleiddio drwy drosglwyddo symiau i'r cyfrif neu o'r cyfrif.

	2025-26 £000	2024-25 £000
Balans ar 1 Ebrill	**11,765**	**13,944**
Setlo neu ganslo croniad a wnaed ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol	(11,765)	(13,944)
Symiau a gronnwyd ar ddiwedd y flwyddyn gyfredol	13,784	11,765
Balans ar 31 Mawrth 2026	**13,784**	**11,765**

Y Gronfa Cyfran Deg Cydweithio Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Cyfran Deg Cydweithio Wrth Gefn wedi cael ei sefydlu i gynrychioli ailddatgan costau cydweithio a gwariant gwirioneddol yr aed iddo yn unol â safonau cyfrifyddu.

	2025-26 £000	2024-25 £000
Balans ar 1 Ebrill	**1,125**	**1,073**
Symiau a addaswyd ar ddiwedd y flwyddyn gyfredol	76	52
Balans ar 31 Mawrth 2026	**1,201**	**1,125**

Y Gronfa Bensiwn Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Bensiwn Wrth Gefn yn darparu ar gyfer gwahaniaethau amseru sy'n deillio o'r gwahanol drefniadau ar gyfer cyfrifyddu am fuddiannau ôl-gyflogaeth ac am ariannu buddiannau yn unol â darpariaethau statudol. Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn rhoi cyfrif am fuddiannau ôl-gyflogaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr gan fod y buddiannau yn cael eu hennill gan gyflogeion sydd wedi cronni blynyddoedd o wasanaeth, gan ddiweddaru'r rhwymedigaethau a gydnabyddir er mwyn adlewyrchu chwyddiant, tybiaethau sy'n newid ac enillion buddsoddi o unrhyw adnoddau a neilltuwyd i dalu am gostau. Fodd bynnag, mae'r trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i fuddiannau a enillwyd gael eu hariannu am fod Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn gwneud cyfraniadau cyflogwr i gronfeydd pensiwn neu, yn y pen draw, yn talu unrhyw bensiynau y mae'n uniongyrchol gyfrifol amdanynt. Felly, mae'r balans debyd ar y Gronfa Bensiwn Wrth Gefn yn dangos diffyg sylweddol yn y buddiannau a enillwyd gan gyn-gyflogeion a chyflogeion presennol a'r adnoddau y mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd wedi'u neilltuo i'w talu. Bydd y trefniadau statudol yn sicrhau y bydd cyllid wedi'i neilltuo erbyn adeg

	2025-26 £000	2024-25 £000
Balans ar 1 Ebrill	**2,563,050**	**2,820,880**
(Enillion)/colledion actiwaraidd ar asedau a rhwymedigaethau pensiwn Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â buddiannau ymddeol a ddebydwyd neu a gredydwyd i'r Gwarged/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(86,120)	(317,920)
	171,860	173,400
Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn	(134,080)	(113,310)
Balans ar 31 Mawrth 2026	**2,514,710**	**2,563,050**

NODYN 26: Cynlluniau Pensiwn Buddiannau Diffiniedig

Achosion Cyfreithiol

Virgin Media

Ym mis Mehefin 2023, canfu'r Uchel Lys yn achos Virgin Media fod angen tystysgrif actiwaraidd ar gyfer newidiadau i fuddiannau aelodau mewn cynlluniau pensiwn buddiannau diffiniedig wedi'u heithrio rhwng 1996 a 2016 yn unol ag adran 37 o Ddeddf Cynlluniau Pensiwn 1993 ac y dylid ystyried bod newidiadau heb y dystysgrif hon yn ddi-rym. Mae'r gofyniad hwn yn gymwys i hawliau gwasanaeth blaenorol a hawliau gwasanaeth yn y dyfodol, ac i newidiadau er anfantais neu fudd aelodau'r cynllun. Apeliwyd yn erbyn y dyfarniad ym mis Mehefin 2024 ond gwrthodwyd yr apêl. Mae'r Llywodraeth wedi nodi bod angen rhoi eglurder i gynlluniau a chyflogwyr sy'n noddi ynglŷn â rhwymedigaethau cynlluniau a lefelau buddiannau aelodau er mwyn iddynt allu cynllunio ar gyfer y dyfodol. Ers diwedd y flwyddyn, mae Deddf Gwasanaethau Pensiwn 2026 wedi cael Cydsyniad Brenhinol. Y bwriad yw helpu cyrff y mae'r dyfarniad ynghylch Virgin Media wedi cael effaith negyddol arnynt, ond nid oes cadarnhad gan y Trysorlys o hyd a oes unrhyw newidiadau rhwymedïol posibl mewn perthynas â Chynlluniau Pensiwn yr Heddlu neu Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, ac felly ceir ansicrwydd o hyd ynghylch a fydd angen cadarnhad actiwaraidd ôl-weithredol.

McCloud/Sargeant

Mae Prif Gwnstabl Heddlu De Cymru, ynghyd â Phrif Gwnstabliaid eraill a'r Swyddfa Gartref, yn wynebu nifer o hawliadau ar hyn o bryd mewn perthynas â gwahaniaethu anghyfreithlon sy'n deillio o'r darpariaethau trosiannol yn Rheoliadau Pensiwn yr Heddlu 2015. Roedd yr hawliadau yn erbyn cynllun pensiwn yr Heddlu (achos Aaron) wedi'u hatal yn flaenorol y tu ôl i ddyfarniad McCloud/Sargeant, ond cynhaliwyd ymarfer rheoli achosion ym mis Hydref 2019, ac roedd y Gorchymyn a ddeilliodd ohono yn cynnwys datganiad dros dro bod gan yr hawlwyr yr hawl i gael eu trin fel petaent wedi cael diogelwch trosiannol llawn ac wedi aros yn eu cynllun presennol ar ôl 1 Ebrill 2015.

Er bod y datganiad dros dro ond yn gymwys i hawlwyr, nododd y Llywodraeth yn glir, drwy Ddatganiad Gweinidogol Ysgrifenedig ar 25 Mawrth 2020, y byddai unigolion nad ydynt yn hawlwyr yn cael eu trin yn yr un ffordd.

Ar 16 Gorffennaf 2020, cyhoeddodd Trysorlys EM ymgynghoriad ar drefniadau trosiannol ar gyfer pensiynau'r sector cyhoeddus i ddileu gwahaniaethu fel y'i nodwyd drwy achosion McCloud/Sargeant. Cyflwynodd yr ymgynghoriad hwn ofyniad i aelodau fod wedi bod yn aelodau o'r cynllun ar neu cyn 31 Mawrth 2012 ac ar neu ar ôl 1 Ebrill er mwyn bod yn gymwys i gael rhwymedi. Ar 4 Chwefror 2021, cyhoeddodd Trysorlys EM ei ymateb i'r ymgynghoriad yn cadarnhau'r trefniadau ar gyfer rhwymedi a nodwyd yn yr ymgynghoriad ac yn datgan y byddai'r aelodau yn cael dewis rhwng cadw buddiannau o'u cynllun pensiwn etifeddol neu o'u cynllun newydd, yn ystod cyfnod y rhwymedi (2015-2022). Caiff y dewis hwn ei ohirio ar gyfer yr aelodau tan iddynt ymddeol. Gan na nododd canfyddiadau'r Tribiwnlys Cyflogaeth gwreiddiol fod cyflwyno'r cynlluniau pensiwn sector cyhoeddus newydd yn wahaniaethol (yn hytrach y darpariaethau trosiannol a oedd yn wahaniaethol), caiff y cynlluniau etifeddol eu dileu o fis Ebrill 2022 ymlaen a'u disodli gan y cynlluniau pensiwn newydd a gyflwynwyd yn wreiddiol yn 2015.

Rhwymedi McCloud

Roedd cyfnod rhwymedi McCloud rhwng 1 Ebrill 2015 a 31 Mawrth 2022. Bydd wyth aelod cymwys yn gallu dewis o ba gynllun y maent am gael buddiannau ar gyfer y cyfnod hwn. Oherwydd y strwythurau buddiannau gwahanol, mae'r Actiwari yn disgwyl i'r mwyafrif o aelodau cymwys yr heddlu ddewis cymryd buddiannau cynlluniau etifeddol (Cynllun 1987 neu Gynllun 2006) ar gyfer cyfnod y rhwymedi. Cynhwyswyd darpariaeth ar gyfer rhwymedi McCloud yn natgeliadau pensiwn 2018-19 fel cost gwasanaeth blaenorol ar gyfer pedair blynedd o wasanaeth rhwymedi rhwng 2015 a 2019. Priodolwyd y gost gwasanaeth blaenorol hon yn gymesur i gynllun 1987 a chynllun 2006. Ar gyfer blynyddoedd ar ôl 2021-22, darparwyd ar gyfer y gwasanaeth rhwymedi ychwanegol a gronnwyd bob blwyddyn yng nghostau gwasanaeth 2015. Gan fod cyfnod y rhwymedi bellach wedi dod i ben, mae'r Actiwari wedi symud yr holl rwymedigaethau sy'n gysylltiedig â McCloud ar gyfer aelodau cymwys o'r cyfnod rhwng 2019 a 2022 i'r cynlluniau etifeddol cysylltiedig. Mae hyn yn golygu bod yr holl rwymedigaethau sy'n gysylltiedig â McCloud yn cael eu dal yn y cynllun etifeddol y disgwylir i fuddiannau gael eu talu ohono. Mae hyn wedi arwain at ychwanegu cost gwasanaeth blaenorol sy'n cyfateb i £48m at Gynllun 1987 a chost gwasanaeth blaenorol sy'n cyfateb i £3m at Gynllun 2006. Gan nad yw'r rhwymedigaethau hyn yn cael eu dal yng Nghynllun 2015 mwyach, mae enillion gwasanaeth blaenorol o £52m.

Cyfrifyddu am ddyfarniad Tribiwnlys Cyflogaeth Goodwin

Mae achos Goodwin yn ymwneud ag anghydraddoldebau wrth dalu pensiynau goroeswyr yn y Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS) (y mae dyfarniad Goodwin yn ymwneud ag ef) a'r LGPS.

O ganlyniad i ddyfarniad Walker, ym mis Mehefin 2020 (Goodwin v Yr Ysgrifennydd Gwladol dros Addysg), mae'r Llywodraeth wedi ymgynghori ar welliannau i gyfartalu budd-daliadau goroeswyr yn y LGPS sy'n debygol o arwain at gynnydd cymedrol mewn rhwymedigaethau i'r rhan fwyaf o gyflogwyr.

Dull safonol Aon er mwyn i gyflogwyr gyfrifyddu ar gyfer y blynyddoedd sy'n dod i ben ar/ar ôl 31 Mawrth 2026 yw cydnabod Cost Gwasanaeth Blaenorol o'r rhwymedigaethau ychwanegol amcangyfrifedig sy'n deillio o'r rheoliadau newydd.

Mae £0.51M sy'n ymwneud â'r rhwymedigaethau disgwyliedig ychwanegol oherwydd cyfartalu budd-daliadau goroeswyr wedi'i gynnwys yn y Gost Gwasanaeth Blaenorol dros y cyfnod cyfrifyddu.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS – ar gyfer Staff yr Heddlu)

Fel rhan o delerau ac amodau cyflogaeth ei swyddogion, mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn gwneud cyfraniadau at gost buddiannau ôl-gyflogaeth. Er na fydd y buddiannau hyn yn daladwy mewn gwirionedd tan i gyflogeion ymddeol, mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd wedi ymrwymo i wneud y taliadau y mae angen eu datgelu ar yr adeg y bydd cyflogeion yn ennill eu hawliad yn y dyfodol.

Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn cymryd rhan mewn dau gynllun ôl-gyflogaeth, sef:

- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, a weinyddir yn lleol gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Cynllun cyflog terfynol buddiannau diffiniedig a ariennir ydyw, sy'n golygu bod Heddlu De Cymru/y Comisiynydd a chyflogeion yn talu cyfraniadau i gronfa, a gyfrifir ar lefel y bwriedir iddi fantoli'r rhwymedigaethau pensiwn â'r asedau buddsoddi. Mae'r dull a ddefnyddir i bennu cyfradd cyfraniadau'r cyflogwr yn seiliedig ar adolygiad gan actiwarïaid y cynllun. Nid oes unrhyw gytundeb â chyrff cyhoeddus eraill i rannu diffygion cyflogwyr eraill.
- Trefniadau ar gyfer dyfarnu buddiannau yn ôl disgresiwn ar ôl ymddeol yn gynnar. Trefniant buddiannau diffiniedig nas ariennir ydyw. O dan y trefniant hwn, cydnabyddir rhwymedigaethau pan gaiff buddiannau eu dyfarnu. Fodd bynnag, nid oes unrhyw asedau buddsoddi ar gael i fodloni'r rhwymedigaethau pensiwn hyn, ac mae'n rhaid i arian parod gael ei gynhyrchu er mwyn talu'r taliadau pensiwn gwirioneddol wrth iddynt ddod yn ddyledus yn y pen draw.

Prisiad Actiwaraidd 2025

Mae'r canlyniadau hyn yn darparu ar gyfer Prisiad Actiwaraidd 2025 o'r Gronfa. Dangosir effaith darparu ar gyfer hyn yn ‘(Enillion)/colledion actiwaraidd oherwydd profiad o ran rhwymedigaeth’ ac ‘Elw ar asedau'r cynllun (uwchlaw)/islaw'r hyn a gydnabuwyd mewn llog net’ ac fe'i hadlewyrchu yn sefyllfa'r fantolen. Mae'r Gost Gwasanaeth Cyfredol hefyd wedi'i diweddaru er mwyn adlewyrchu data aelodaeth y cyflogwr ar adeg prisiad 2025.

Trafodiadau sy'n ymwneud â Buddiannau Ôl-gyflogaeth

Rydym yn cydnabod cost buddiannau ymddeol yng nghost gwasanaethau a gofnodwyd pan gânt eu hennill gan gyflogeion, yn hytrach na phan gaiff y buddiannau eu talu fel pensiynau yn y pen draw. Mae'r canlyniadau yn darparu ar gyfer Prisiad Actiwaraidd 2025 o'r Gronfa.

Fodd bynnag, mae'r taliad y mae'n ofynnol i ni ei godi yn erbyn y dreth gyngor yn seiliedig ar yr arian parod sy'n daladwy yn y flwyddyn, felly caiff cost wirioneddol buddiannau ôl-gyflogaeth/ymddeol ei gwrthdroi o Gronfa'r Heddlu drwy'r Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn.

Mae'r trafodiadau canlynol wedi'u gwneud yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a Balans Cronfa'r Heddlu drwy'r Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn ystod y flwyddyn:

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a Buddiannau yn ôl Disgresiwn nas Ariennir	Cynllun Pensiwn 2025-26 £000	Trefniadau Buddiannau yn ôl Disgresiwn 2025-26 £000	Cyfans wm 2025-26 £000	Cynllun Pensiwn 2024-25 £000	Trefniadau Buddiannau yn ôl Disgresiwn 2024-25 £000	Cyfans wm 2024-25 £000
Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr						
Cost Gwasanaethau:						
Cost gwasanaeth cyfredol	11,630	-	**11,630**	16,120	-	**16,120**
Cost gwasanaeth blaenorol (gan gynnwys cwtogiadau)	530	-	**530**	40	-	**40**
Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi:						
Llog ar rwymedigaeth/(ased) buddiannau diffiniedig net	(8,640)	40	**(8,600)**	(3,150)	40	**(3,110)**
Llog ar ased heb ei gydnabod	8,140	-	**8,140**	2,770	-	**2,770**
Cyfanswm y Buddiannau Ôl-gyflogaeth a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	**11,660**	**40**	**11,700**	**15,780**	**40**	**15,820**
Buddiannau Ôl-gyflogaeth Eraill a godwyd ar y **Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall**						
- Elw ar asedau'r cynllun (uwchlaw)/islaw'r hyn a gydnabuwyd mewn llog net	(36,720)	-	**(36,720)**	20,780	-	**20,780**
- **(Enillion)/colledion actiwaraidd:**						
Oherwydd newidiadau mewn tybiaethau ariannol	(6,780)	-	**(6,780)**	(97,320)	(50)	**(97,370)**
Oherwydd newidiadau mewn tybiaethau	4,780	20	**4,800**	(3,640)	(10)	**(3,650)**
demograffig Oherwydd profiad o ran	16,700	-	**16,700**	710	-	**710**
rhwymedigaeth	27,820	-	**27,820**	79,920	-	**79,920**
Oherwydd cyfyngiad ar wargedion						
Cyfanswm y Buddiannau Ôl-gyflogaeth a godwyd ar y Datganiad Incwm a gwariant cynhwysfawr arall	**5,800**	**20**	**5,820**	**450**	**(60)**	**390**
Cyfanswm y Swm a Gydnabuwyd	**17,460**	**60**	**17,520**	**16,230**	**(20)**	**16,210**
Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn:						
- Gwrthdroi taliadau net a wnaed i'r Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau ar gyfer buddiannau ôl-gyflogaeth yn unol â'r Cod	(11,660)	(40)	**(11,700)**	(15,780)	(40)	**(15,820)**
Y swm gwirioneddol a godwyd yn erbyn Balans Cronfa'r Heddlu mewn perthynas â phensiynau yn ystod y flwyddyn:			**17,460**			**16,320**
- Cyfraniadau'r cyflogwr sy'n daladwy i'r cynllun			-			-
- Buddiannau ymddeol sy'n daladwy i bensiynwyr						

Newidiadau i Werth Presennol y Rhwymedigaeth Buddiannau Diffiniedig

Asedau a Rhwymedigaethau mewn perthynas â Buddiannau Ôl-gyflogaeth Cysoni gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun (rhwymedigaeth buddiannau diffiniedig):	Cynllun Pensiwn a Ariennir 2025-26 £000	Buddiannau yn ôl Disgresiwn Nas Ariennir 2025-26 £000	Cyfanswm 2025-26 £000	Cynllun Pensiwn a Ariennir 2024-25 £000	Buddiannau yn ôl Disgresiwn Nas Ariennir 2024-25 £000	Cyfanswm 2024-25 £000
Balans agoriadol ar 1 Ebrill	**(405,890)**	**(790)**	**(406,680)**	**(477,330)**	**(900)**	**(478,230)**
Cost gwasanaeth cyfredol	(11,630)	-	**(11,630)**	(16,120)	-	**(16,120)**
Cost llog	(23,340)	(40)	**(23,380)**	(22,690)	(40)	**(22,730)**
Cyfraniadau gan aelodau'r cynllun	(6,790)	-	**(6,790)**	(6,400)	-	**(6,400)**
Buddiannau a dalwyd	14,430	90	**14,520**	16,440	90	**16,530**
Cost gwasanaeth blaenorol (gan gynnwys cwtogiadau)	(530)	-	**(530)**	(40)	-	**(40)**
- (Enillion)/colledion actiwaraidd:						
Oherwydd newidiadau mewn tybiaethau ariannol	6,780	-	**6,780**	97,320	50	**97,370**
Oherwydd newidiadau mewn tybiaethau demograffig	(4,780)	(20)	**(4,800)**	3,640	10	**3,650**
Oherwydd profiad o ran rhwymedigaeth	(16,700)	-	**(16,700)**	(710)	-	**(710)**
Balans terfynol ar 31 Mawrth	**(448,450)**	**(760)**	**(449,210)**	**(405,890)**	**(790)**	**(406,680)**

Newidiadau i Werth Teg Asedau

Cysoni gwerth teg asedau'r cynllun: Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	2025-26 £000	2024-25 £000
Balans agoriadol ar 1 Ebrill	**546,260**	**535,010**
Incwm o'r llog ar asedau	31,980	25,840
Enillion/(colledion) ail-fesur ar asedau	36,720	(20,780)
Cyfraniadau'r cyflogwr	17,460	16,230
Cyfraniadau gan aelodau'r cynllun	6,790	6,400
Buddiannau a dalwyd	(14,430)	(16,440)
Balans terfynol ar 31 Mawrth	**624,780**	**546,260**

Hanes Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Hanes y Cynllun	2025-26 £000	2024-25 £000	2023-24 £000	2022-23 £000	2021-22 £000
Gwerth presennol rhwymedigaethau:					
Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	(448,450)	(405,890)	(477,330)	(466,550)	(666,990)
Buddiannau	(760)	(790)	(900)	(1,010)	(1,170)
Gwerth teg asedau yn y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	**624,780**	**546,260**	**535,010**	**473,950**	**501,690**
Cyfanswm	**175,570**	**139,580**	**56,780**	**6,390**	**(166,470)**
Gwarged/(diffyg) yn y cynllun:					
Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol – Statws a	176,330	140,370	57,680	7,400	(165,300)
Ariennir Ased heb ei gydnabod	(176,330)	(140,370)	(57,680)	-	-
Cyfanswm Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	**-**	**-**	**0**	**7,400**	**(165,300)**
Buddiannau yn ôl Disgresiwn	(760)	(790)	(900)	(1,010)	(1,170)
Ased/(rhwymedigaeth) a gydnabuwyd ar y Fantolen	**(760)**	**(790)**	**(900)**	**6,390**	**(166,470)**

Ased Pensiynau Net yn 2025-26

Yn 2025-26, roedd Mantolen IAS19 yn dangos ased pensiynau net ar y dyddiad cyfrifyddu. Mae'r actiwari wedi cydnabod hyn yn unol ag IFRIC 14 gan gyfrifo'r budd economaidd mwyaf y gellid ei gydnabod yn y cyfrifon (y cyfeirir ato fel brig yr ased).

Y Sail dros Amcangyfrif Asedau a Rhwymedigaethau

Aseswyd asedau ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull credyd uned rhagamcanol, sef amcangyfrif o'r pensiynau a fydd yn daladwy yn y dyfodol yn dibynnu ar dybiaethau ynghylch cyfraddau marwolaethau, lefelau cyflog ac ati Aseswyd rhwymedigaethau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a'r rhwymedigaethau Buddiannau yn ôl Disgresiwn gan Aon Hewitt Limited, sef cwmni annibynnol o actiwarïaid, ac mae'r amcangyfrifon ar gyfer Cronfa Cynghorau Sir yn seiliedig ar brisiad 2025 o'r cynllun.

Nodir y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwari yn y dabl ganlynol:

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	Cynllun Pensiwn 2025-26	Buddion yn ôl Disgresiwn 2025-26	Cynllun Pensiwn 2024-25	Buddion yn ôl Disgresiwn 2024-25
Tybiaethau ynglŷn â Marwolaethau				
Aelod sy'n Bensiynwr sy'n 65 oed ar y Dyddiad Cyfrifyddu				
- Dynion	21.7	21.7	20.9	20.9
- Menywod	24.4	24.4	23.7	23.7
Aelod Gweithredol sy'n 45 oed ar y Dyddiad Cyfrifyddu				
- Dynion	22.5	-	21.8	-
- Menywod	25.2	-	24.8	-
Prif Dybiaethau Ariannol				
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	4.05%	-	3.75%	-
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau	2.80%	2.80%	2.50%	2.50%
Cyfradd ar gyfer disgowntio rhwymedigaethau'r cynllun	6.20%	6.20%	5.80%	5.80%

Dyrannu Asedau

Dangosir y rhaniad bras o asedau ar gyfer y Gronfa gyfan (yn seiliedig ar ddata a ddarparwyd drwy'r Actiwari a chan yr Awdurdod sy'n Gweinyddu'r Gronfa) yn y dabl isod:

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	31 Mawrth 2026 %	31 Mawrth 2025 %
Buddsoddiadau Ecwiti	66.3%	65.1%
Eiddo	5.8%	6.1%
Bondiau'r Llywodraeth	10.4%	10.9%
Bondiau Corfforaethol	14.4%	14.7%
Arian Parod ac Asedau eraill	3.1%	3.2%
	100.0%	**100.0%**

Y Bwlch Cyflog Rhywedd

Mae'r dabl isod yn crynhoi Bwlch Pensiwn Rhywedd aelodau LGPS y Cyflogwr.

Cynhaliwyd y cyfrifiad ar 31 Mawrth 2025 gan ddefnyddio'r data aelodaeth o brisiad tair blynedd 2025.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	Yn weithredol	Pensiynwyr
Y Bwlch Cyflog Rhywedd %	**-6%**	**5%**
Crynodeb o'r data a ddefnyddiwyd:		
Canran yr aelodau sy'n wrywaidd	37%	40%
Canran yr aelodau sy'n fenywaidd	63%	60%
Oedran cyfartalog (pob aelod) (blynyddoedd)	43.9	70.6
Pensiwn cyfartalog dynion £ y flwyddyn	7,117	7,477
Pensiwn cyfartalog menywod £ y flwyddyn	7,547	7,115

Mae'r bwlch pensiwn rhywedd (GPG) yn cyfeirio at y gwahaniaeth mewn pensiwn cronedig rhwng dynion a menywod. Cyfrifir y bwlch pensiwn rhywedd (GPG) fel:

$$\text{GPG} = \frac{\text{Gwerth pensiwn cymedrig i ddynion - Gwerth pensiwn cymedrig i fenywod}}{}$$

Mae'r GPG yn cael ei fynegi fel canran. Er enghraifft, mae GPG o 10% yn nodi, ar gyfartaledd o fewn y boblogaeth a ddadansoddwyd, am bob £1 o bensiwn a gronnir gan ddynion y bydd menywod wedi cronni £0.90.

Cyfraniadau ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2027

Amcangyfrifir y bydd y cyflogwr yn talu £14.78 miliwn i'r Gronfa mewn cyfraniadau rheolaidd ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2027. Efallai y bydd cyfraniadau ychwanegol yn ddyledus mewn perthynas ag unrhyw fuddiannau yn ôl disgresiwn y bydd y cyflogwr yn eu rhoi yn ychwanegol at fuddiannau aelodau yn y Gronfa dros y cyfnod cyfrifyddu nesaf neu efallai y bydd newidiadau o ganlyniad i wahaniaethau rhwng ffigurau gwirioneddol ac amcangyfrifedig yn y cynllun.

Cynllun Pensiwn yr Heddlu (ar gyfer Swyddogion yr Heddlu

Mae hyn yn cynnwys cynlluniau pensiwn yr heddlu 1987, 2006 a 2015 ynghyd â'r cynllun buddiannau oherwydd anaf.

Cymryd Rhan mewn Cynlluniau Pensiwn

Fel rhan o delerau ac amodau cyflogaeth ei swyddogion, mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn gwneud cyfraniadau at gost buddiannau ôl-gyflogaeth. Er na fydd y buddiannau hyn yn daladwy mewn gwirionedd tan i gyflogeion ymddeol, mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd wedi ymrwymo i wneud y taliadau y mae angen eu datgelu ar yr adeg y bydd cyflogeion yn ennill eu hawliad yn y dyfodol.

Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn cymryd rhan mewn dau gynllun ôl-gyflogaeth, sef:

- Mae Cynllun Pensiwn yr Heddlu, a weinyddir gan XPS Administration, yn gynllun buddiannau diffiniedig nas ariennir, sy'n golygu nad oes unrhyw asedau buddsoddi yn cael eu cronni i fodloni rhwymedigaethau pensiwn. Yn lle hynny, o 1 Ebrill 2006 ymlaen, caiff taliadau pensiwn gwirioneddol eu talu o gyfuniad o gyfraniadau cyflogwyr a chyflogeion, yn seiliedig ar ganrannau o gyflogau'r heddlu, a'r balans drwy Grant y Llywodraeth.

- Buddiannau yn ôl disgresiwn ar ôl ymddeol yn gynnar. Trefniant buddiannau diffiniedig nas ariennir ydyw. O dan y trefniant hwn, cydnabyddir rhwymedigaethau pan gaiff buddiannau eu dyfarnu. Fodd bynnag, nid oes unrhyw asedau buddsoddi ar gael i fodloni'r rhwymedigaethau pensiwn hyn, ac mae'n rhaid i arian parod gael ei gynhyrchu er mwyn talu'r taliadau pensiwn gwirioneddol wrth iddynt ddod yn ddyledus yn y pen draw.

Trafodiadau sy'n ymwneud â Buddiannau Ôl-gyflogaeth

Rydym yn cydnabod cost buddiannau ymddeol yng nghost gwasanaethau a gofnodwyd pan gânt eu hennill gan gyflogeion, yn hytrach na phan gaiff y buddiannau eu talu fel pensiynau yn y pen draw. Defnyddiwyd model meddalwedd, a ddatblygwyd gan Adran Actiwari'r Llywodraeth, i gyfrifo'r rhwymedigaeth hirdymor bosibl a'r amcangyfrifon o gostau cynlluniau'r Heddlu yn seiliedig ar adolygiad gan Actiwari, gan ddefnyddio data ar bensiynau a'r gyflogres.

Fodd bynnag, mae'r taliad y mae'n ofynnol i ni ei godi yn erbyn y dreth gyngor yn seiliedig ar yr arian parod sy'n daladwy yn y flwyddyn, felly caiff cost wirioneddol buddiannau ôl-gyflogaeth/ymddeol ei gwrthdroi o Gronfa'r Heddlu drwy'r Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Mae'r trafodiadau canlynol wedi'u gwneud yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a Balans Cronfa'r Heddlu drwy'r Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn ystod y flwyddyn:

Cynllun Pensiwn yr Heddlu a Budd-daliadau Anafiadau Nas Ariennir	Cynllun Pensiwn a Buddiannau yn ôl Disgresiwn - 2025-26 £000	Cynllun Pensiwn a Buddiannau yn ôl Disgresiwn - 2024-25 £000
Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr		
Cost Gwasanaethau:		
Cost gwasanaeth cyfredol	18,130	25,310
- Costau gwasanaeth a roddwyd	-	-
Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi:		
Llog ar rwymedigaeth/(ased) buddiannau diffiniedig net	142,030	132,270
Cyfanswm y Buddiannau Ôl-gyflogaeth a godwyd ar y Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	**160,160**	**157,580**
Buddiannau Ôl-gyflogaeth Eraill a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall		
(Enillion)/colledion actiwaraidd:		
- Oherwydd newidiadau mewn tybiaethau ariannol	(60,650)	(316,730)
- Oherwydd newidiadau mewn tybiaethau demograffig	-	(4,270)
- Oherwydd rhwymedigaethau buddiannau diffiniedig	(31,290)	2,690
Cyfanswm y Buddiannau Ôl-gyflogaeth a godwyd ar y Datganiad Incwm a gwariant cynhwysfawr arall	**(91,940)**	**(318,310)**
Cyfanswm y Swm a Gydnabuwyd	**68,220**	**(160,730)**
Datganiad o Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn		
- Gwrthdroi taliadau net a wnaed i'r Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau ar gyfer buddiannau ôl-gyflogaeth yn unol â'r Cod	(160,160)	(157,580)
Y swm gwirioneddol a godwyd yn erbyn Balans Cronfa'r Heddlu mewn perthynas â phensiynau yn ystod y flwyddyn:		
- Cyfraniadau'r cyflogwr sy'n daladwy i'r cynllun	55,205	52,646

Asedau a Rhwymedigaethau mewn perthynas â Buddiannau Ôl-gyflogaeth

Cysoni gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun (rhwymedigaeth buddiannau diffiniedig):	Cynllun Pensiwn a Buddiannau yn ôl Disgresiwn - 2025-26 £000	Cynllun Pensiwn a Buddiannau yn ôl Disgresiwn - 2024-25 £000
Balans agoriadol ar 1 Ebrill	**(2,562,260)**	**(2,819,980)**
Cost gwasanaeth cyfredol	(18,130)	(25,310)
Taliad gwasanaeth blaenorol	-	-
Cost llog	(142,030)	(132,270)
Cyfraniadau gan aelodau'r cynllun	(20,970)	(20,240)
Oherwydd newidiadau sy'n codi mewn perthynas â'r rhwymedigaeth buddiannau diffiniedig	31,290	(2,690)
Oherwydd newidiadau mewn tybiaethau demograffig	-	4,270
Oherwydd newidiadau mewn tybiaethau ariannol	60,650	316,730
Buddiannau a dalwyd	137,500	117,230
Balans terfynol ar 31 Mawrth	**(2,513,950)**	**(2,562,260)**

Mae'r rhwymedigaethau'n dangos ymrwymiadau sylfaenol Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn yr hirdymor i dalu buddiannau ôl-gyflogaeth (ymddeol). Mae cyfanswm y rhwymedigaeth, sef £2.514bn (£2.562bn yn 2024-25), yn cael effaith sylweddol ar werth net Heddlu De Cymru/y Comisiynydd fel y'i cofnodwyd yn y Fantolen, gan arwain at falans cyffredinol negyddol. Fodd bynnag, mae trefniadau statudol ar gyfer ariannu'r diffyg yn golygu bod sefyllfa ariannol Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn parhau'n iach:

- caiff y diffyg yng nghynllun pensiwn yr heddlu ei unioni drwy grant gan y llywodraeth neu gyfraniadau cynyddol dros fywyd gwaith sy'n weddill y cyflogeion (h.y. cyn i'r taliadau ddod yn ddyledus), fel yr aseswyd gan y llywodraeth ac actiwari'r cynllun; a
- dim ond er mwyn talu am y buddiannau yn ôl disgresiwn pan delir y pensiynau mewn gwirionedd y bydd angen codi cyllid.

Y Sail dros Amcangyfrif Asedau a Rhwymedigaethau

Aseswyd rhwymedigaethau ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull credyd uned amcanestynedig, sef amcangyfrif o'r pensiynau a fydd yn daladwy yn y dyfodol yn dibynnu ar dybiaethau ynglŷn â chyfraddau marwolaethau, lefelau cyflog ac ati. Aseswyd rhwymedigaethau Cynllun Pensiwn yr Heddlu a'r rhwymedigaethau Buddiannau yn ôl Disgresiwn gan Adran Actiwari'r Llywodraeth, sef un o asiantaethau Llywodraeth y DU, gan ddefnyddio data ar y gyflogres a phensiynau a ddarparwyd gan neu ar ran Heddlu De Cymru/y Comisiynydd. Mae ymarfer ailbrisio llawn yn cael ei gynnal ar hyn o bryd ac mae'r datgeliad yn seiliedig ar ddata a ddefnyddiwyd ar gyfer yr ymarfer hwnnw. Mae gwerth rhwymedigaethau wedi'i gyfrifo ar 31 Mawrth 2026 drwy gario'r rhwymedigaeth a gyfrifwyd ar 31 Mawrth 2024 ymlaen i 31 Mawrth 2026.

Mae'r dull hwn yn rhesymol ond mae'n creu rhywfaint o ansicrwydd. Felly, dylid cydnabod y gallai'r canlyniadau fod yn wahanol i'r rhai a fyddai'n deillio o brisiad actiwaraidd sy'n seiliedig ar ddata'r holl aelodau ar 31 Mawrth 2026.

Nodir y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwari yn y dabl ganlynol:

Cynllun Pensiwn yr Heddlu a Budd-daliadau Anafiadau Nas Ariennir	Cynllun Pensiwn a Buddiannau yn ôl Disgresiwn - 2025-26	Cynllun Pensiwn a Buddiannau yn ôl Disgresiwn - 2024-25
Tybiaethau ynglŷn â Marwolaethau		
Aelod sy'n Bensiynwr sy'n 65 oed ar y Dyddiad Cyfrifyddu:		
■ Dynion	22.0	21.9
■ Menywod	24.0	23.9
Aelod Gweithredol sy'n 45 oed ar y Dyddiad Cyfrifyddu:		
■ Dynion	23.4	23.3
■ Menywod	25.3	25.2
Prif Dybiaethau Ariannol		
Cyfradd CPI chwyddiant	2.95%	2.70%
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	3.70%	3.45%
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau	2.95%	2.70%
Cyfradd ailbrisio Enillion Gyrfa Cyfartalog	4.20%	3.95%

Cyfraniadau ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2027

Amcangyfrifir y bydd y Cyflogwr yn talu £66.1 miliwn i'r Gronfa mewn cyfraniadau rheolaidd ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2027.

Bydd nifer yr aelodau yn y gwahanol gynlluniau pensiwn yn wahanol i'r rhai a amcangyfrifwyd. Bydd cyfraniadau'r cyflogwr yn newid o ganlyniad i'r gwahaniaeth rhwng niferoedd amcangyfrifedig a gwirioneddol. Bydd dyfarniadau anafiadau hefyd yn amrywio o ganlyniad i faterion yn ymwneud â marwolaeth a gall aelodau ychwanegol gael eu derbyn i'r cynllun Dyfarniadau Anafiadau. Mae'n anodd rhagweld y ffactorau hyn.

NODYN 27: Offerynnau ariannol

Categorïau o Offerynnau Ariannol

Caiff y categorïau canlynol o offerynnau ariannol eu cario ar y Fantolen:

	Hirdymor		Cyfredol	
	31 Mawrth 2026 £000	31 Mawrth 2025 £000	31 Mawrth 2026 £000	31 Mawrth 2025 £000
Buddsoddiadau				
Adneuon, benthyciadau a symiau derbyniadwy	-	-	45,510	65,362
Dyledwyr				
Asedau ariannol a gariwyd ar symiau contractau	178	198	65,290	42,869
Benthyciadau				
Rhwymedigaethau ariannol ar gost wedi'i hamorteiddio	(32,860)	(32,035)	(1,522)	(1,594)
Credydwyr				
Rhwymedigaethau ariannol a gariwyd ar symiau contractau	(166)	(653)	(52,142)	(47,337)

Incwm, Treuliau, Enillion a Cholledion

	2025-26		2024-25	
	Rhwymedigaethau Ariannol a fesurwyd ar gost wedi'i hamorteiddio £000	Asedau Ariannol: Benthyciadau a symiau derbyniadwy £000	Rhwymedigaethau Ariannol a fesurwyd ar gost wedi'i hamorteiddio £000	Asedau Ariannol: Benthyciadau a symiau derbyniadwy £000
Traul llog	844		901	
Cyfanswm traul mewn perthynas â'r Gwarged/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	**844**	**-**	**901**	**-**
Incwm llog		(3,257)		(4,625)
Cyfanswm incwm mewn perthynas â'r Gwarged/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	**-**	**(3,257)**	**-**	**(4,625)**

Gwerthoedd Teg Asedau a Rhwymedigaethau

Caiff rhwymedigaethau ariannol, asedau ariannol a gynrychiolir gan adneuon, benthyciadau a symiau derbyniadwy a dyledwyr a chredydwyr hirdymor eu cario ar y Fantolen ar gost wedi'i hamorteiddio. Gellir asesu eu gwerth teg drwy gyfrifo gwerth presennol y llifau arian parod a welir dros gyfnod yr offerynnau sy'n weddill, gan ddefnyddio'r tybiaethau canlynol:

- ystodau amcangyfrifedig cyfraddau llog ar 31 Mawrth 2026, rhwng 5.11% a 6.30% ar gyfer benthyciadau'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB);
- mae benthyciadau sy'n dderbyniadwy ac yn daladwy yn seiliedig ar gyfraddau benthyca newydd ar gyfer adneuon cyfatebol, neu fenthyciadau ar y dyddiad hwnnw;
- ni chydnabyddir unrhyw ad-daliad cynnar nac amhariad;
- pan fydd offeryn yn aeddfedu dros y 12 mis nesaf, tybir y bydd y swm cario yn agos at y gwerth teg; a
- tybir mai gwerth teg symiau masnach derbyniadwy a symiau derbyniadwy eraill yw'r swm a anfonebwyd neu a filiwyd.

Mae'r gwerthoedd teg a gyfrifwyd fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2026		31 Mawrth 2025	
	Swm cario £000	Gwerth teg £000	Swm cario £000	Gwerth teg £000
Benthyciadau byrdymor	(767)	(767)	(978)	(978)
Rhwymedigaeth asedau hawl i ddefnyddio byrdymor	(755)	(755)	(616)	(616)
Benthyciadau hirdymor	(29,381)	(14,349)	(29,957)	(15,419)
Rhwymedigaeth asedau hawl i ddefnyddio hirdymor	(3,479)	(3,479)	(2,078)	(2,078)
Cyfanswm	**(34,382)**	**(19,350)**	**(33,629)**	**(19,091)**

Mae gwerth teg y rhwymedigaethau yn is na'r swm am fod portffolio benthyciadau Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn cynnwys nifer o fenthyciadau cyfradd sefydlog lle mae'r gyfradd llog sy'n daladwy yn is na'r cyfraddau cyfredol ar ddyddiad y Fantolen.

Prisio Offerynnau Ariannol a gaiff eu cario ar sail Gwerth Teg

Mae prisiad offerynnau ariannol wedi'i ddosbarthu'n dair lefel, yn ôl ansawdd a dibynadwyedd y wybodaeth a ddefnyddiwyd i bennu gwerthoedd teg:

- **Lefel 1** – mae gwerth teg yn deillio o brisiau nas addaswyd a restrwyd mewn marchnadoedd gweithredol ar gyfer asedau neu rwymedigaethau unfath (ecwitïau a restrir, gwarannau sefydlog a restrir, gwarannau cysylltiedig â mynegai a restrir ac ymddiriedolaethau unedol). Dangosir buddsoddiadau a restrir ar brisiau cynnig. Mae gwerth cynnig y buddsoddiad yn seiliedig ar restr brisiau'r gyfnewidfa stoc berthnasol.

- **Lefel 2** – pan nad yw prisiau'r farchnad ar gael (e.e. pan gaiff offeryn ei fasnachu mewn marchnad na chaiff ei hystyried yn weithredol neu pan ddefnyddir technegau prisio i bennu gwerth teg ac mae'r technegau hyn yn defnyddio mewnbynnau sy'n seiliedig i raddau helaeth ar ddata arsylladwy'r farchnad).

- **Lefel 3** – pan nad yw o leiaf un mewnbwn a allai gael effaith sylweddol ar brisiad yr offeryn yn seiliedig ar ddata arsylladwy'r farchnad. Byddai'r cyfryw offerynnau yn cynnwys buddsoddiadau ecwiti a chronfeydd rhagfantoli nas rhestrwyd. Nid yw'r Gronfa yn buddsoddi yn yr un ohonynt ar hyn o bryd.

	31 Mawrth 2026			31 Mawrth 2025		
	Pris a Restrwyd ar y Farchnad Lefel 1 £000	Gan ddefnyddio Mewnbynnau Arsylladwy Lefel 2 £000	Â Mewnbynnau Arsylladwy Sylweddol Lefel 3 £000	Pris a Restrwyd ar y Farchnad Lefel 1 £000	Gan ddefnyddio Mewnbynnau Arsylladwy Lefel 2 £000	Â Mewnbynnau Arsylladwy Sylweddol Lefel 3 £000
Asedau Ariannol:						
Adneuon, Benthyciadau a Symiau Derbyniadwy	-	45,510	-	-	65,362	-
Rhwymedigaethau Ariannol:						
Rhwymedigaethau ar gost wedi'i hamorteiddio	-	(19,350)	-	-	(19,091)	-
Cyfanswm yr asedau net	**-**	**26,160**	**-**	**-**	**46,271**	**-**

Noder nad oes unrhyw werthoedd teg wedi'u pennu ar gyfer y dyledwyr a'r credydwyr hirdymor ar y Fantolen gan nas ystyrir eu bod yn sylweddol wahanol i'r gwerthoedd cario.

NODYN 28: Natur a Maint y Risgiau sy'n Deillio o Offerynnau Ariannol

Mae gweithgareddau Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn ei amlygu i amrywiaeth o risgiau ariannol:

- **Risg o ran credyd** – y posibilrwydd y gallai partïon eraill fethu â thalu symiau sy'n ddyledus i'r Comisiynydd;
- Risg o ran hylifedd – y posibilrwydd na fydd arian gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd i gyflawni ei ymrwymiadau i wneud taliadau; a
- **Risg o ran y farchnad** – y posibilrwydd y gallai Heddlu De Cymru/y Comisiynydd wynebu colled ariannol o ganlyniad i newidiadau mewn mesurau megis cyfraddau llog a symudiadau yn y farchnad stoc.

Mae rhaglen rheoli risg gyffredinol Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn canolbwyntio ar natur anrhagweladwy marchnadoedd ariannol ac yn ceisio lleihau'r effaith andwyol bosibl y gallent ei chael ar yr adnoddau sydd ar gael i ariannu gwasanaethau. Tîm trysorlys canolog sy'n gyfrifol am y gwaith o reoli risg, o dan bolisïau a gymeradwywyd gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn Strategaeth Rheoli flynyddol y Trysorlys

Risg o ran Credyd

Mae risg o ran credyd yn codi o adneuon gyda banciau a sefydliadau ariannol, yn ogystal ag amlygiadau credyd i gwsmeriaid Heddlu De Cymru/y Comisiynydd. Caiff y risg hon ei lleihau cymaint â phosibl drwy'r Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol sy'n nodi na ddylid adneuo arian gyda sefydliadau ariannol oni bai eu bod yn bodloni meini prawf credyd gofynnol, fel y'u nodir gan Wasanaethau Statws Credyd. Mae'r Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol hefyd yn nodi uchafswm y dylid ei fuddsoddi gyda sefydliad ariannol ym mhob categori.

Nodir manylion y meini prawf credyd a bennwyd mewn perthynas ag asedau ariannol a ddelir gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd isod:

- Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn dibynnu ar statws credyd a gyhoeddir gan Fitch Ratings, Moody's Investors Service neu Standard & Poor's er mwyn cadarnhau ansawdd credyd cydbartïon (dyroddwyr a dyroddiadau) a chynlluniau buddsoddi. Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd hefyd wedi pennu'r hirdymor a'r byrdymor lleiaf a statws credyd arall y mae'n tybio ei fod yn "uchel" ar gyfer pob categori o fuddsoddiad; ac
- Mae'r uchafswm y dylid ei fenthyca i bob sefydliad yn amodol ar ystyriaeth o'r sgoriau risg uchod, ffactorau eraill a chyngor gan gynghorwyr rheoli'r trysorlys.

Ceir rhagor o fanylion yn Strategaeth Rheoli'r Trysorlys flynyddol a gaiff ei hystyried gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd cyn 1 Ebrill pob blwyddyn ariannol. Caiff cwsmeriaid ar gyfer nwyddau a gwasanaethau eu hasesu, gan ystyried eu sefyllfa ariannol, eu profiad yn y gorffennol a ffactorau eraill.

Ni all uchafswm yr amlygiad i risg credyd mewn perthynas â'i fuddsoddiadau mewn banciau a chymdeithasau adeiladu gael ei asesu'n gyffredinol gan y bydd y risg y bydd unrhyw sefydliad yn methu â gwneud taliadau llog neu ad-dalu'r prifswm yn benodol i bob sefydliad unigol. Mae profiad diweddar wedi dangos mai anaml y bydd endidau o'r fath yn methu â bodloni eu hymrwymiadau. Mae risg o ddiffygdalu yn gymwys i bob adnau, ond nid oedd unrhyw dystiolaeth ar 31 Mawrth 2026 fod hyn yn debygol o grisialu. Bydd trefniadau diogelu adneuon yn cyfyngu ar unrhyw golledion a allai godi. Nid yw Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn caniatáu credyd i ddyledwyr fel arfer, gan gynnwys balansau sy'n ddyledus gan adrannau'r Llywodraeth, awdurdodau lleol eraill, sefydliadau busnes ac unigolion. Gellir dadansoddi symiau sy'n ddyledus ond nad yw eu gwerth wedi lleihau yn ôl oedran fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2026 £000	31 Mawrth 2025 £000
Llai na thri mis yn orddyledus	237	32
Rhwng tri a chwe mis yn	50	4
orddyledus Rhwng chwe a 12	64	31
mis yn orddyledus	6	6
Mwy na 12 mis		
Cyfanswm y dyledion gorddyledus	**357**	**73**
Gwerth y dyledion amheus a oedd yn destun amhariad:	54	23
Amhariad dyledion amheus fel % o gyfanswm y ddyled gorddyledus	15.1%	31.5%

Risg o ran Hylifedd

Mae gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd system rheoli llif arian parod gynhwysfawr sy'n ceisio sicrhau bod arian parod ar gael yn ôl yr angen. Os bydd symudiadau annisgwyl yn digwydd, gall Heddlu De Cymru/y Comisiynydd fenthyca o'r marchnadoedd arian a'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus. Nid oes unrhyw risg sylweddol na fydd yn gallu codi arian i fodloni ei ymrwymiadau o dan offerynnau ariannol. Yn hytrach, y risg yw y bydd Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn rhwym i ad-dalu cyfran sylweddol o'r arian a fenthyciwyd ganddo ar adeg pan fydd cyfraddau llog yn anffafriol. Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn pennu terfynau ar gyfran ei fenthyciadau cyfradd sefydlog yn ystod cyfnodau penodol.

Mae'r dadansoddiad aeddfedu o'r rhwymedigaethau ariannol fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2026 £000	31 Mawrth 2025 £000
Llai na blwyddyn Rhwng	1,332	1,401
blwyddyn a dwy flynedd	1,196	1,037
Rhwng dwy a phum	2,643	2,304
mlynedd Rhwng pum a	2,115	1,546
deng mlynedd	26,906	27,148
Mwy na 10 mlynedd		

Mae llog sy'n ddyledus yn y flwyddyn ariannol ganlynol hefyd wedi'i gynnwys ar y Fantolen. Ar gyfer 2025-26, y llog cronedig yw £191k (£193k yn 2024-25).

Risg o ran y Farchnad - Risg Cyfraddau Llog

Mae Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn agored i risg o ran ei amlygiad i symudiadau mewn cyfraddau llog ar ei fenthyciadau a'i fuddsoddiadau. Mae symudiadau mewn cyfraddau llog yn cael effaith gymhleth ar Heddlu De Cymru/y Comisiynydd. Er enghraifft, byddai cynnydd mewn cyfraddau llog yn cael yr effeithiau canlynol:

- benthyciadau ar gyfraddau amrywiol – bydd y draul llog a godir ar y (Gwarged) neu'r Diffyg ar y llinell Darparu Gwasanaethau yn cynyddu. Nid yw Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn benthyca ar gyfraddau amrywiol fel arfer;
- benthyciadau ar gyfraddau sefydlog – bydd gwerth teg benthyciadau rhwymedigaethau yn gostwng;
- buddsoddiadau ar gyfraddau amrywiol – bydd yr incwm llog a gredydir i'r (Gwarged) neu'r Diffyg ar y llinell Darparu Gwasanaethau yn cynyddu. Nid yw Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn buddsoddi ar gyfraddau amrywiol fel arfer; a
- buddsoddiadau ar gyfraddau sefydlog – bydd gwerth teg asedau hirdymor yn gostwng. Caiff buddsoddiadau byrdymor eu cario ar gost gan fod hwn yn frasamcan teg o'u gwerth.

Ni chaiff benthyciadau eu cario ar werth teg, felly ni fyddai enillion na cholledion nominal ar fenthyciadau cyfradd sefydlog yn effeithio ar y (Gwarged) na'r Diffyg ar y llinell Darparu Gwasanaethau nac Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall. Fodd bynnag, caiff newidiadau yn y llog sy'n daladwy a'r llog derbyniadwy ar fenthyciadau a buddsoddiadau cyfradd amrywiadwy eu cofnodi ar y (Gwarged) neu'r Diffyg ar y llinell Darparu Gwasanaethau, gan effeithio ar Falans Cronfa'r Heddlu. Caiff symudiadau yng ngwerth teg buddsoddiadau cyfradd sefydlog sydd â phris marchnad a restrir eu hadlewyrchu yn Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall.

Mae gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd nifer o strategaethau ar gyfer rheoli'r risg o ran cyfradd llog. Y polisi yw ceisio sicrhau mai uchafswm o 25% o'r hyn y mae'n ei fenthyca sy'n destun cyfraddau amrywiol. Yn ystod cyfnodau pan fydd cyfraddau llog yn gostwng, a phan geir amgylchiadau economaidd ffafriol, gall benthyciadau cyfradd sefydlog gael eu had-dalu'n gynnar er mwyn lleihau'r risg o golledion.

Caiff y risg o golled ei lleddfu gan y ffaith y bydd cyfran o grant y Llywodraeth sy'n daladwy ar gostau ariannu yn symud fel arfer gyda'r cyfraddau llog sy'n weithredol neu gost benthyca Heddlu De Cymru/y Comisiynydd ac yn gwneud iawn am gyfran o unrhyw gostau uwch.

Mae gan dîm rheoli'r trysorlys strategaeth ar gyfer asesu'r amlygiad i gyfraddau llog a chaiff y strategaeth hon ei hystyried wrth fynd ati i lunio'r gyllideb flynyddol a'i defnyddio i ddiweddaru'r gyllideb yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn golygu y gellir darparu ar gyfer unrhyw newidiadau andwyol. Bydd y dadansoddiad hefyd yn nodi a fydd unrhyw fenthyciadau newydd a drefnwyd yn destun cyfradd sefydlog neu amrywiadwy. Yn ôl y strategaeth asesu hon, ar 31 Mawrth 2026, pe bai cyfraddau llog wedi bod 1% yn uwch a phe bai'r holl newidynnau eraill wedi bod yn gyson, byddai'r effaith ariannol yn ostyngiad yng ngwerth teg cyfradd sefydlog rhwymedigaethau benthyca gwerth£1.824m (£1.998m yn 2024-25). Nid oedd unrhyw fenthyciadau na buddsoddiadau cyfradd amrywiadwy yn 2025-26.

Risg o ran y Farchnad – Risg Prisiau

Nid yw Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn buddsoddi mewn cyfrannau ecwiti na chyfranddaliadau fel arfer.

Risg o ran Cyfraddau Cyfnewid Arian Tramor

Nid oes gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd unrhyw asedau ariannol na rhwymedigaethau mewn arian cyfred tramor ac felly nid yw'n agored i golledion sy'n deillio o symudiadau mewn cyfraddau cyfnewid.

NODYN 29: Rhwymedigaethau Digwyddiadol ac Asedau Digwyddiadol

Nid oes rhwymedigaethau digwyddiadol nac asedau digwyddiadol ar gyfer y flwyddyn ariannol.

NODIADAU I'R DATGANIAD LLIF ARIAN PAROD

NODYN 30: Datganiad Llif Arian Parod – Gweithgareddau Gweithredu

	2025-26 £000	2024-25 £000
Mae'r llifau arian parod ar gyfer gweithgareddau gweithredu yn cynnwys yr eitemau canlynol:		
(Gwarged)/diffyg net wrth ddarparu gwasanaethau	**41,915**	**46,892**
Addasiadau i warged/diffyg **net wrth ddarparu gwasanaethau ar gyfer symudiadau nad ydynt yn ymwneud ag arian parod:**		
Dibrisiant ac amhariad asedau anghyfredol	(44,476)	(25,184)
Amorteiddio asedau anniriaethol	(988)	(729)
Addasiadau i'r gronfa bensiwn	(37,780)	(60,090)
Cyfraniadau (at)/o ddarpariaethau	161	(391)
Swm Cario Asedau anghyfredol a gafodd eu gwerthu neu eu dadgydnabod	(635)	(2,288)
Gwerthu ac adlesio		(667)
Ennill ar asedau a roddwyd	(9)	116
Gwrthdroi cyllid cyfalaf prosiect ofer	-	(4,144)
Cynnydd/(lleihad) mewn stocrestrau	(93)	648
Cynnydd/(lleihad) mewn dyledwyr	22,401	(26,852)
(Cynnydd)/lleihad mewn credydwyr	(675)	7,875
	(62,094)	**(111,706)**
Addasiadau ar gyfer eitemau sydd wedi'u cynnwys yn y gwarged/diffyg net ar ddarparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi a chyllido:		
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau	15,915	14,214
Elw o werthu asedau anghyfredol	362	1,503
Enillion o fuddsoddiadau a gwasanaethu cyllid	2,413	3,724
	18,690	**19,441**
Llifau arian parod net o weithgareddau gweithredu	**(1,489)**	**(45,373)**

NODYN 31: Datganiad Llif Arian Parod – Gweithgareddau Buddsoddi

	2025-26 £000	2024-25 £000
Prynu eiddo, offer a chyfarpar, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	38,539	37,902
Cydnabod asedau hawl i ddefnyddio	2,245	4,126
Prynu buddsoddiadau byrdymor a hirdymor	89,234	134,513
Enillion o werthu eiddo, offer a chyfarpar, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	(362)	(1,503)
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau	(15,915)	(14,214)
Enillion o fuddsoddiadau byrdymor a hirdymor	(102,357)	(122,034)
Llifau arian parod net o weithgareddau buddsoddi	**11,384**	**38,790**

NODYN 32: Datganiad Llif Arian Parod – Gweithgareddau Ariannu

	2025-26 £000	2024-25 £000
Derbyniadau arian parod mewn perthynas â benthyciadau byrdymor a hirdymor	(1,540)	(2,840)
Ad-dalu benthyciadau byrdymor a hirdymor	787	893
Llifau arian parod net o weithgareddau ariannu	**(753)**	**(1,947)**

NODIADAU AR GYDWEITHIO

NODYN 33: Cydweithio

Mae gan heddluoedd yng Nghymru hanes hir a llwyddiannus o gydweithio i ddatblygu meysydd plismona arbenigol. Roedd hyn yn cynnwys y rhai o dan gylch gwaith Cyd-bwyllgor Awdurdodau Heddlu Cymru gynt. Caiff cydweithio yn y dyfodol ei sbarduno gan yr angen i fodloni'r Gofyniad Plismona Strategol a gan ganlyniadau'r Asesiad Strategol Rhanbarthol o fygythiadau, risgiau a niwed i ranbarth deheuol Cymru.

Bydd Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu ar gyfer pob Heddlu yn gyfrifol am sicrhau bod y Gofyniad Plismona Strategol yn cael ei fodloni. Fel rhan o hyn, byddant yn ceisio cydweithio â'r Comisiynwyr a'r Heddluoedd eraill i ddarparu'r gwasanaeth mwyaf effeithiol posibl. Caiff cytundebau o'r fath eu rheoleiddio gan Adran 22A o Ddeddf yr Heddlu 1996, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011.

Mae'r gwasanaethau cydweithredol a'u cyllid yn parhau o dan drefniadau llywodraethu diwygiedig y Comisiynydd a'r Heddlu. Caiff y rhain eu hystyried yn gyllidebau cyfun i bob diben, gyda chytundebau ar gyfer cyfraniadau ariannu, sy'n cael eu gwneud a'u hamrywio o bryd i'w gilydd, a rhai Grantiau Penodol gan y Llywodraeth. Cynhelir y cyllidebau cyfun gan y Comisiynydd a'r Heddlu dros Heddlu De Cymru ar ran pedwar Heddlu Cymru i bob diben.

Cyfanswm costau'r tîm cydweithredol yn 2025-26 oedd £0.577 miliwn (£0.506 miliwn yn 2024-25) a chyfraniad Heddlu De Cymru at y costau hyn oedd £0.148 miliwn yn 2025-26 (£0.130 miliwn yn 2024-25).

Mae'r dabl gyntaf isod yn rhoi crynodeb o'r Datganiad Incwm a Gwariant ar gyfer prif weithgareddau'r unedau cydweithredol yn seiliedig ar y cyfraniadau ariannu a wnaed gan bob Heddlu i'r trefniant cydweithredol.

Mae'r polisïau cyfrifyddu, o dan gyd-drefniadau, yn cynnwys diffiniadau ac esboniad o'r gofynion cyfrifyddu ar gyfer cyd-weithrediadau, y mae'r olaf yn ymwneud â chyfrannau o incwm gwariant, asedau a rhwymedigaethau. O ganlyniad i ofyniad IFRS 11, mae'r ail dabl isod yn darparu gwybodaeth ddiwygiedig sy'n ymwneud â Heddlu De Cymru a heddluoedd eraill er mwyn dangos y cyfansymiau ar gyfer cyd-weithrediad.

O ganlyniad i ofynion IFRS 11, mae gwariant gros yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr wedi lleihau £19.216 miliwn ac mae incwm/grantiau wedi lleihau £19.292 miliwn, sef cynnydd o £0.076 miliwn mewn gwariant net (cynnydd o £0.051 miliwn yn 2024-25). Mae'r cynnydd net hwn wedi'i wrthdroi yn y Datganiad Symud mewn Cronfeydd Wrth Gefn heb unrhyw effaith ar falans Cronfa'r Heddlu.

Mae asedau, dyledwyr a chredydwyr mewn perthynas â'r trefniadau wedi parhau i gael eu nodi ym mantolenni heddluoedd ar sail eu perthnasedd.

Mae Heddlu Gogledd Cymru yn seilio costau ei Swydd Diogelwch Benodedig ar incwm a gwariant yn hytrach nag ar ddyraniad ar sail poblogaeth Cymru. Nid yw'n rhan o'r Tasglu Rhanbarthol, sy'n gweithredu yn Heddluoedd y Rhanbarth Deheuol.
Ar gyfer yr Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol, mae Heddlu Gogledd Cymru yn cyfrannu at Ranbarth Gogledd-orllewin Lloegr a Gogledd Cymru.

2025-26									
MAES GWASANAETH CYDWEITHREDOL	Uned Cudd-wybodaeth Wrthderfysgaeth/ Cangen Arbennig **£000**	**Cynghor wyr Gwrthder fysgaeth Arbenigol £000**	Diogelwch Gwrthderfysgaeth Penodol/wrth Borthladdoedd **£000**	**Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol £000**	**Tasglu Rhanbarthol (RTF) £000**	**Is-adran Gwasanaethau Digidol £000**	**Uned Ymchwiliadau Gwyddonol ar y Cyd £000**	**Uned Arfau Tanio ar y Cyd £000**	**Cyfanswm £000**
Gwariant ar Gyflogau	11,188	651	3,886	14,940	2,141	6,681	8,021	17,160	**64,668**
Gwariant nad yw'n ymwneud â Chyflogau	2,689	38	1,988	2,184	501	42	1,016	2,661	**11,119**
Gwariant Gros	**13,877**	**689**	**5,874**	**17,124**	**2,642**	**6,723**	**9,037**	**19,821**	**75,787**
Incwm Grant Penodol	(13,823)	(689)	(5,867)	(9,888)	-	-	-	(1,696)	**(31,963)**
Incwm	(54)		(7)	(103)	(26)	-	(156)	(686)	**(1,032)**
Cyfanswm Incwm a Grantiau	**(13,877)**	**(689)**	**(5,874)**	**(9,991)**	**(26)**	**-**	**(156)**	**(2,382)**	**(32,995)**
Heddlu De Cymru	-	-	-	(3,829)	(1,404)	(4,256)	(6,069)	(8,719)	**(24,277)**
Heddlu Dyfed-Powys	-	-	-	(1,451)	(532)	-	-	(5,232)	**(7,215)**
Heddlu Gwent	-	-	-	(1,853)	(680)	(2,467)	(2,812)	(3,488)	**(11,300)**
Heddlu Gogledd Cymru	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cyfraniadau'r Heddlu	**-**	**-**	**-**	**(7,133)**	**(2,616)**	**(6,723)**	**(8,881)**	**(17,439)**	**(42,792)**
(Gwarged) neu Ddiffyg	-	-	-	-	-	-	-	-	-

AILDDATGANWYD 2024-25									
MAES GWASANAETH CYDWEITHREDOL	Uned Cudd-wybodaeth Wrthderfysgaeth/ Cangen Arbennig **£000**	**Cynghor wyr Gwrthder fysgaeth Arbenigol £000**	Diogelwch Gwrthderfysgaeth Penodol/wrth Borthladdoedd **£000**	**Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol £000**	**Tasglu Rhanbarthol (RTF) £000**	**Is-adran Gwasanaethau Digidol £000**	**Uned Ymchwiliadau Gwyddonol ar y Cyd £000**	**Uned Arfau Tanio ar y Cyd £000**	**Cyfanswm £000**
Gwariant ar Gyflogau	9,656	651	3,773	13,950	1,792	5,415	7,260	15,897	**58,394**
Gwariant nad yw'n ymwneud â Chyflogau	1,934	76	1,086	2,254	584	60	857	2,594	**9,445**
Gwariant Gros	**11,590**	**727**	**4,859**	**16,204**	**2,376**	**5,475**	**8,117**	**18,491**	**67,839**
Incwm Grant Penodol	(11,532)	(727)	(4,858)	(7,571)	-	-	-	(1,415)	**(26,103)**
Incwm	(58)	-	(1)	(67)	(72)	-	(82)	(738)	**(1,018)**
Cyfanswm Incwm a Grantiau	**(11,590)**	**(727)**	**(4,859)**	**(7,638)**	**(72)**	**-**	**(82)**	**(2,153)**	**(27,121)**
Heddlu De Cymru	-	-	-	(4,599)	(1,237)	(3,447)	(5,416)	(8,169)	**(22,868)**
Heddlu Dyfed-Powys	-	-	-	(1,742)	(468)	-	-	(4,901)	**(7,111)**
Heddlu Gwent	-	-	-	(2,225)	(599)	(2,028)	(2,619)	(3,268)	**(10,739)**
Heddlu Gogledd Cymru	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cyfraniadau'r Heddlu -		**-**	**-**	**(8,566)**	**(2,304)**	**(5,475)**	**(8,035)**	**(16,338)**	**(40,718)**
(Gwarged) neu Ddiffyg	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2025-26										
CYFRAN O GYDWEITHREDIAD Y GWASANAETH	Uned Cudd-wybodaeth Wrthderfysgaeth/ Cangen Arbennig £000	Cynghorwyr Gwrthderfysgaeth Arbenigol £000	Diogelwch Gwrthderfysgaeth Penodol/wrth Borthladdoedd £000	Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol £000	Tasglu Rhanbarthol (RTF) £000	Is-adran Gwasanaethau Digidol £000	Uned Ymchwiliadau Gwyddonol ar y Cyd £000	Uned Arfau Tanio ar y Cyd £000	Cyfanswm £000	
Cyfran o fudd y gwasanaeth	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	cyfraniad ariannol y cytunwyd arno (darpariaeth leol)	cyfraniad ariannol y cytunwyd arno (darpariaeth leol)	cyfraniad ariannol y cytunwyd arno (darpariaeth leol)	cyfraniad ariannol y cytunwyd arno (darpariaeth leol)		Poblogaeth
Gwariant Gros Heddlu De Cymru	5,938	295	1,065	9,379	1,419	4,256	6,176	9,911	**38,439**	**42.79%**
Heddlu Dyfed-Powys	2,283	113	410	3,606	537	-	-	5,946	**12,895**	**16.45%**
Heddlu Gwent	2,620	130	470	4,139	686	2,467	2,861	3,964	**17,337**	**18.88%**
Heddlu Gogledd Cymru	3,036	151	3,929	-	-	-	-	-	**7,116**	**21.88%**
Cyfanswm	**13,877**	**689**	**5,874**	**17,124**	**2,642**	**6,723**	**9,037**	**19,821**	**75,787**	
Cyfanswm Incwm a Grantiau										
Heddlu De Cymru	(5,938)	(295)	(1,065)	(5,472)	(14)	-	(107)	(1,191)	**(14,082)**	**42.79%**
Heddlu Dyfed-Powys	(2,283)	(113)	(410)	(2,104)	(5)	-	-	(715)	**(5,630)**	**16.45%**
Heddlu Gwent	(2,620)	(130)	(470)	(2,415)	(7)	-	(49)	(476)	**(6,167)**	**18.88%**
Heddlu Gogledd Cymru	(3,036)	(151)	(3,929)	-	-	-	-	-	**(7,116)**	**21.88%**
Cyfanswm Incwm a Grantiau	**(13,877)**	**(689)**	**(5,874)**	**(9,991)**	**(26)**	**-**	**(156)**	**(2,382)**	**(32,995)**	

AILDDATGANWYD 2024-25										
CYFRAN O GYDWEITHREDIAD Y GWASANAETH	Uned Cudd-wybodaeth Wrthderfysgaeth/ Cangen Arbennig £000	Cynghorwyr Gwrthderfysgaeth Arbenigol £000	Diogelwch Gwrthderfysgaeth Penodol/wrth Borthladdoedd £000	Uned Troseddau Cyfundrefnol Ranbarthol £000	Tasglu Rhanbarthol (RTF) £000	Is-adran Gwasanaethau Digidol £000	Uned Ymchwiliadau Gwyddonol ar y Cyd £000	Uned Arfau Tanio ar y Cyd £000	Cyfanswm £000	
Cyfran o fudd y gwasanaeth	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Poblogaeth (sail budd cenedlaethol)	Cyfraniad ariannol y cytunwyd arno (darpariaeth leol)	Cyfraniad ariannol y cytunwyd arno (darpariaeth leol)	Cyfraniad ariannol y cytunwyd arno (darpariaeth leol)	Cyfraniad ariannol y cytunwyd arno (darpariaeth leol)		Poblogaeth
Gwariant Gros Heddlu De Cymru	4,961	311	1,079	8,877	1,276	3,447	5,471	9,246	**34,668**	**42.80%**
Heddlu Dyfed-Powys	1,914	120	416	3,425	483	-	-	5,547	**11,905**	**16.51%**
Heddlu Gwent	2,181	137	475	3,902	617	2,028	2,646	3,698	**15,684**	**18.82%**
Heddlu Gogledd Cymru	2,534	159	2,889	-	-	-	-	-	**5,582**	**21.87%**
Cyfanswm	**11,590**	**727**	**4,859**	**16,204**	**2,376**	**5,475**	**8,117**	**18,491**	**67,839**	
Cyfanswm Incwm a Grantiau										
Heddlu De Cymru	(4,961)	(311)	(1,079)	(4,185)	(38)	-	(55)	(1,076)	**(11,705)**	**42.80%**
Heddlu Dyfed-Powys	(1,914)	(120)	(416)	(1,614)	(15)	-	-	(646)	**(4,725)**	**16.51%**
Heddlu Gwent	(2,181)	(137)	(475)	(1,839)	(19)	-	(27)	(431)	**(5,109)**	**18.82%**
Heddlu Gogledd Cymru	(2,534)	(159)	(2,889)	-	-	-	-	-	**(5,582)**	**21.87%**
Cyfanswm Incwm a Grantiau	**(11,590)**	**(727)**	**(4,859)**	**(7,638)**	**(72)**	**-**	**(82)**	**(2,153)**	**(27,121)**	

Nodyn: yn 2024-25, ni chafodd y cynnydd mewn cyfraniadau pensiwn cyflogwr ar gyfer swyddogion o 1 Ebrill 2024 ei ariannu o'r grant Gwrthderfysgaeth ond o grant penodol ar gyfer y cynnydd mewn cyfraniadau pensiwn ar gyfer yr heddlu cyfan.



Maes Saethu Arfau Tanio'r Tri Heddlu – Prosiect Cyfalaf Cydweithredol

Mae Prosiect Maes Saethu Arfau Tanio'r Tri Heddlu yn brosiect cyfalaf ar y cyd rhwng Heddlu De Cymru, Heddlu Gwent a Heddlu Dyfed-Powys i adeiladu a gweithredu ased ar y cyd a fydd yn cynnig Cyfleuster Hyfforddiant Gweithredol ar gyfer yr Uned Arfau Tanio ar y Cyd.

Mae'r Ased yn cael ei adeiladu yn ardal Heddlu De Cymru ond bydd yn eiddo i'r tri heddlu ac yn cael ei ariannu a'i weithredu ganddynt. Y rhaniad o ran cyllid/perchnogaeth ar gyfer yr Ased fydd:

- Heddlu De Cymru – 44.35%
- Heddlu Gwent – 28.93%
- Heddlu Dyfed-Powys – 26.72%

Cyfanswm y Gwariant ar yr Ased sy'n cael ei Adeiladu ar 31 Mawrth 2026 yw £51.4m, a chafwyd gwariant o £25.1m yn ystod y flwyddyn ariannol Dangosir dadansoddiad o'r gwariant hwn a'r cyllid ar ei gyfer gan y tri heddlu partner yn y dabl gysylltiedig.

	Heddlu De Cymru £000	Heddlu Gwent £000	Heddlu Dyfed-Powys £000	Cyfanswm £000
	44.35%	28.93%	26.72%	100%
Asedau sy'n cael eu hadeiladu ar 31 Mawrth 2025	11,676	7,617	7,035	**26,328**
Gwariant 25-26	11,116	7,251	6,697	**25,064**
Asedau sy'n cael eu hadeiladu ar 31 Mawrth 2026	**22,792**	**14,868**	**13,732**	**51,392**

RHESTR TERMAU

AMORTEIDDIO
Dylai asedau anniriaethol gael eu hamorteiddio ar sail systematig dros eu hoes economaidd. Mae hyn yn debyg i ddibrisiant.

CRONIAD
Swm a gynhwysir yn y cyfrifon terfynol i gwmpasu incwm a gwariant y gellir eu priodoli i gyfnod y
cyfrif ond nad yw taliad wedi'i wneud/ei dderbyn ar ddyddiad y fantolen.

GWASANAETHAU ASIANTAETH
Gwasanaethau a ddarperir gan un corff (yr asiant) ar ran y corff cyfrifol, ac a ad-delir gan y corff cyfrifol fel arfer.

ENILLION A CHOLLEDION ACTIWARAIDD
Gall newidiadau mewn diffygion neu wargedion actiwaraidd godi o ganlyniad i enillion a cholledion (digwyddiadau nad ydynt wedi cyd-daro â'r tybiaethau actiwaraidd a wnaed ar gyfer y prisiad diwethaf) neu newidiadau mewn tybiaethau actiwaraidd.

ASED
Asedau diriaethol ac anniriaethol sy'n rhoi buddiannau i Heddlu De Cymru/y Comisiynydd am gyfnod o fwy na blwyddyn. Ystyrir buddiannau o lai na blwyddyn yn asedau cyfredol.

ARCHWILIO
Archwiliad annibynnol o weithgareddau sefydliad.

Y FANTOLEN
Datganiad o'r asedau, y rhwymedigaethau a'r balansau a gofnodir ar y dyddiad a bennir.

Gwariant Cyfalaf
Gwariant ar gaffael ased sefydlog, offer neu gyfarpar neu wariant sy'n ychwanegu at werth ased sefydlog cyfredol, yn hytrach na'i gynnal yn unig.

Y CYFRIF ADDASU CYFALAF
Mae'r cyfrif addasu cyfalaf yn cynnwys symiau y mae'n ofynnol drwy statud eu neilltuo ar wahân i dderbyniadau cyfalaf er mwyn ad-dalu benthyciadau allanol a swm gwariant cyfalaf a ariennir drwy grantiau, refeniw a derbyniadau cyfalaf. Mae hefyd yn cynnwys y gwahaniaeth rhwng symiau a ddarperir ar gyfer dibrisiant a'r hyn roedd angen ei godi ar refeniw i ad-dalu prifswm benthyciadau allanol.

DERBYNIAD CYFALAF
Enillion o werthu asedau sefydlog (e.e. tir neu adeiladau, neu arian arall a dderbynnir tuag at wariant cyfalaf).

CRONFA DERBYNIADAU CYFALAF WRTH GEFN
Mae'r gronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn ar gael i ariannu gwariant o natur gyfalafol yn y dyfodol, fel y'i cyllidebir gan y Rhaglen Gyfalaf.

DATGANIAD LLIF ARIAN PAROD
Datganiad sy'n crynhoi'r symudiadau mewn arian parod, refeniw a chyfalaf, yn ystod y flwyddyn.

Y DATGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR
Mae'r datganiad incwm a gwariant cynhwysfawr yn dangos cost gyfrifyddu darparu gwasanaethau yn ystod y flwyddyn yn unol ag egwyddorion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol, yn hytrach na'r swm sydd i'w ariannu drwy drethiant.

CREDYDWR
Swm sy'n ddyledus gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd am waith a wnaed, nwyddau a gafwyd neu wasanaethau a roddwyd yn ystod y cyfnod cyfrifyddu ond nad yw taliad amdano wedi'i wneud eto.

COST GWASANAETH CYFREDOL (PENSIYNAU)
Y cynnydd yng ngwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun pensiwn y disgwylir iddynt ddeillio o wasanaeth cyflogai yn y cyfnod cyfredol.

GWERTH CYFREDOL
Gwerth cyfredol ased yw'r pris y gellid bod wedi'i gyfnewid amdano mewn trafodiad hyd braich, llai, lle y bo'n gymwys, unrhyw grantiau sy'n dderbyniadwy tuag at brynu neu ddefnyddio'r ased.

DYLEDWR
Swm sy'n ddyledus i Heddlu De Cymru/y Comisiynydd yn y cyfnod cyfrifyddu ond nas derbyniwyd ar ddyddiad y fantolen.

DIBRISIANT
Mesur cost, neu swm wedi'i ailbrisio, buddiannau'r ased sefydlog a ddefnyddiwyd yn ystod y cyfnod. Mae defnyddio yn cynnwys treulio oes ddefnyddiol ased sefydlog, ei disbyddu neu ei lleihau mewn modd arall, boed hynny o ganlyniad i ddefnydd, am fod amser wedi mynd heibio neu oherwydd anarferiant drwy naill ai newidiadau mewn technoleg neu'r galw am y nwyddau a gwasanaethau a gynhyrchir gan yr ased.

CRONFEYDD CYFALAF WRTH GEFN A GLUSTNODWYD
Mae'r cronfeydd wrth gefn hyn, a gynhyrchir drwy gyfraniadau refeniw gwirfoddol ychwanegol, ar gael i ariannu gwariant o natur gyfalafol yn y dyfodol, fel y'i cyllidebir gan y Rhaglen Gyfalaf.

CRONFEYDD REFENIW WRTH GEFN A GLUSTNODWYD
Defnyddir y rhain i ariannu gwariant refeniw yn y dyfodol ar brosiectau penodol nad ydynt wedi'u gorffen yn llawn yn y flwyddyn ariannol gyfredol.

RHAGOLWG
Amcangyfrif rhesymedig o incwm, gwariant neu falansau a geir yn y dyfodol.

AMHARIAD
Lleihad yng ngwerth eiddo, offer neu gyfarpar neu offeryn ariannol, islaw ei swm cario ar y fantolen.

RHESTR TERMAU

STOCRESTRAU (STOCIAU)
Caffaelir lifrau, cydrannau cyfarpar cyfathrebu, diesel, petrol a rhannau cerbydau gan Heddlu De Cymru/y Comisiynydd i'w defnyddio ar sail barhaus. Dangosir gwerth yr eitemau hynny nad ydynt wedi'u defnyddio ar y dyddiad penodedig yn y Fantolen fel asedau.

PRYDLESU
Dull o ariannu'r defnydd o asedau lle mae tâl rhent yn cael ei dalu dros gyfnod penodedig.

RHWYMEDIGAETH
Swm sy'n ddyledus i unigolyn neu sefydliad a gaiff ei dalu rywbryd yn y dyfodol.

DATGANIAD O SYMUDIAD MEWN CRONFEYDD WRTH GEFN
Mae hwn yn dangos y symudiad o ddechrau'r flwyddyn hyd at ddiwedd y flwyddyn ar gronfeydd wrth gefn gwahanol a nodir fel cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy ac annefnyddiadwy.

ARDRETH ANNOMESTIG GENEDLAETHOL
Yr ardreth annomestig genedlaethol neu'r ardreth fusnes yw'r tâl a godir ar feddianwyr safleoedd busnes i ariannu cyfran o wariant refeniw Llywodraeth Leol a'r Heddlu. Pennir swm yr ardreth annomestig genedlaethol gan Lywodraeth Ganolog drwy luosydd a gymhwysir at y gwerthoedd ardrethol. Mae'r lluosydd yn gyson ledled Cymru a chaiff y cyfanswm a gesglir ei ddosbarthu gan Lywodraeth Ganolog ond ei weinyddu gan Lywodraeth Cymru.

COST GWASANAETH BLAENOROL (PENSIYNAU)
Y cynnydd yng ngwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun sy'n ymwneud â gwasanaeth cyflogai mewn cyfnodau blaenorol sy'n codi yn y cyfnod cyfredol o ganlyniad i gyflwyno buddiannau ymddeol, neu eu gwella.

CRONFA'R HEDDLU
Cynhelir y gronfa wrth gefn hon i dalu am wariant eithriadol ac annisgwyl.

GRANT YR HEDDLU
Swm grant y Swyddfa Gartref tuag at ofynion refeniw Heddlu De Cymru/y Comisiynydd.

PRAESEPT
Swm yr incwm a gesglir gan Gynghorau Bwrdeistref Sirol cyfansoddol gan dalwyr y dreth gyngor i dalu am wasanaethau Heddlu De Cymru/y Comisiynydd.

DARPARIAETH
Swm a neilltuir yn y cyfrifon ar gyfer rhwymedigaethau yr aed iddynt, sy'n ansicr o ran amseriad neu swm.

BWRDD BENTHYCIADAU GWAITH CYHOEDDUS
Un o Asiantaethau'r Llywodraeth sy'n rhoi benthyciadau tymor hwy i Awdurdodau Lleol ar gyfraddau llog sydd ond ychydig yn uwch na'r cyfraddau y gall y Llywodraeth ei hun eu sicrhau wrth gael benthyciad.

CRONFA WRTH GEFN
Symiau a neilltuir at ddibenion sydd y tu hwnt i'r diffiniad o ddarpariaethau ac sydd ar gael fel arfer i ariannu gwariant ar ôl dyddiad y fantolen. Neilltuir cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd at ddibenion penodol.

CYFRIF REFENIW/CYFRIF INCWM A GWARIANT
Cyfrif sy'n cofnodi gwariant ac incwm o ddydd i ddydd ar eitemau megis cyflogau, costau rhedeg gwasanaethau ac ariannu gwariant cyfalaf.

GRANT CYNNAL REFENIW
Grant a weinyddir gan Lywodraeth Cymru a delir i gynnal gwariant refeniw Llywodraeth Leol a'r Heddlu.

ASED HAWL I DDEFNYDDIO

Ased ar brydles a gydnabyddir ar y Fantolen sy'n cynrychioli hawl Heddlu De Cymru fel deiliad prydles i ddefnyddio ased sylfaenol am gyfnod y brydles.

GWARGED NEU DDIFFYG WRTH DDARPARU GWASANAETHAU
Cyfanswm costau gweithredu darparu gwasanaethau Heddlu De Cymru/y Comisiynydd. Gellir dod o hyd iddo yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr cyn cymhwyso enillion a cholledion yn seiliedig ar newidiadau ym mhrisiannau'r farchnad, cyfraddau llog a thybiaethau mesur actiwaraidd.

BENTHYCA/BUDDSODDI DROS DRO
Arian sy'n cael ei fenthyca/ei fuddsoddi am gyfnod cychwynnol o lai na blwyddyn.

Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru

South Wales Police and Crime Commissioner